

NMPP 2017

2017 METŲ NACIONALINIO MOKINIŲ PASIEKIMŲ PATIKRINIMO ATASKAITA

Atlikdami užduotis
parodome ir pritaikome
įvairias žinias bei
gebėjimus ir
aktyviai mąstome.

Nacionalinis egzaminų centras
Vilnius, 2017

2017 METŲ NACIONALINIO MOKINIŲ PASIEKIMŲ PATIKRINIMO

A T A S K A I T A

Ataskaitą parengė:

Dr. Daiva Bigelienė, Nacionalinio egzaminų centro Mokinių pasiekimų tyrimų ir analizės skyriaus vedėjo pavaduotoja

Dr. Panas Gudynas, Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus pavaduotojas

Dr. Ramutė Skripkienė, Nacionalinio egzaminų centro Mokinių pasiekimų tyrimų ir analizės skyriaus metodininkė

Eglė Melnikė, Nacionalinio egzaminų centro Mokinių pasiekimų tyrimų ir analizės skyriaus metodininkė

Vilija Jaruševičiūtė, Nacionalinio egzaminų centro Mokinių pasiekimų tyrimų ir analizės skyriaus metodininkė

Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų medžiaga skelbiama Nacionalinio egzaminų centro interneto svetainėje, adresu: <http://www.nec.lt/612/>

Projektas. Pastaba: Tekstas redaguojamas (kalbos redagavimas)

TURINYS

ĮVADAS.....	3
I. NMPP 2017 DALYVIŲ CHARAKTERISTIKOS.....	6
II. 2 KLASĖS NMPP 2017 TESTŲ REZULTATAI	10
III. 4, 6 IR 8 KLASIŲ MOKINIŲ NMPP REZULTATŲ KAITA PAGAL PASIEKIMŲ LYGIUS.....	22
IV. 4, 6 IR 8 KLASIŲ NMPP 2017 REZULTATAI PAGAL MOKYKLOS MOKOMĄJĄ KALBĄ	30
V. 4, 6 IR 8 KLASIŲ MOKINIŲ NMPP 2017 REZULTATAI PAGAL MOKINIŲ LYTĮ	36
VI. 4, 6 IR 8 KLASIŲ MOKINIŲ NMPP 2017 REZULTATAI PAGAL MOKYKLOS TIPĄ	40
VII. 4, 6 IR 8 KLASIŲ NMPP 2017 REZULTATAI PAGAL VIETOVĖS, KURIOJE YRA MOKYKLĄ, TIPĄ	44
IŠVADOS	49
PRIEDAI.....	53
1 PRIEDAS. APIBENDRINTI 4, 6 IR 8 KLASIŲ NMPP 2017 REZULTATAI PAGAL RODIKLIUS.....	55
2 PRIEDAS. APIBENDRINTI NMPP 2017 4, 6 IR 8 KLASIŲ MOKINIŲ REZULTATAI PAGAL DALYKŲ TURINIO/VEIKLOS SRITIS IR KOGNITYVINIUS GEBĖJIMUS.....	60
3 PRIEDAS. NMPP 2017 TESTŲ REZULTATAI PAGAL UŽDUOTIS.....	62
ŠALTINIAI.....	77

IVADAS

Nacionalinis mokinių pasiekimų patikrinimas (toliau – NMPP) vykdomas vadovaujantis *Nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V-6.*¹

NMPP paskirtis – suteikti švietimo dalyviams grįžamojo ryšio informacijos apie mokinių mokymosi rezultatus. Ši informacija reikalinga priimti sprendimus, kaip toliau galėtų būti tobulinamas mokymas ir mokymasis mokinio, mokytojo, klasės, mokyklos, savivaldybės ir nacionaliniu lygmenimis.

NMPP uždaviniai:

- suteikti objektyvios informacijos mokiniams ir mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) apie jų vaikų mokymosi pasiekimus;
- suteikti objektyvios informacijos mokytojams, mokykloms ir švietimo valdymo subjektams apie ugdymo proceso rezultatus ir daromą pažangą;
- nustatyti, kurioms mokykloms ar kuriems mokiniams reikia pagalbos;
- atkreipti mokyklų, mokytojų ir visuomenės dėmesį į nacionalinius ugdymo turinio prioritetus ir įvertinti šių prioritetų įgyvendinimo rezultatus.

Dar vienas labai svarbus NMPP uždavinys – **paskatinti ugdymo turinio modernizavimą.**

NMPP užduočių struktūrą ir klausimų pobūdį nustato Nacionalinis egzaminų centras (toliau – NEC) pagal tuo metu galiojančias pradinio (1–2 klasės pradinio ugdymo programą ir 1–4 klasės pradinio ugdymo programą) ir pagrindinio ugdymo (5–6 klasės pagrindinio ugdymo programą ir 5–8 klasės pagrindinio ugdymo programą) bendrąsias programas. NMPP užduotis, jų vykdymo rekomendacijas ir vertinimo instrukcijas rengia NEC. Užduotys, jų vykdymo rekomendacijos ir vertinimo instrukcijos rengiamos lietuvių kalba. Mokyklų rusų ir lenkų mokomąją kalbą mokiniams NMPP užduotys, išskyrus lietuvių kalbos užduotis 8 klasei, verčiamos į rusų ir lenkų kalbas.

Paraiškas dėl dalyvavimo NMPP teikia mokyklos savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos (valstybinės ir savivaldybių mokyklos – biudžetinės įstaigos; valstybinės ir savivaldybių mokyklos – viešosios įstaigos; kitos mokyklos).

Paraiškos dalyvauti NMPP teikėjai atsako už NMPP organizavimą, testavimo medžiagos ir duomenų apsaugą, taip pat už NEC pateikiamų duomenų patikimumą. NMPP patikimumo mokykloje priežiūrą vykdo paraiškos dalyvauti NMPP teikėjo įgalioti asmenys.

Dėl NMPP rezultatų viešinimo apsisprendžia paraiškos dalyvauti NMPP teikėjas. NMPP rezultatus skelbiant viešai:

- mokyklos lygmeniu skelbiami nuasmeninti mokinių rezultatai;
- savivaldybės ar nacionaliniu lygmeniu mokyklų rezultatai skelbiami nuasmeninti ir be mokyklų pavadinimų.

NMPP rezultatai naudojami duomenimis pagrįstiems sprendimams priimti ir bendradarbiavimui visais lygmenimis siekiant ugdymo kokybės.

¹ Prieiga per internetą: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/b37afd00d31311e68d79c2033f194657>

2017 m. Nacionaliniame mokinių pasiekimų patikrinime (toliau NMPP 2017) dalyvaujančių mokyklų mokiniai (atitinkamai pagal klases) atliko šių dalykų užduotis:

2 klasės mokiniai – skaitymo (teksto suvokimo), rašymo (teksto kūrimo ir kalbos sistemos pažinimo pagrindai) ir matematikos;

4 klasės mokiniai – skaitymo (teksto suvokimo), rašymo (teksto kūrimo), matematikos ir pasaulio pažinimo;

6 klasės mokiniai – skaitymo (teksto suvokimo), rašymo (teksto kūrimo) ir matematikos;

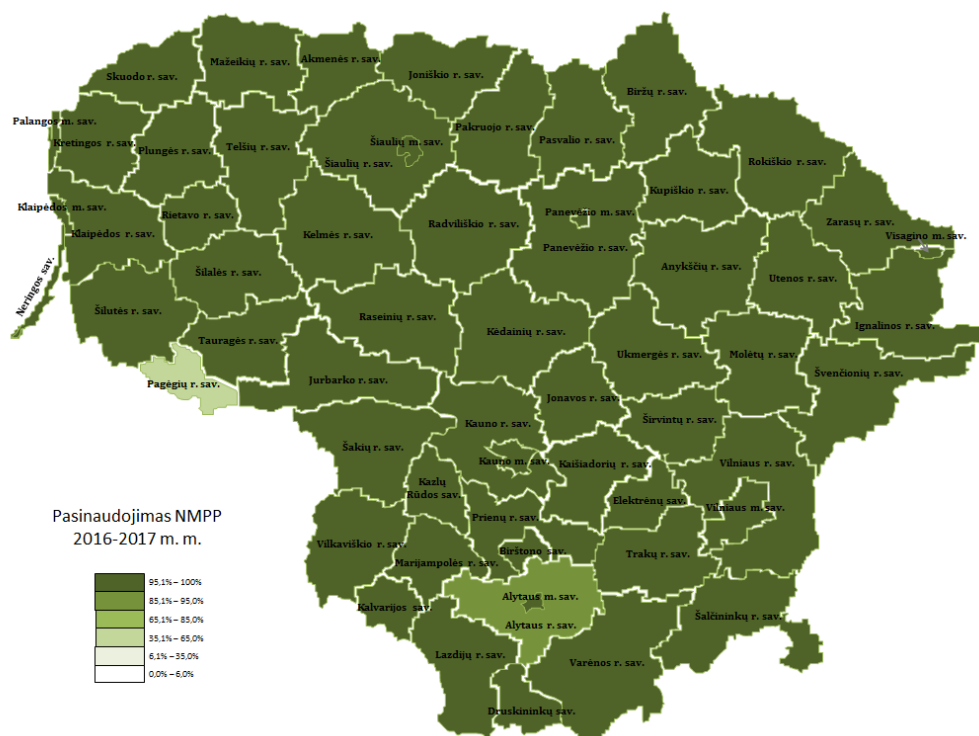
8 klasės mokiniai – skaitymo (teksto suvokimo), rašymo (teksto kūrimo), matematikos, gamtamokslinio ir socialinio ugdymo.

NMPP 2017 iš viso dalyvavo **93,5 proc.** patikrinime dalyvavusių klasių mokinių – **102 359 mokiniai** iš 908-ių bendrojo ugdymo mokyklų²:

- **853 mokyklos** iš paraiškas pateikusių **57 savivaldybių** (savivaldybei pateikus paraišką patikrinime dalyvauja visos šios savivaldybės pavaldumo mokyklos);
- **16 mokyklų** (savivaldybių pavaldumo), paraiškas pateikusių savarankiškai (be savivaldybių);
- **18 mokyklų**, kurių steigėjas – Švietimo ir mokslo ministerija;
- **21** kito pavaldumo mokykla (privačios ir kt.).

NMPP 2017 dalyvavo **27 446** antrokai (iš 1633-jų klasių), **25 133** ketvirtokai (iš 1520-ies klasių), **24 914** šeštokų (iš 1297-ių klasių) ir **24 866** aštuntokai (iš 1313-os klasių).

1 paveikslas. NMPP 2017 dalyvavusių savivaldybių žemėlapis.

² Dalyvavusių savivaldybių ir mokyklų sąrašai: http://www.nec.lt/failai/7124_NMPP_2017_dalyviu_sarasas.pdf

2017 m. mokinių lietuvių kalbos skaitymo ir rašymo pasiekimus, pasinaudodamos NMPP 2017 testais, įsivertino **22 užsienio lituanistinės švietimo įstaigos iš 9 šalių** (iš viso testus atliko **482** mokiniai). Kai kurios užsienyje veikiančios lituanistinės mokyklos pasinaudojo ne tik lietuvių kalbos skaitymo ir rašymo, bet taip pat kitų mokomųjų dalykų (matematikos, gamtos mokslų) testais.

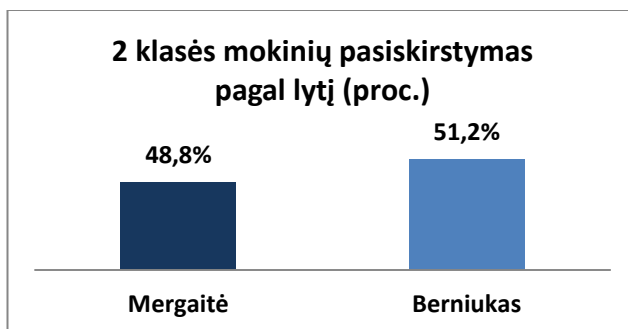
Pirminės NMPP 2017 rezultatų ataskaitos visiems pasiekimų patikrinimo dalyviams (kiekvienam mokiniui, kiekvienai klasei (mokytojai), kiekvienai mokyklai) buvo parengtos 2017 m. gegužės-birželio mėn. Su šiose ataskaitose pateiktais mokinių pasiekimų rezultatais mokyklos turėjo supažindinti mokinių tėvus, su jais aptarti mokinių mokymosi rezultatus, taip pat aptarti bendruosius pasiekimų patikrinimo rezultatus mokyklų bendruomenėse.

Išplėstinės NMPP 2017 rezultatų ataskaitos savivaldybėms ir mokykloms, kurios kartu su mokinių pasiekimų patikrinimo testais pasinaudojo ir mokinių klausimynais, buvo parengtos 2017 m. spalio mėn. Jose pateikti apibendrinti lyginamieji atitinkamų klasių mokinių mokymosi pasiekimų rezultatai, taip pat ugdymo aplinką apibūdinantys rodikliai: mokyklų sukuriama pridėtinė vertė, mokinių savijauta mokykloje, mokyklos kultūra, mokinių mokėjimas mokytis ir pan.

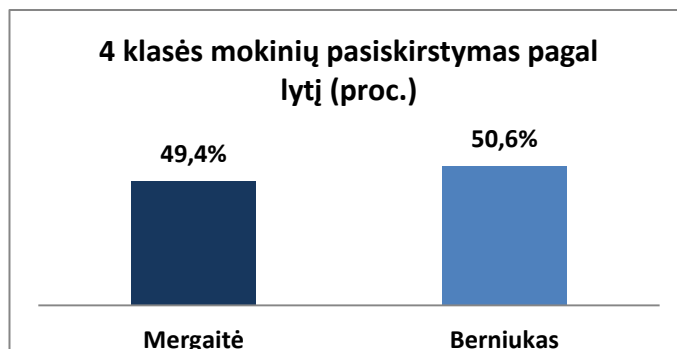
I. NMPP 2017 DALYVIŲ CHARAKTERISTIKOS

Mokinių pasiskirstymas pagal lytį

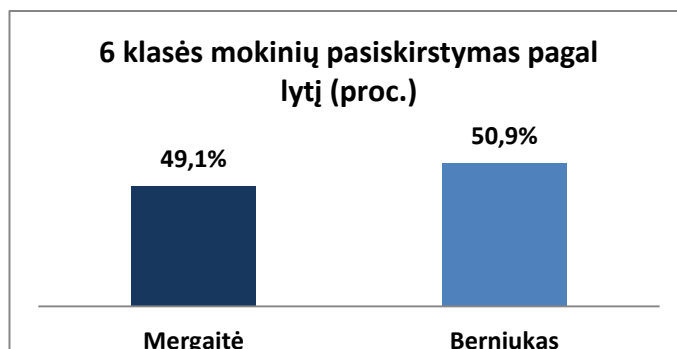
1.1 paveikslas. 2 klasės mokinių pasiskirstymas pagal lytį (proc.)

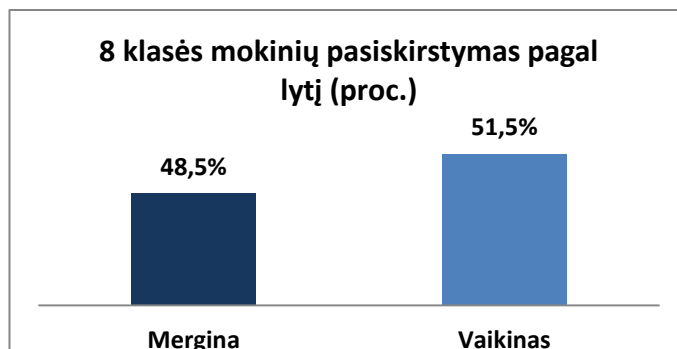
1.2 paveikslas. 4 klasės mokinių pasiskirstymas pagal lytį (proc.)

1.3 paveikslas. 6 klasės mokinių pasiskirstymas pagal lytį (proc.)

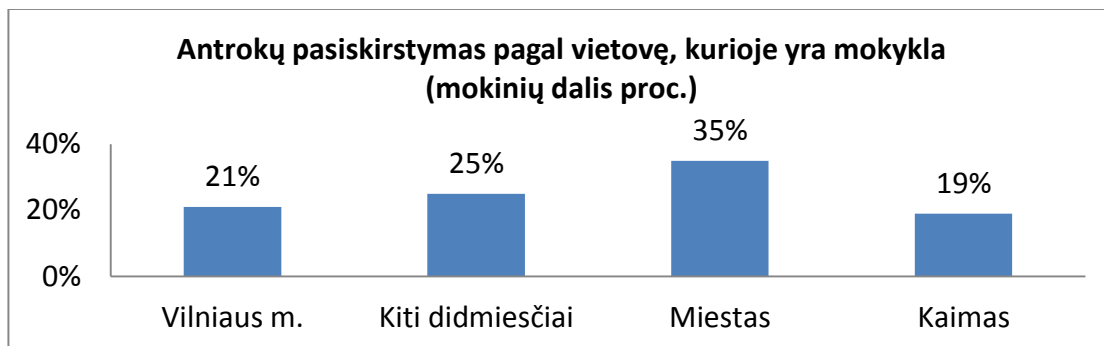

1.4 paveikslas. 8 klasės mokinių pasiskirstymas pagal lytį (proc.)

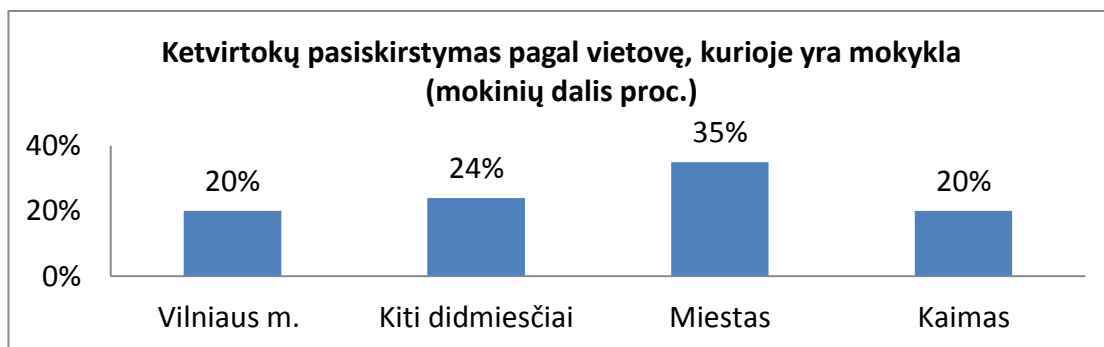

Mokinių pasiskirstymas pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą

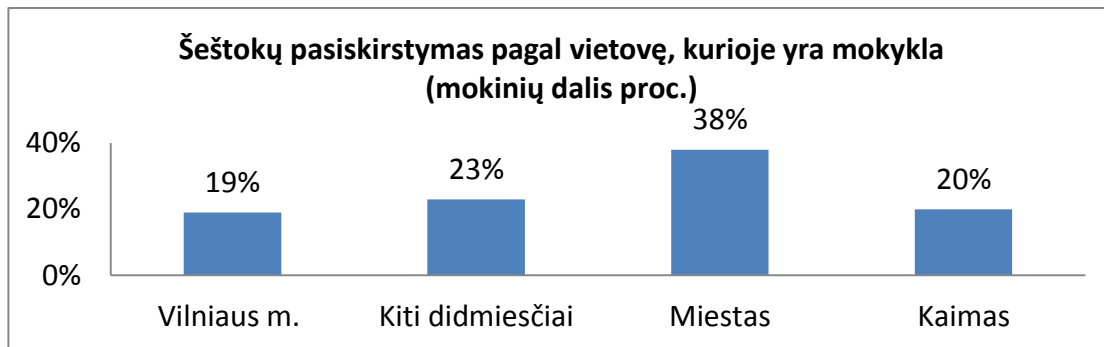
1.5 paveikslas. 2 klasės mokinių pasiskirstymas pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (proc.)

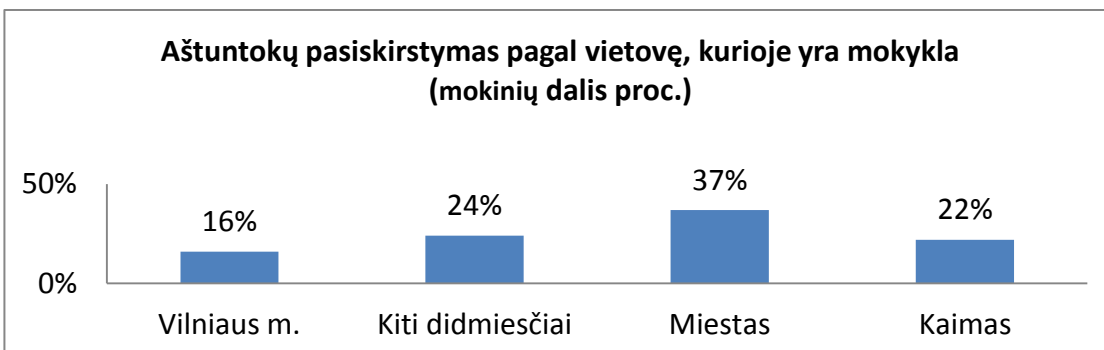
1.6 paveikslas. 4 klasės mokinių pasiskirstymas pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (proc.)

1.7 paveikslas. 6 klasės mokinių pasiskirstymas pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (proc.)

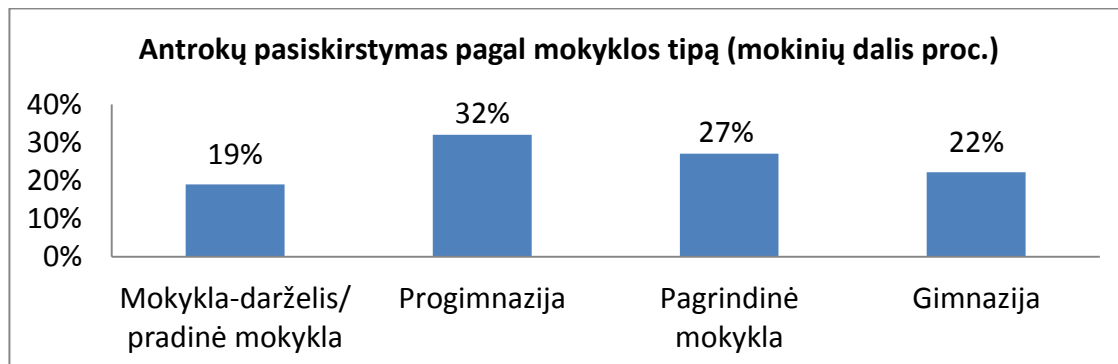

1.8 paveikslas. 8 klasės mokinių pasiskirstymas pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (proc.)

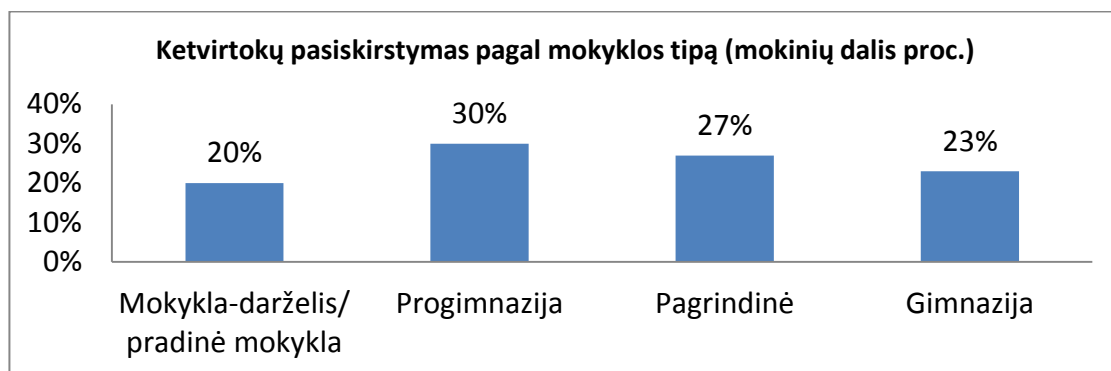

Mokinių pasiskirstymas pagal mokyklos tipą

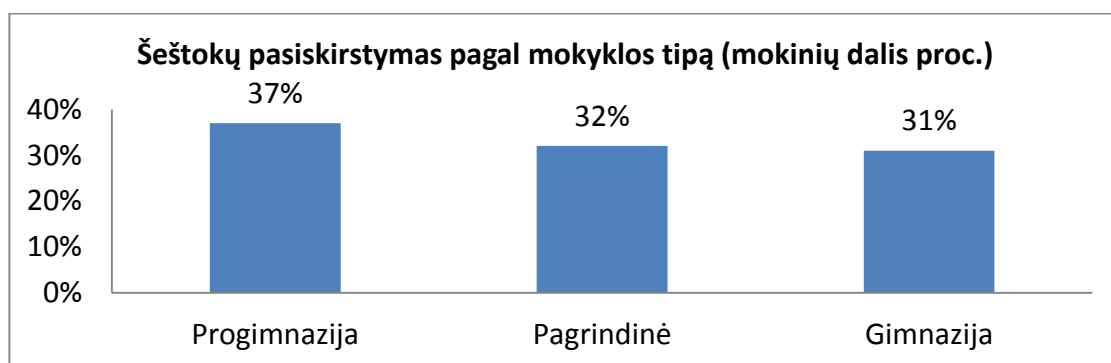
1.9 paveikslas. 2 klasės mokinių pasiskirstymas pagal mokyklos tipą (proc.)

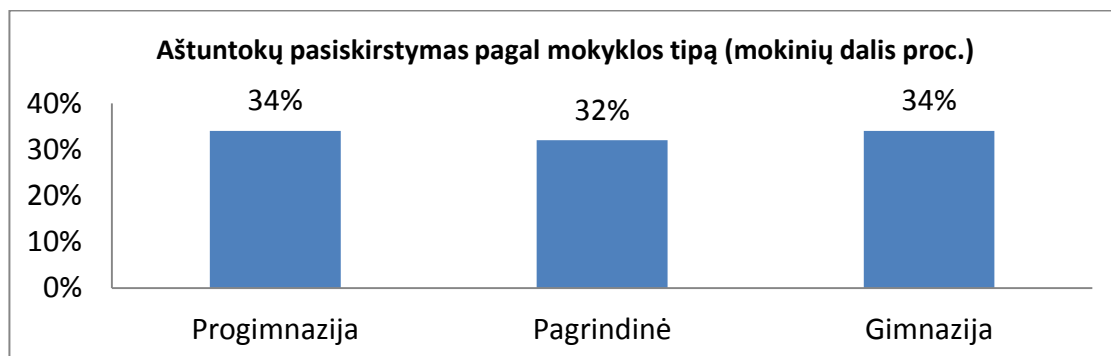
1.10 paveikslas. 4 klasės mokinių pasiskirstymas pagal mokyklos tipą (proc.)

1.11 paveikslas. 6 klasės mokinių pasiskirstymas pagal mokyklos tipą (proc.)

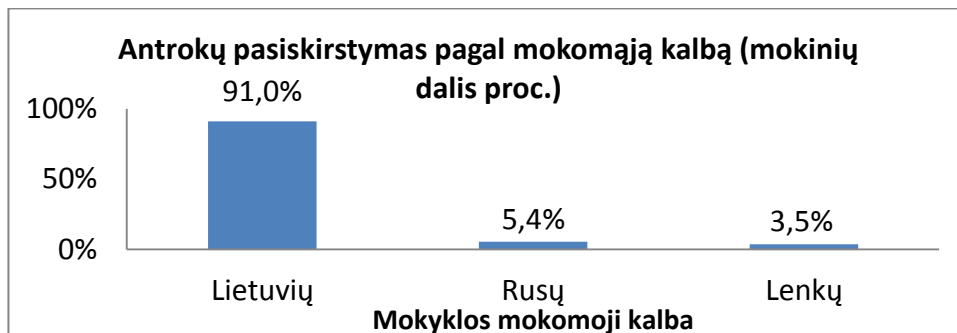

1.12 paveikslas. 8 klasės mokinių pasiskirstymas pagal mokyklos tipą (proc.)

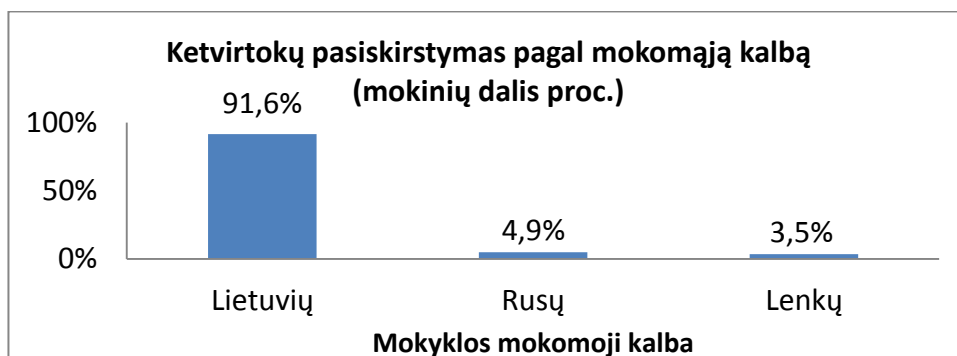

Mokinių pasiskirstymas pagal mokomąją kalbą

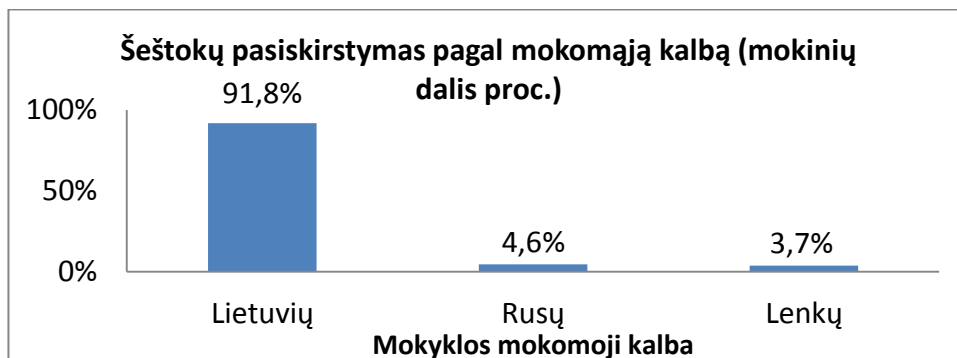
1.13 paveikslas. 2 klasės mokinių pasiskirstymas pagal mokomąją kalbą (proc.)

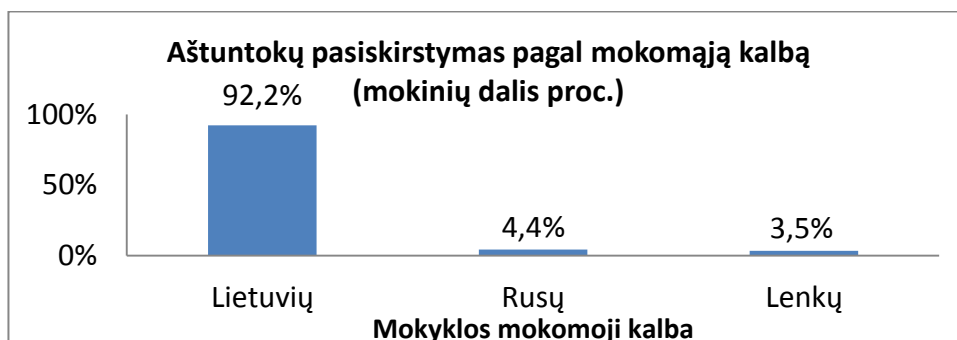
1.14 paveikslas. 4 klasės mokinių pasiskirstymas pagal mokomąją kalbą (proc.)

1.15 paveikslas. 6 klasės mokinių pasiskirstymas pagal mokomąją kalbą (proc.)

1.16 paveikslas. 8 klasės mokinių pasiskirstymas pagal mokomąją kalbą (proc.)

II. 2 KLASĖS NMPP 2017 TESTŲ REZULTATAI

Siekiant paskatinti mokyklas labiau domėtis ankstyvąja diagnostika ir mokymosi problemų prevencija, laiku atsižvelgti į individualius mokinių ugdymosi poreikius ir diagnozuoti patiriamus mokymosi sunkumus nuo 2016 metų į nacionalinį mokymosi pasiekimų vertinimą buvo įtraukti ir antrą klasę bebaigiantys mokiniai. 2017 m. nacionaliniame mokymosi pasiekimų vertinime šalies antrojai dalyvavo antrą kartą.

Esminis mokymosi pasiekimų vertinimo 2 klasėje tikslas – mokymosi sunkumų, problemų ir nesėkmių prevencija.

Kiti mokymosi pasiekimų vertinimo 2 klasėje tikslai:

- Skatinti švietimo bendruomenę siekti geresnių mokymosi pasiekimų ir pažangos nuo pat pirmųjų mokymosi mokykloje metų.
- Atkreipti švietimo bendruomenės dėmesį į pirmąjį pradinio ugdymo programos koncentrą (1–2 kl.) ir šiuo mokymosi laikotarpiu besiformuojančius kalbinio ir matematinio raštingumo pagrindus.
- Skatinti mokyklas ir mokytojus domėtis ankstyvąja mokymosi pasiekimų diagnostika ir mokymosi sunkumų prevencija.
- Skatinti mokyklas ir mokytojus atsižvelgti į individualius mokinių ugdymosi poreikius ir laiku suteikti tinkamą paramą.
- Skatinti mokyklas atsakingai kurti mokinių pasiekimų vertinimo sistemą ir užtikrinti visų vertinimo rūšių dermę.
- Skatinti mokytojus tikslingai taikyti diagnostinį mokinių pasiekimų vertinimą ir atitinkamai tikslingai keičiant ugdymo praktiką.
- Pratinti mokinius domėtis savo mokymosi pasiekimais, kelti sau aukštus mokymosi tikslus, formuoti atsakomybės už savo mokymąsi jausmą ir sąmoningai mokytis MOKYTIS.

2016–2017 m.m. pabaigoje 2 klasės mokiniai atliko įvairaus sudėtingumo ir sunkumo matematikos ir lietuvių kalbos užduotis, sudarančias galimybę įvertinti kiekvieno mokinio įgytas žinias bei gebėjimus ir objektyviai išsiaiškinti, ar jie atitinka mokymosi pasiekimus, aprašytus Bendrosiose ugdymo programose, padedančias išsiaiškinti kiekvieno mokinio mokymosi sunkumus ir problemas, kurias galima įveikti mokiniui suteikiant tinkamą pagalbą.

Mokinių pasiekimai buvo įvertinti pagal aiškias vertinimo instrukcijas, kurios padeda užtikrinti vienodą visų mokinių darbų įvertinimą ir suteikia mokytojams ir mokiniams geresnės kokybės grįžtamąjį ryšį. Kiekvienam mokiniui buvo parengta individuali ataskaita, kurioje pateiktais rezultatais galima naudotis aptariant individualius mokymosi pasiekimų gerinimo klausimus ir spręsti apie individualias mokinių mokymosi stiprybes ir tobulintinas sritis. Išsamios ataskaitos apie 2 klasės mokinių pasiekimus taip pat buvo parengtos kiekvienai NMPP 2017 dalyvavusiai antrai klasei, mokyklai ir savivaldybei.

Bendrieji 2 klasės mokinių rezultatai

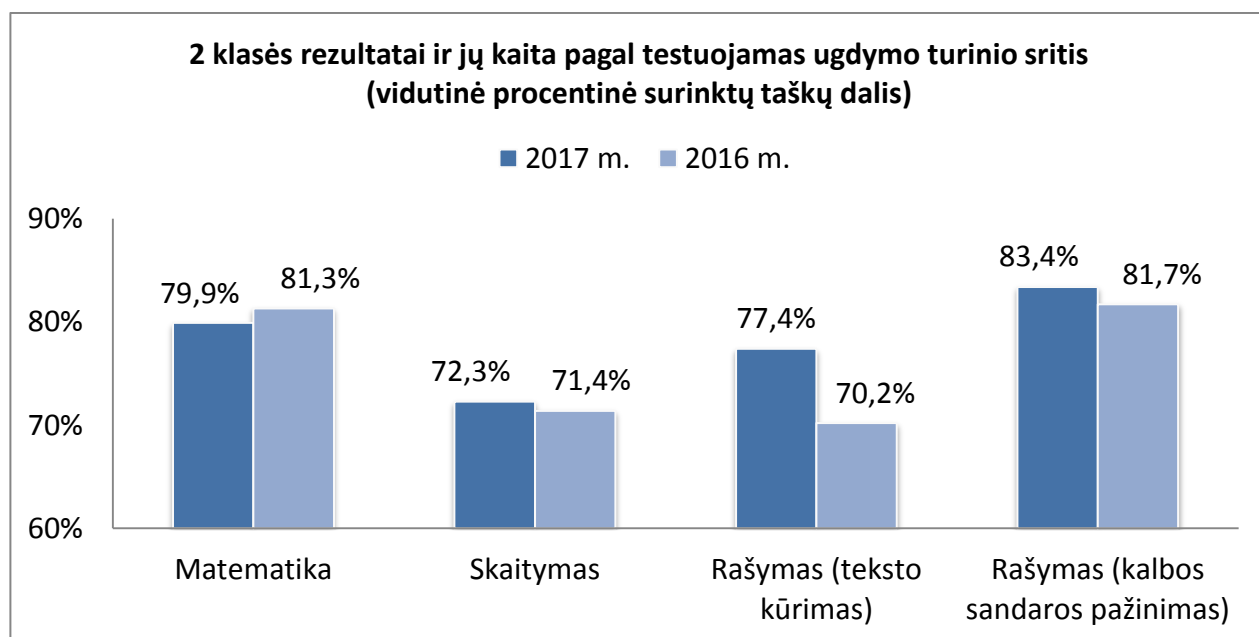
Šioje ataskaitoje pateikiama apibendrinta lyginamoji informacija apie visų NMPP 2017 dalyvavusių 2 klasės mokinių (mokyklų lietuvių, rusų ir lenkų mokomosiomis kalbomis) rezultatus ir jų kaitą nuo 2016 metų. Įvairių tipų diagramomis pateikiami duomenys padeda įvairiapusiškai nagrinėti ir interpretuoti 2 klasės mokinių mokymosi pasiekimus, įvertinti stipriąsias ir silpnąsias matematikos ir lietuvių kalbos ugdymo turinio sritis, spręsti, kokiai daliai mokyklos mokinių būtina neatidėliotina mokymosi pagalba.

Prieš aptariant rezultatus, reikia paminėti, kad NMPP 2017 dalyvavo mokyklų lietuvių, rusų ir lenkų mokomąja kalba antrokai. Matematikos, skaitymo ir rašymo (teksto kūrimo) testai buvo identiški, testus mokiniai atliko savo mokyklos mokomąja kalba. Rašymo (kalbos sandaros pažinimo) testas į rusų ir lenkų kalbas nebuvo verčiamas, todėl jį atliko tik mokyklų lietuvių mokomąja kalba mokiniai.

Analizuojant 2 klasės mokinių atliktų NMPP 2017 testų bendruosius rezultatus, nustatyta, jog didžiausią galimų surinkti taškų dalį (83,4 proc.) antrokai surinko atlikdami rašymo (kalbos sandaros pažinimo) testą, mažiausią dalį (72,3 proc.) – atlikdami skaitymo testą.

Lyginant 2 klasės 2017 m. ir 2016 m. testų bendruosius rezultatus, galima pastebėti, jog kai kurių ugdymo turinio sričių vidutiniai rezultatai per vienerius metus pasikeitė nedaug: skaitymo ir rašymo (kalbos sandaros pažinimo) rezultatų procentinis rodiklis šiek tiek pakilo, matematikos – šiek tiek sumažėjo, tačiau rašymo (teksto kūrimo) rezultatai akivaizdžiai pagerėjo, procentinis rodiklis padidėjo 7,2 procentinio punkto (žr. 2.1 paveikslą).

2.1 paveikslas. 2 klasės rezultatai ir jų kaita 2017–2016 m. pagal testuojamas ugdymo turinio sritis (procentiniai rodikliai³)

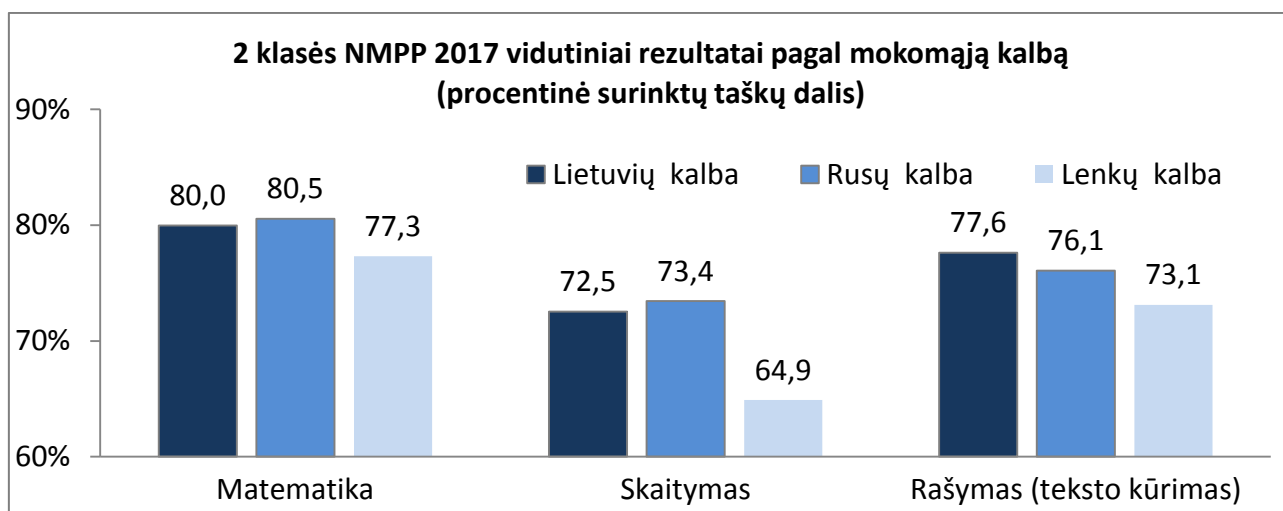

³ Procentinis rodiklis rodo, kiek procentų visų galimų surinkti atitinkamo testo taškų vidutiniškai surinko mokiniai.

Toliau šiame skyriuje pateikiama statistinė informacija (procentiniai rodikliai) leidžia palyginti skirtingų 2 klasės mokinių grupių (pagal mokyklos mokomąją kalbą; vietovę, kurioje yra mokykla; mokinių lytį) rezultatus.

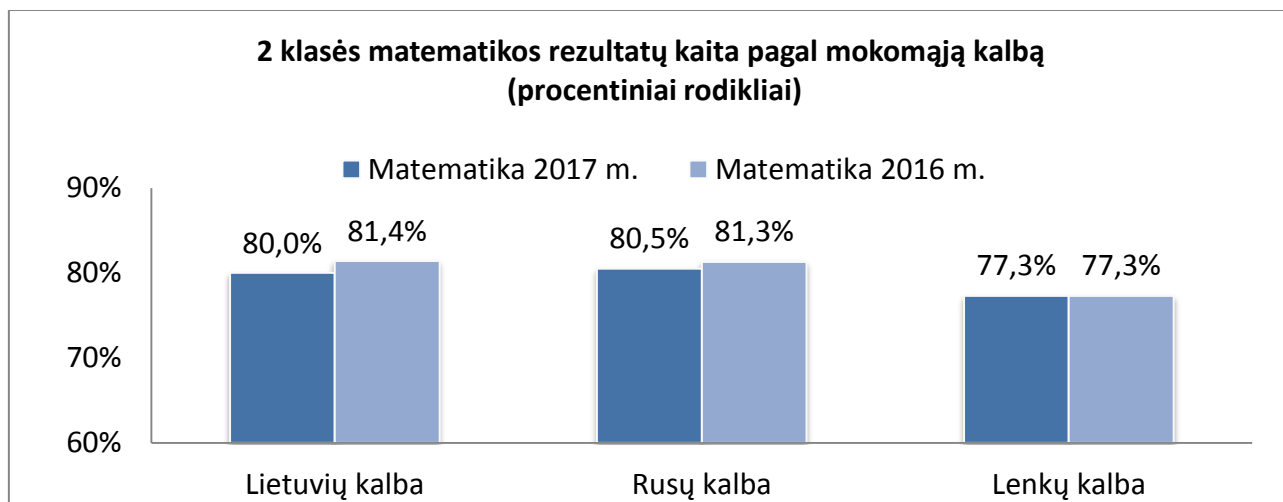
Analizuojant 2 klasės mokinių NMPP 2017 testų rezultatus pagal mokyklos mokomąją kalbą, nustatyta, jog lietuvių ir rusų kalbomis besimokančių antrojų rezultatai skiriasi nedaug. Lenkų mokomąja kalba besimokančių antrojų rezultatai buvo žemesni nei lietuvių ir rusų kalba besimokančiųjų visose vertinamose ugdymo turinio srityse: matematikos ir rašymo (teksto kūrimo) rezultatai buvo šiek tiek žemesni, žemiausi buvo – skaitymo testo rezultatai (žr. 2.2 paveikslą).

2.2 paveikslas. 2 klasės rezultatų procentiniai rodikliai pagal mokomąją kalbą⁴

Pagal mokomąją kalbą lyginant 2 klasės mokinių matematikos 2017 m. ir 2016 m. testų rezultatus galima teigti, jog vidutiniai rezultatai per vienerius metus beveik nepasikeitė (žr. 2.3 paveikslą).

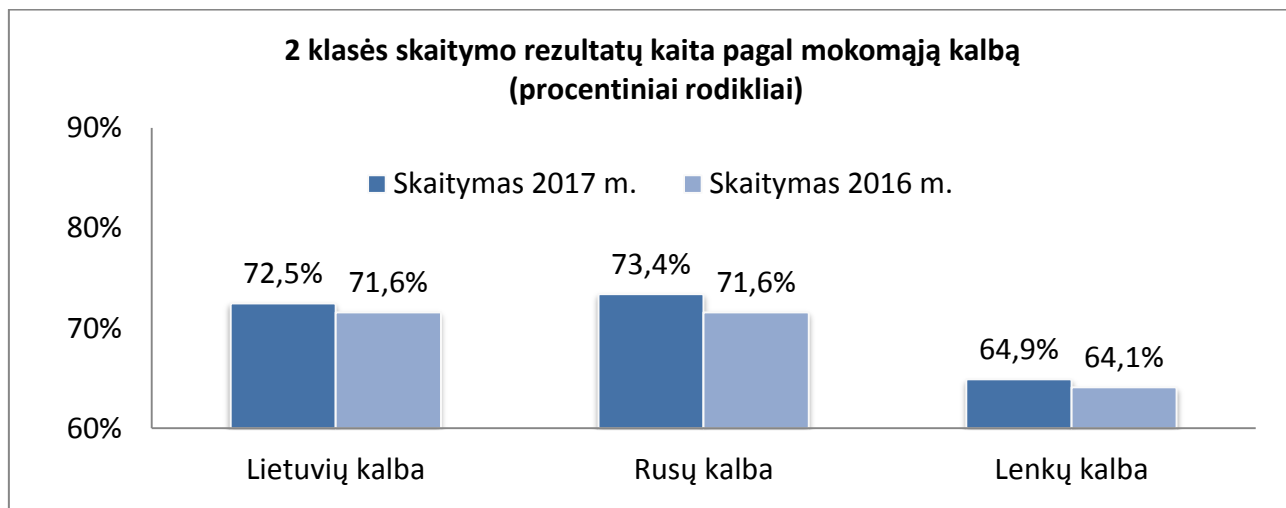
2.3 paveikslas. 2 klasės matematikos rezultatų kaita pagal mokomąją kalbą (procentiniai rodikliai)

⁴ Rašymo (kalbos sandaros pažinimo) testą atliko tik mokyklų lietuvių mokomąja kalba 2 klasės mokiniai.

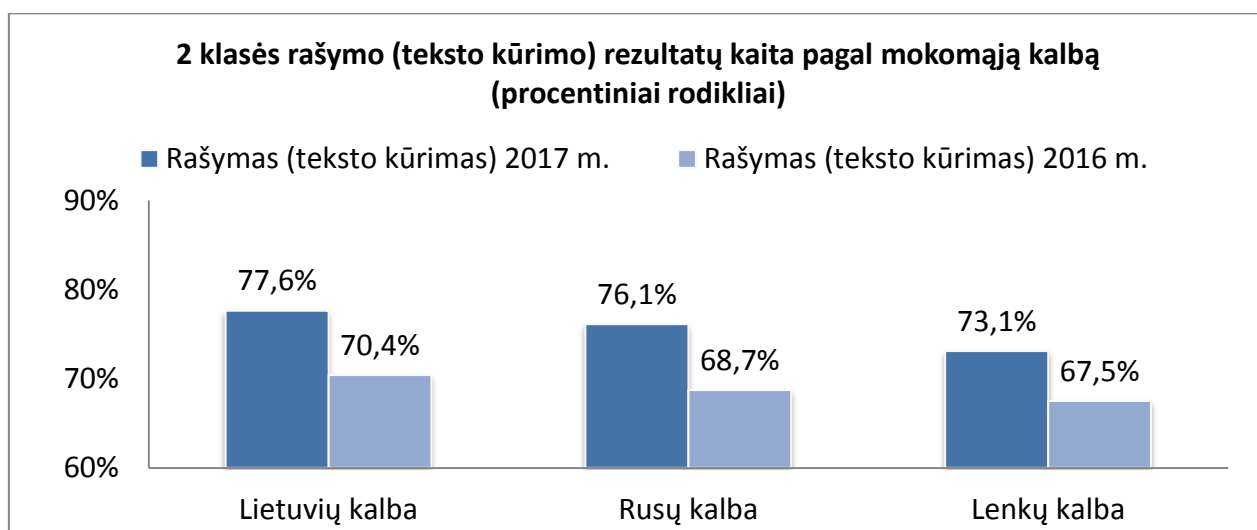
Pagal mokomąją kalbą lyginant skaitymo 2017 m. ir 2016 m. testų rezultatus nustatyta, jog per vienerius metus 2 klasės mokinių vidutiniai skaitymo rezultatai šiek tiek pagerėjo ir mokyklose lietuvių, ir rusų, ir lenkų mokomąja kalba (žr. 2.4 paveikslą).

2.4 paveikslas. 2 klasės skaitymo rezultatų kaita pagal mokomąją kalbą (procentiniai rodikliai).

Pagal mokomąją kalbą lyginant rašymo (teksto kūrimo) 2017 m. ir 2016 m. testų rezultatus nustatyta, jog per vienerius metus 2 klasės mokinių vidutiniai rašymo (teksto kūrimo) rezultatai akivaizdžiai pagerėjo ir mokyklose lietuvių (7,2 procentinio punkto), ir rusų (7,4 procentinio punkto), ir lenkų (5,6 procentinio punkto) mokomąja kalba (žr. 2.5 paveikslą).

2.5 paveikslas. 2 klasės rašymo (teksto kūrimo) rezultatų kaita pagal mokomąją kalbą (procentiniai rodikliai)

2 klasės mokinių rezultatai pagal pasiekimų grupes

Analizuojant NMPP 2017 duomenis 2 klasės mokiniai, remiantis nustatytais 2017 metų NMPP 2 klasės matematikos, skaitymo ir rašymo (teksto kūrimo) testų rezultatų deciliais, buvo suskirstyti į tris pasiekimų grupes:

- 1 grupė (1 decilis).
- 2 grupė (2–4 deciliai).
- 3 grupė (5–10 deciliai).

Deciliai yra gaunami į dešimt lygių dalių padalijus eilę, kurią sudaro mokiniai, išdėstyti jų surinktų taškų sumos didėjimo tvarka. Pirmajam deciliui priskiriamas dešimtadalis mokinių, surinkusių mažiausiai taškų, dešimtajam – dešimtadalis, surinkusiųjų daugiausiai atitinkamo testo taškų.

Pirmajai pasiekimų grupei buvo priskirtas dešimtadalis (1 decilis) mokinių, surinkusių mažiausiai atitinkamo testuojamo dalyko taškų. Antrajai pasiekimų grupei priskirti mokiniai, kurie pagal pasiektus rezultatus priskirti 2, 3 ar 4 deciliui. Trečiajai pasiekimų grupei priskirti mokiniai, kurie pagal pasiektus rezultatus priskirti 5, 6, 7, 8, 9 ar 10 deciliui. ***Atkreipiame dėmesį, kad deciliai ir pagal juos išskirtos 2 klasės mokinių grupės – tai ne įprasti mokinių mokymosi pasiekimų lygiai, kurie naudojami analizuojant 4, 6 ir 8 klasės mokinių rezultatus.*** Šie duomenys atskleidžia bendruosius mokinių mokymosi pasiekimus ir netiesiogiai rodo, kiek jie turėtų pasistengti, siekdami aukštesnių rezultatų.

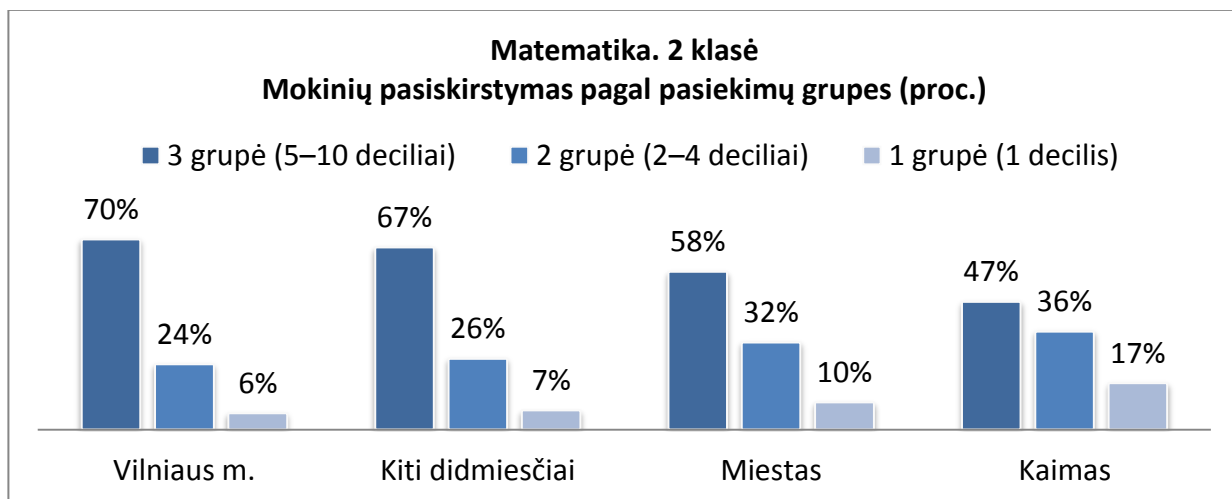
Toliau šiame skyriuje stulpelinėmis diagramomis pavaizduoti lyginamieji duomenys apie NMPP 2017 dalyvavusių 2 klasės mokinių pasiskirstymą pagal minėtas tris pasiekimų grupes ir vietovės, kurioje yra mokykla, tipą, taip pat pagal NMPP 2017 dalyvavusių mokyklų mokomąsias kalbas ir mokinių lytį. Diagramose pateikti duomenys rodo, kokia procentinė dalis mokinių, lyginant pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą, mokyklos mokomąją kalbą ir mokinių lytį, mokosi geriausiai (3 pasiekimų grupei priskiriami mokiniai) ar kiek prasčiau (2 pasiekimų grupei priskirti mokiniai), kokiai daliai 2 klasės mokinių būtina neatidėliotina pagalba (1 pasiekimų grupei priskirti mokiniai), nes kyla grėsmė, kad dėl pernelyg žemų pasiekimų mokinys nepajėgs toliau sėkmingai mokytis.

Analizuojant 2 klasės mokinių NPP 2017 matematikos rezultatus pagal pasiekimų grupes ir vietovę, kurioje yra mokykla, nustatyta, jog 3 pasiekimų grupei priskirtų antrojų dalis Vilniaus (70 proc.) ir kitų didžiųjų miestų (67 proc.) mokyklose buvo didžiausia, o priskirtųjų 1 pasiekimų grupei dalis – mažiausia (atitinkamai: 6 proc. ir 7 proc.). Pagal matematikos testo rezultatus, 3 pasiekimų grupei priskirtų miesto mokyklų antrojų dalis buvo mažesnė (58 proc.), o kaimo mokyklų – mažiausia (47 proc.), didžiausia priskirtųjų 1 pasiekimų grupei antrojų dalis (17 proc.) buvo kaimo mokyklose (žr. 2.3 paveikslą).

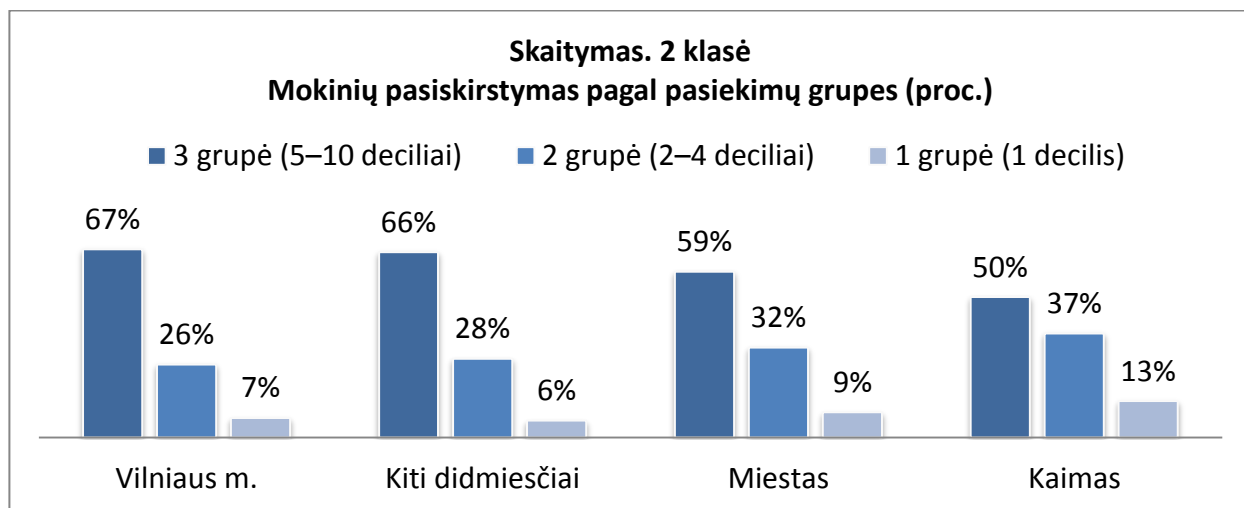
2 klasės NMPP 2017 skaitymo rezultatai, lyginant pagal pasiekimų grupes ir vietovę, kurioje yra mokykla, rodo, jog 3 pasiekimų grupei priskirtų antrojų dalis Vilniaus (67 proc.) ir kitų didžiųjų miestų (66 proc.) mokyklose buvo didžiausia ir beveik vienoda, o priskirtųjų 1 pasiekimų grupei dalis – mažiausia (atitinkamai: 7 proc. ir 6 proc.). Pagal skaitymo testo rezultatus,

3 pasiekimų grupei priskirtų miesto mokyklų antrokų dalis buvo mažesnė (59 proc.), o kaimo mokyklų – mažiausia (50 proc.), didžiausia priskirtųjų 1 pasiekimų grupei antrokų dalis (13 proc.) buvo kaimo mokyklose (žr. 2.4 paveikslą).

2.3 paveikslas. *Matematikos rezultatai. 2 klasės mokinių pasiskirstymas pagal pasiekimų grupes (proc.) ir vietovę, kurioje yra mokykla*

2.4 paveikslas. *Skaitymo rezultatai. 2 klasės mokinių pasiskirstymas pagal pasiekimų grupes (proc.) ir vietovę, kurioje yra mokykla*

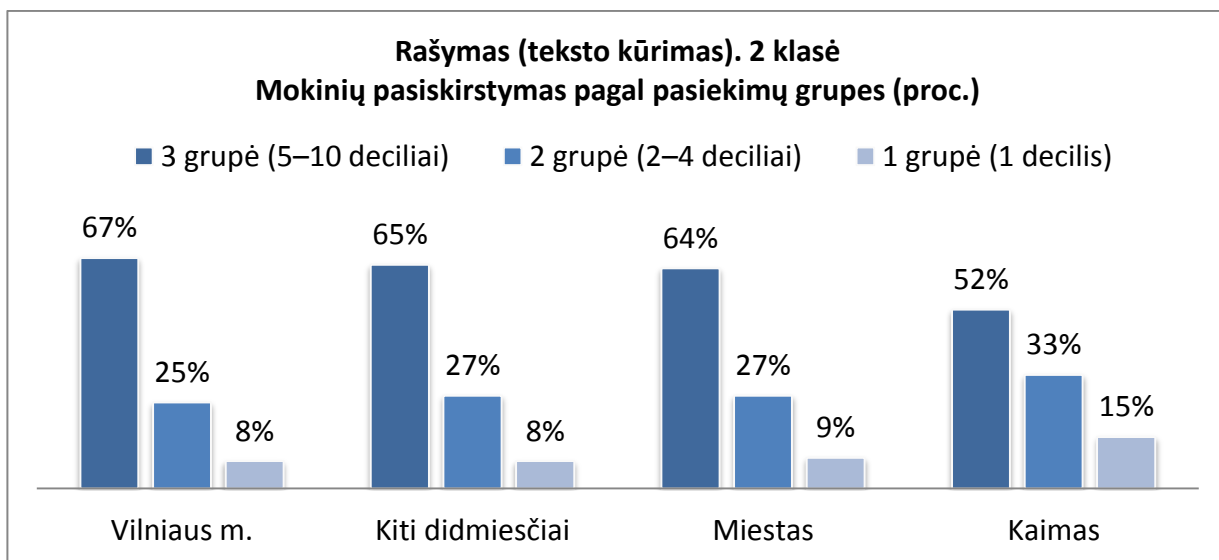

NMPP 2017 rašymo (teksto kūrimo) rezultatus lyginant pagal pasiekimų grupes ir vietovę, kurioje yra mokykla, nustatyta, jog 3 pasiekimų grupei priskirtų antrokų dalis Vilniaus (67 proc.), kitų didžiųjų miestų (65 proc.) ir miestų (64 proc.) mokyklose buvo labai panaši, o priskirtųjų 1 pasiekimų grupei mažiausia dalis buvo Vilniaus ir kitų didžiųjų miestų mokyklose (po 8 proc.). Pagal rašymo (teksto kūrimo) testo rezultatus, 3 pasiekimų grupei priskirtų kaimo mokyklų antrokų dalis buvo mažiausia (52 proc.), didžiausia priskirtųjų 1 pasiekimų grupei antrokų dalis (15 proc.) buvo nustatyta kaimo mokyklose (žr. 2.5 paveikslą).

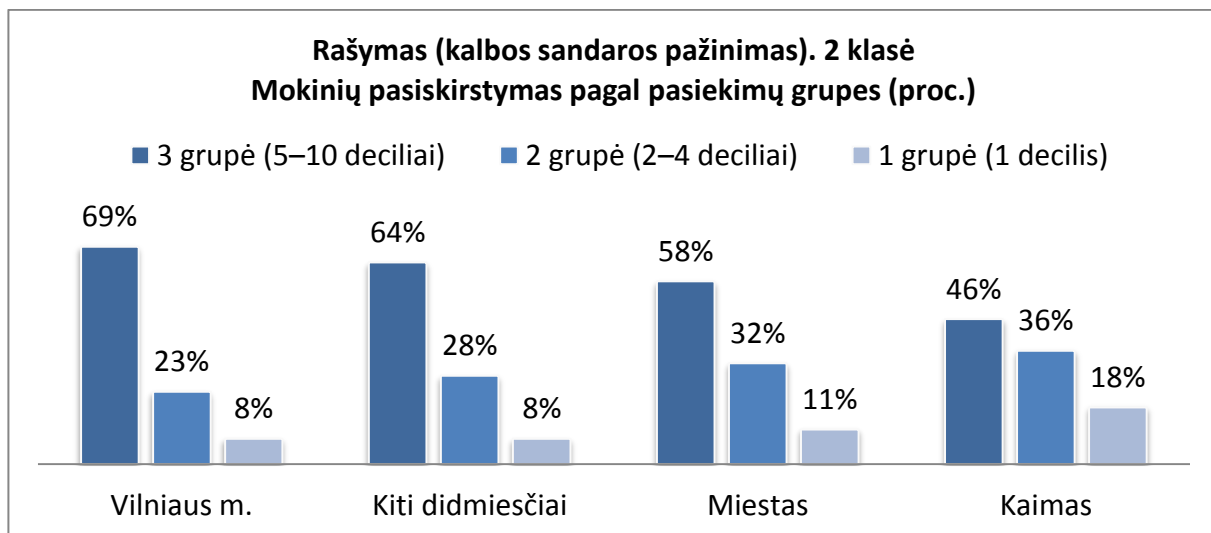
NMPP 2017 rašymo (kalbos sandaros pažinimo) rezultatus lyginant pagal pasiekimų grupes ir vietovę, kurioje yra mokykla, nustatyta, jog 3 pasiekimų grupei priskirtų antrokų dalis Vilniaus

mokyklos buvo didžiausia (69 proc.), kitų didžiųjų miestų mokyklose šiek tiek mažesnė (64 proc.), miestų mokyklose dar mažesnė (58 proc.), o kaimo mokyklose – mažiausia (46 proc.). Priskirtųjų 1 pasiekimų grupei mažiausia dalis buvo Vilniaus ir kitų didžiųjų miestų mokyklose (po 8 proc.), miestų mokyklose šiai pasiekimų grupei priskirtų mokinių buvo daugiau (11 proc.). Pagal rašymo (kalbos sandaros pažinimo) testo rezultatus, didžiausia priskirtųjų 1 pasiekimų grupei antrojų dalis (18 proc.) buvo nustatyta kaimo mokyklose (žr. 2.6 paveikslą).

2.5 paveikslas. Rašymo (teksto kūrimo) rezultatai. 2 klasės mokinių pasiskirstymas pagal pasiekimų grupes (proc.) ir vietovę, kurioje yra mokykla

2.6 paveikslas. Rašymo (kalbos sandaros pažinimo) rezultatai. 2 klasės mokinių pasiskirstymas pagal pasiekimų grupes (proc.) ir vietovę, kurioje yra mokykla.

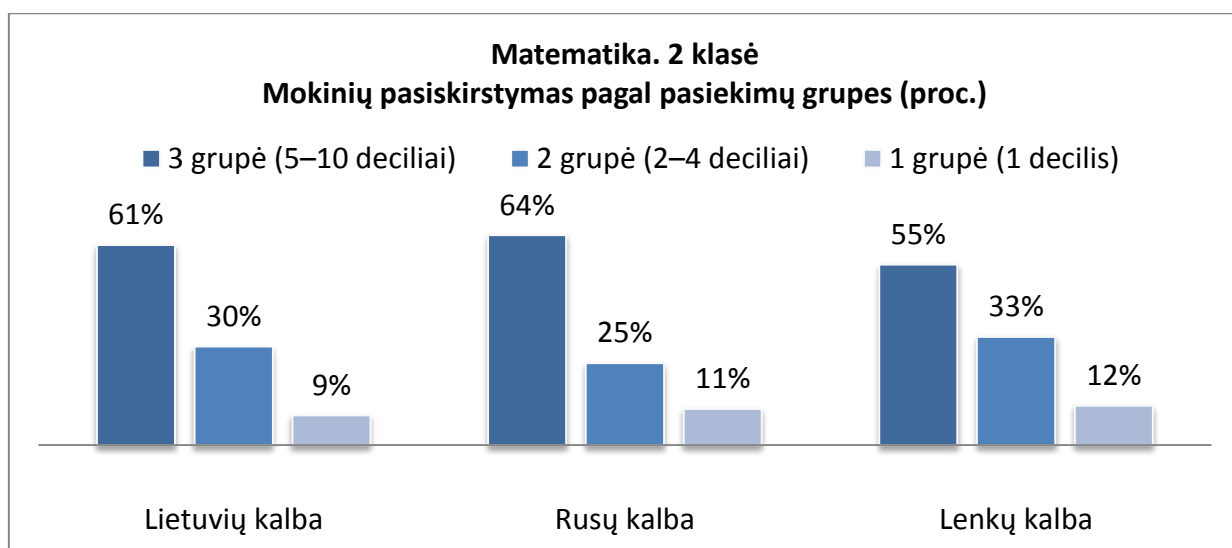

NMPP 2017 2 klasės matematikos rezultatai, lyginant pagal pasiekimų grupes ir mokyklos mokomąją kalbą, rodo, jog didžiausia 3 pasiekimų grupei priskirtų antrojų dalis (64 proc.) buvo nustatyta mokyklose rusų mokomąja kalba, šiek tiek mažesnė dalis (61 proc.) – mokyklose lietuvių mokomąja kalba, mažiausia dalis (55 proc.) – mokyklose lenkų mokomąja kalba. Didžiausia

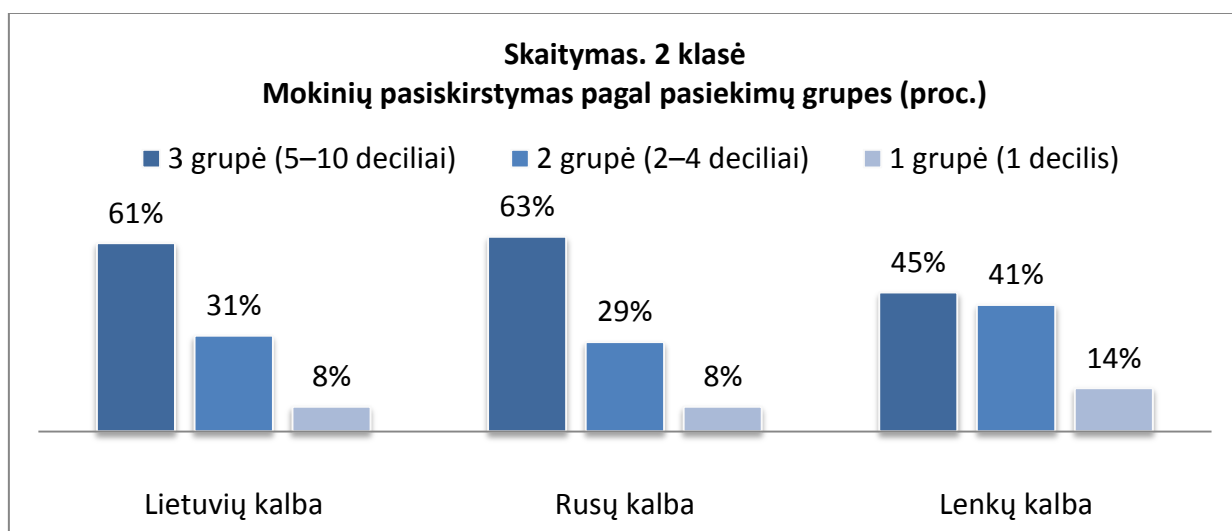
antrojų, pagal matematikos testo rezultatus priskirtų 1 pasiekimų grupei, dalis (12 proc.) buvo nustatyta mokyklose lenkų mokomąja kalba (žr. 2.7 paveikslą).

NMPP 2017 2 klasės skaitymo, panašiai kaip ir matematikos, rezultatai, lyginant pagal pasiekimų grupes ir mokyklos mokomąją kalbą, rodo, jog didžiausia 3 pasiekimų grupei priskirtų antrojų dalis (63 proc.) buvo nustatyta mokyklose rusų mokomąja kalba, šiek tiek mažesnė dalis (61 proc.) – mokyklose lietuvių mokomąja kalba, mažiausia dalis (45 proc.) – mokyklose lenkų mokomąja kalba. Didžiausia antrojų, pagal skaitymo testo rezultatus priskirtų 1 pasiekimų grupei, dalis (14 proc.) buvo nustatyta mokyklose lenkų mokomąja kalba (žr. 2.8 paveikslą).

2.7 paveikslas. Matematikos rezultatai. 2 klasės mokinių pasiskirstymas pagal pasiekimų grupes (proc.) ir mokyklos mokomąją kalbą.

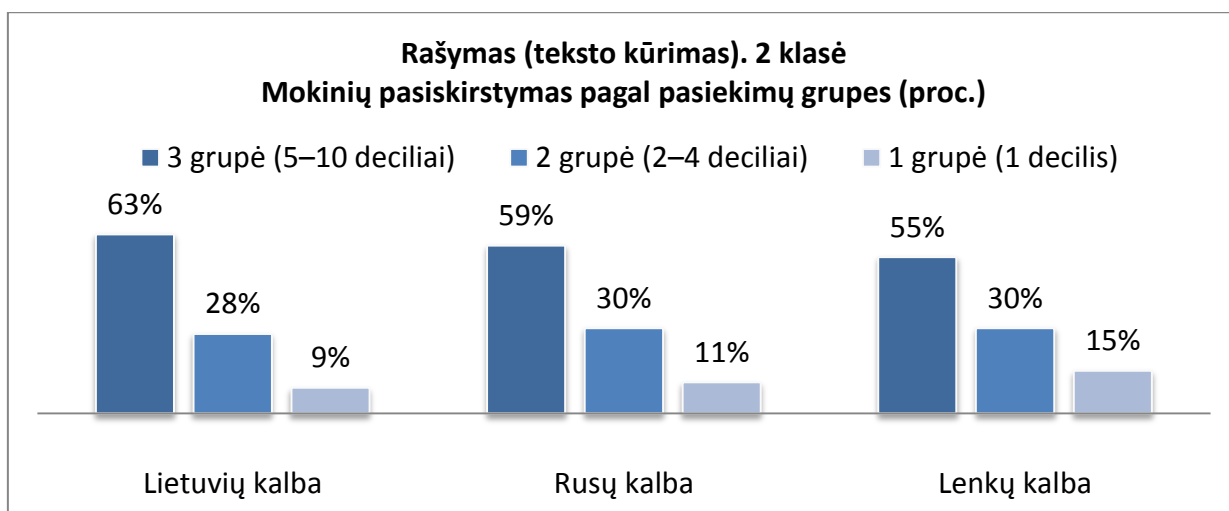
2.8 paveikslas. Skaitymo rezultatai. 2 klasės mokinių pasiskirstymas pagal pasiekimų grupes (proc.) ir mokyklos mokomąją kalbą.

NMPP 2017 2 klasės rašymo (teksto kūrimo) rezultatai, lyginant pagal pasiekimų grupes ir mokyklos mokomąją kalbą, rodo, jog didžiausia 3 pasiekimų grupei priskirtų antrojų dalis

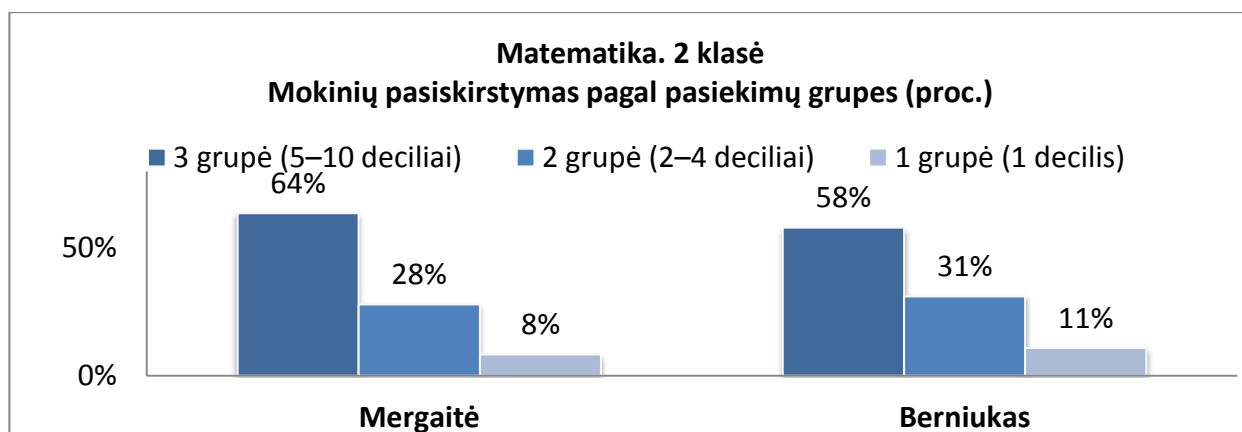
(63 proc.) buvo nustatyta mokyklose lietuvių mokomąja kalba, mažesnė dalis (59 proc.) – mokyklose rusų mokomąja kalba, mažiausia dalis (55 proc.) – mokyklose lenkų mokomąja kalba. Didžiausia antrojų, pagal rašymo testo (teksto kūrimo) rezultatus priskirtų 1 pasiekimų grupei, dalis (15 proc.) buvo nustatyta mokyklose lenkų mokomąja kalba (žr. 2.9 paveikslą).

2.9 paveikslas. Rašymo (teksto kūrimo) rezultatai. 2 klasės mokinių pasiskirstymas pagal pasiekimų grupes (proc.) ir mokyklos mokomąją kalbą.

NMPP 2017 dalyvavusių 2 klasės mokinių matematikos testo rezultatus lyginant pagal pasiekimų grupes ir mokinių lytį nustatyta, kad 3 pasiekimų grupei priskirtų 2 klasės mergaičių dalis buvo didesnė (64 proc.) nei berniukų dalis (58 proc.). Taip pat nustatyta, kad pagal matematikos testo rezultatus 1 pasiekimų grupei priskirtų 2 klasės mergaičių dalis buvo mažesnė (8 proc.) nei berniukų (11 proc.) (žr. 2.10 paveikslą).

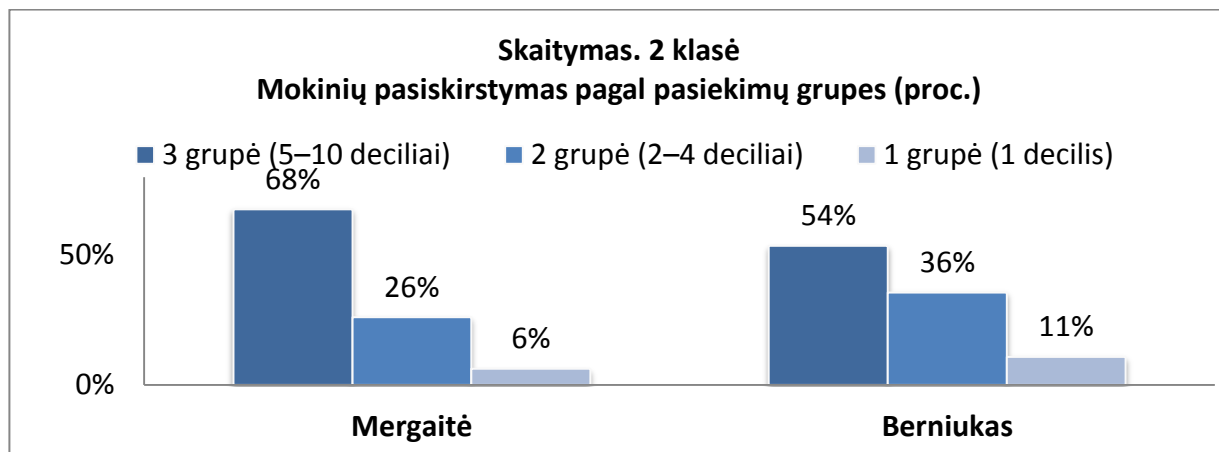
2.10 paveikslas. Matematikos rezultatai. 2 klasės mergaičių ir berniukų pasiskirstymas pagal matematikos pasiekimų grupes (proc.).

Lyginant 2 klasės mergaičių ir berniukų NMPP 2017 skaitymo testo rezultatus pagal pasiekimų grupes nustatyti dar didesni, nei matematikos, rezultatų skirtumai mergaičių naudai, 3 pasiekimų grupei priskirtų 2 klasės mergaičių dalis buvo 14 procentinių punktų didesnė (68 proc.) nei berniukų dalis (54 proc.). Taip pat nustatyta, kad pagal skaitymo testo rezultatus 1 pasiekimų grupei priskirtų

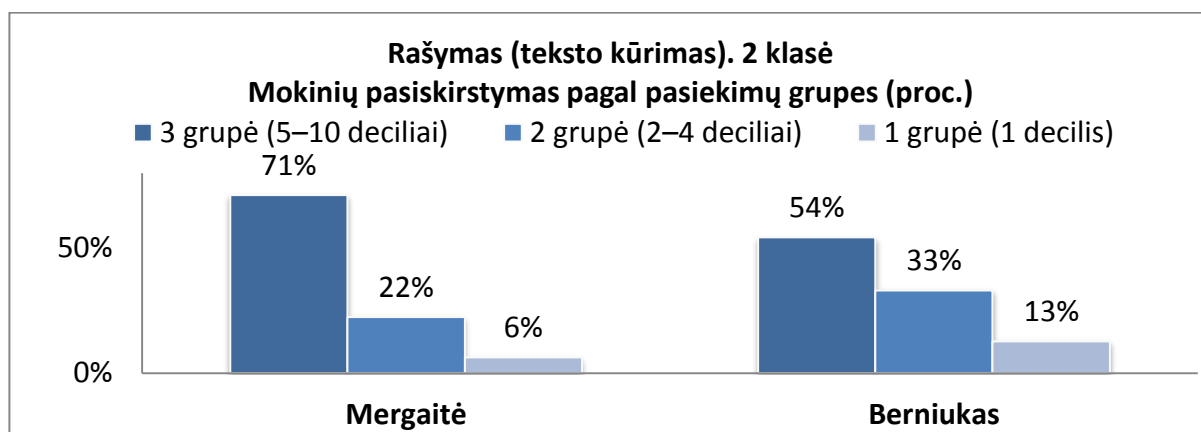
2 klasės mergaičių dalis buvo beveik perpus mažesnė (6 proc.) nei berniukų (11 proc.) (žr. 2.11 paveikslą).

2.11 paveikslas. Skaitymo rezultatai. 2 klasės mergaičių ir berniukų pasiskirstymas pagal skaitymo pasiekimų grupes (proc.).

Dar didesni, nei matematikos ir skaitymo, 2 klasės mokinių pasiekimų skirtumai nustatyti pagal pasiekimų grupes lyginant mergaičių ir berniukų NMPP 2017 rašymo (teksto kūrimo) testo rezultatus. 3 pasiekimų grupei priskirtų 2 klasės mergaičių dalis (71 proc.) buvo daug didesnė nei berniukų dalis (54 proc.). Taip pat nustatyta, kad pagal rašymo (teksto kūrimo) testo rezultatus 1 pasiekimų grupei priskirtų 2 klasės mergaičių dalis (6 proc.) buvo daugiau nei perpus mažesnė negu berniukų dalis (13 proc.). Lyginant pagal mokinių lytį, rašymo (teksto kūrimo) testo rezultatų skirtumai yra didžiausi – 3 pasiekimų grupei priskirtų berniukų dalis mažesnė net 17 procentinių punktų (žr. 2.12 paveikslą).

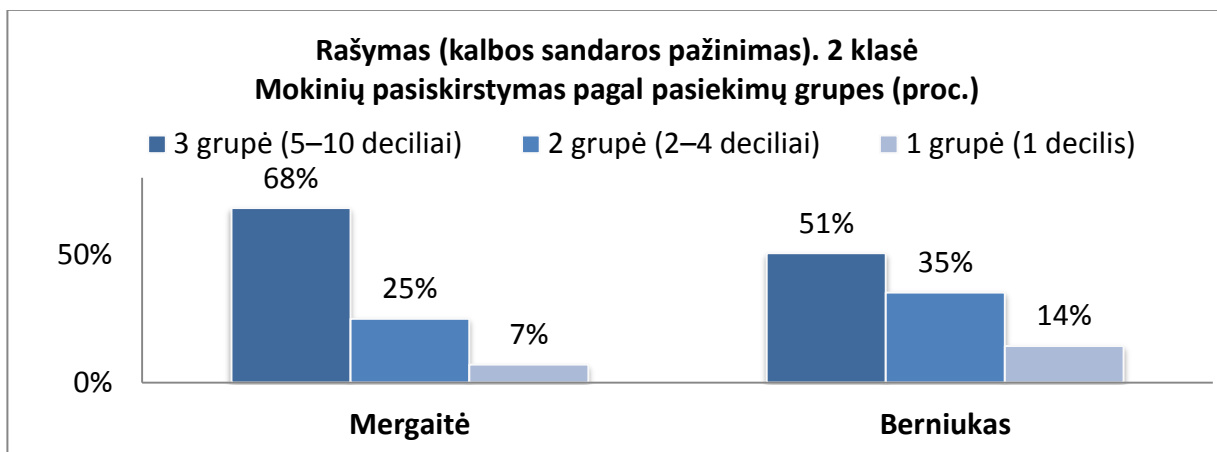
2.12 paveikslas. Rašymo (teksto kūrimo) rezultatai. 2 klasės mergaičių ir berniukų pasiskirstymas pagal pasiekimų grupes (proc.).

Nustatyti gana dideli ir NMPP 2017 2 klasės mergaičių ir berniukų rašymo (kalbos sandaros pažinimo) testo rezultatų skirtumai pagal pasiekimų grupes. 3 pasiekimų grupei priskirtų 2 klasės mergaičių dalis buvo daug didesnė (68 proc.) nei berniukų dalis (51 proc.). Taip pat nustatyta, kad pagal rašymo (kalbos sandaros pažinimo) testo rezultatus 1 pasiekimų grupei priskirtų 2 klasės mergaičių dalis (7 proc.) buvo dvigubai mažesnė negu berniukų dalis (14 proc.). Lyginant pagal

mokinių lytį, rašymo (kalbos sandaros pažinimo) testo rezultatų skirtumai, lyginant 3 pasiekimų grupei priskirtų mokinių dalį, yra tokie patys kaip ir rašymo (teksto kūrimo) testo – berniukų dalis mažesnė net 17 procentinių punktų (žr. 2.13 paveikslą).

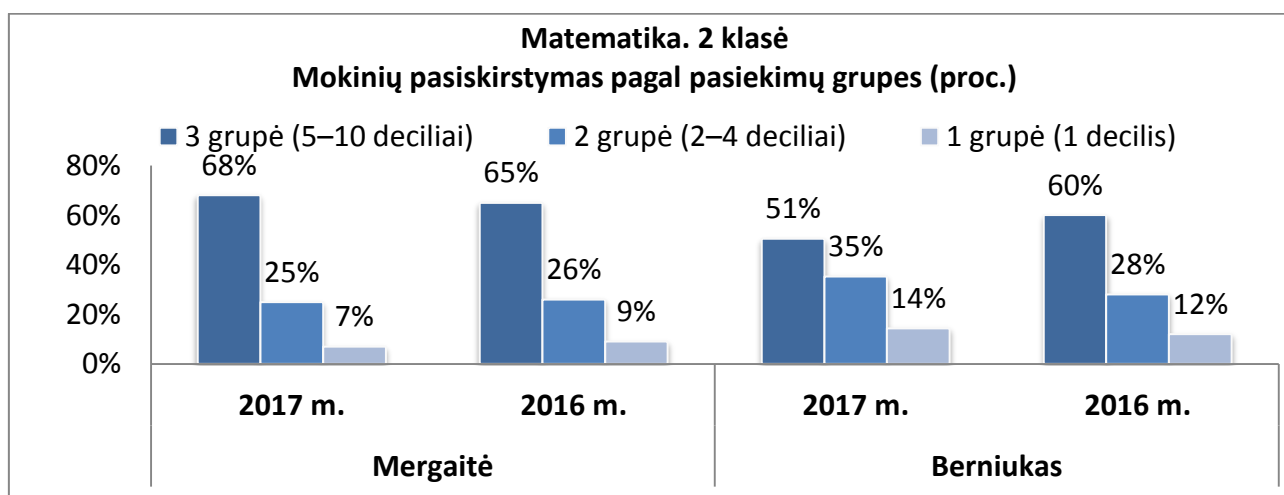
2.13 paveikslas. Rašymo (kalbos sandaros pažinimo) rezultatai. 2 klasės mergaičių ir berniukų pasiskirstymas pagal pasiekimų grupes (proc.).

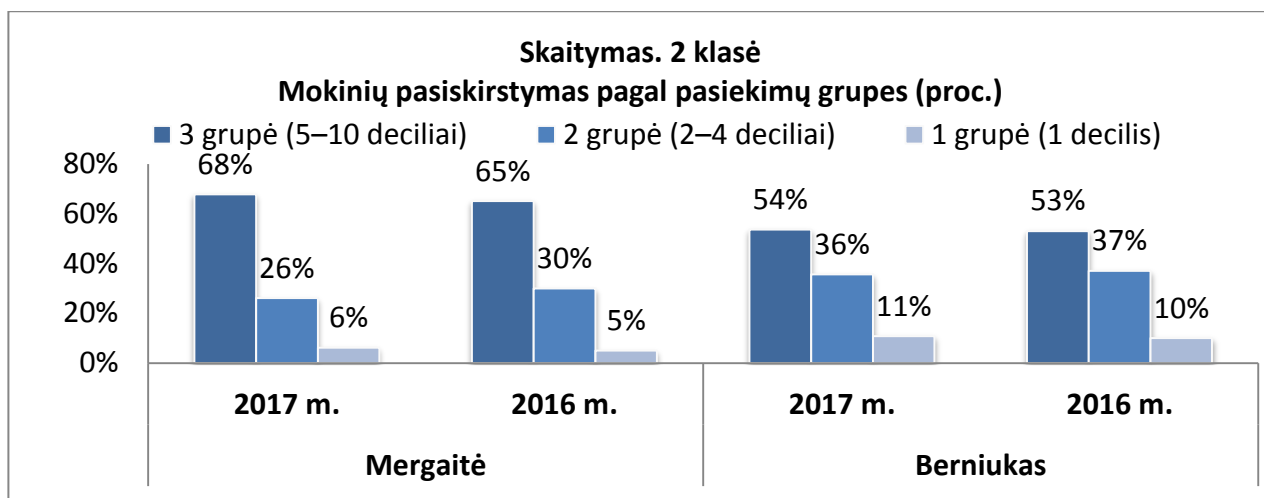
2 klasės mokinių rezultatų pagal pasiekimų grupes kaita 2016–2017 metais

Toliau šioje ataskaitoje trumpai pristatomi per vienerius metus nustatyti 2 klasės mergaičių ir berniukų matematikos, skaitymo ir rašymo rezultatų pagal pasiekimų grupes pokyčiai (žr. 2.14, 2.15, 2.16 ir 2.17 paveikslą) yra įdomūs diagnostine prasme (buvo įvertinta daugiau kaip 90 proc. visos populiacijos), tačiau reikšmingų išvadų dar nereikėtų daryti, nes 2 klasės mokinių pasiekimų vertinimo tradicija tik pradeda formuotis, iki šiol šalyje nebuvo atliekami nacionaliniai 2 klasės mokinių pasiekimų tyrimai, todėl nėra galimybės palyginti duomenis su objektyviai nustatytais šalies duomenimis (kaip tai yra daroma analizuojant 4, 6 ir 8 klasės mokinių pasiekimus).

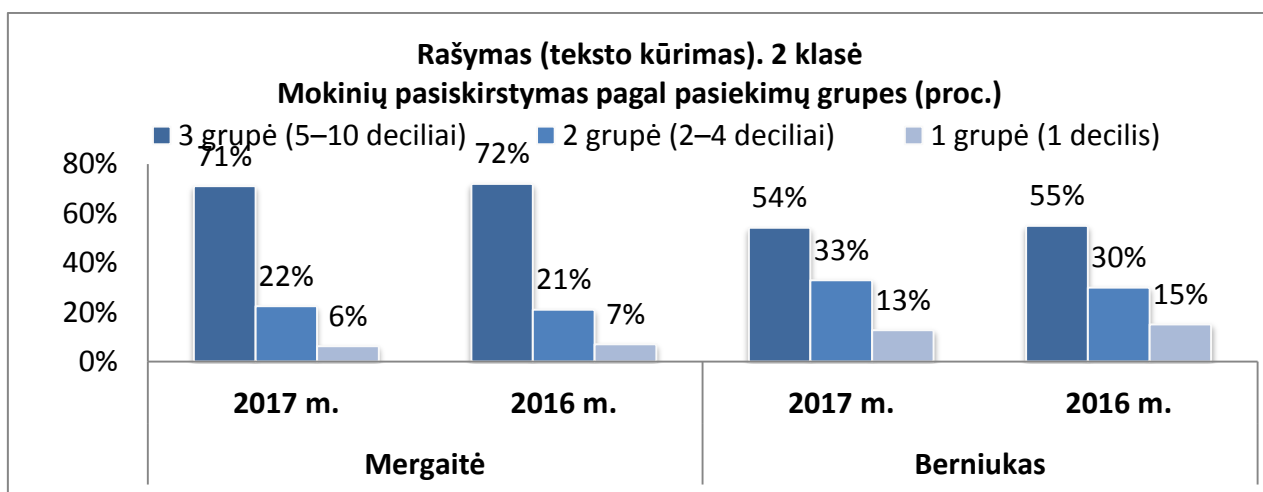
2.14 paveikslas. Matematikos rezultatų kaita 2016–2017 metais. 2 klasės mergaičių ir berniukų pasiskirstymas pagal pasiekimų grupes (proc.)

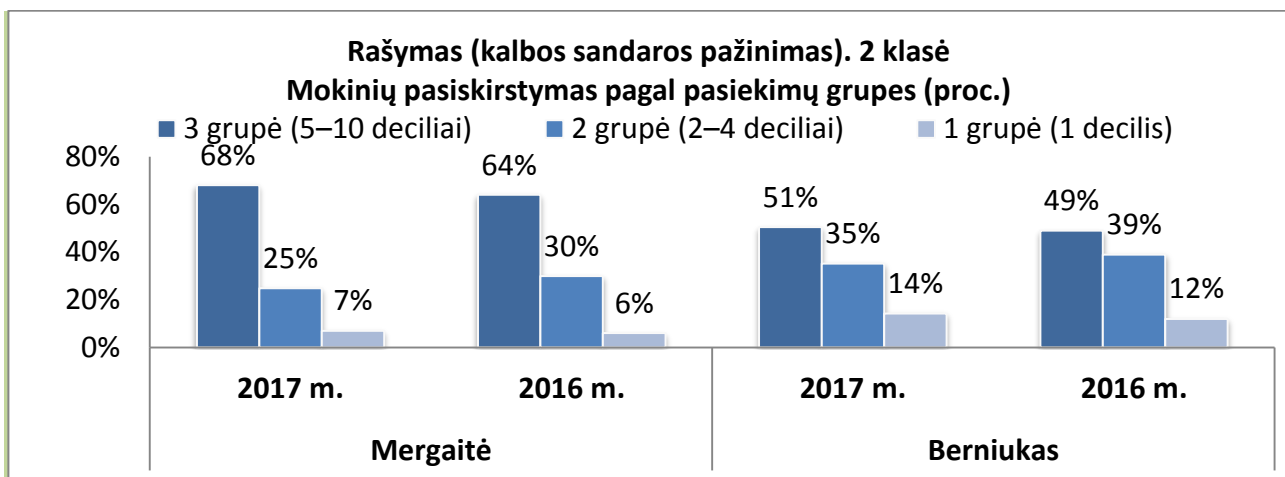
2.15 paveikslas. Skaitymo rezultatų kaita 2016–2017 metais. 2 klasės mergaičių ir berniukų pasiskirstymas pagal pasiekimų grupes (proc.)

2.16 paveikslas. Rašymo (teksto kūrimo) rezultatų kaita 2016–2017 metais. 2 klasės mergaičių ir berniukų pasiskirstymas pagal pasiekimų grupes (proc.)

2.17 paveikslas. Rašymo (kalbos sandaros pažinimo) rezultatų kaita 2016–2017 metais. 2 klasės mergaičių ir berniukų pasiskirstymas pagal pasiekimų grupes (proc.)

III. 4, 6 IR 8 KLASIŲ MOKINIŲ NMPP REZULTATŲ KAITA PAGAL PASIEKIMŲ LYGIUS

Šiame skyriuje aptarsime 4, 6, ir 8 klasių NMPP 2017 rezultatus pagal mokinių mokymosi pasiekimų lygius ir NMPP rezultatų kaitą pagal pasiekimų lygius nuo 2014 iki 2017 metų.

Rezultatų pagal pasiekimų lygius nagrinėjimui buvo pasirengta vykdant projektą „Standartizuotų mokinių pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo įrankių bendrojo lavinimo mokykloms kūrimas“ (toliau tekste – projektas). Projekte buvo sukurta speciali mokinių mokymosi pasiekimų kriterinio vertinimo metodika. Remiantis Bendrosiomis programomis, derinat ekspertinius bei empirinius metodus, buvo ištirta, užfiksuota ir aprašyta po tris kriterinius 4, 6 ir 8 klasių mokinių skaitymo, rašymo, matematikos, gamtos mokslų ir socialinių mokslų ugdymo turinio sričių mokymosi pasiekimų lygius – *patenkinamą, pagrindinį ir aukštesnįjį*. Tiriant, fiksuojant ir aprašant mokymosi pasiekimų lygius, buvo remiamasi dviejų parametrų moderniosios testų teorijos modeliu.

Nagrinėti šalies mokinių pasiskirstymą pagal mokymosi pasiekimų lygius buvo pradėta 2012 m. nacionaliniuose mokinių pasiekimų tyrimuose (NMPT). Tais metais buvo pirmą kartą ištirta, kaip 4 ir 8 klasių mokiniai pasiskirsto pagal skaitymo, rašymo, matematikos pasiekimų lygius. Pakartotinai šalies 4 ir 8 klasių mokinių pasiskirstymas pagal skaitymo, rašymo, matematikos pasiekimų lygius buvo tiriamas 2014 m. NMPT. Vykdam 2015 m. NMPT buvo pirmą kartą tiriamas šalies 4 klasių mokinių pasiskirstymas pagal pasaulio pažinimo pasiekimų lygius ir 8 klasių mokinių pasiskirstymas pagal gamtamokslinio ir socialinio ugdymo pasiekimų lygius. Vykdam 2016 m. NMPT buvo pirmą kartą tiriamas šalies 6 klasių mokinių pasiskirstymas pagal skaitymo, rašymo, matematikos pasiekimų lygius.

Minėtos kriterinio vertinimo metodikos taikymas leidžia patikimai palyginti mokinių mokymosi pasiekimus, tirti mokinių mokymosi pasiekimų pasiskirstymą pagal pasiekimų lygius ir įvertinti pasiekimų skirtumus lyginant kelių tyrimų rezultatus.

Detalus tiriamų ugdymo turinio sričių – pasaulio pažinimo (4 klasė), gamtamokslinio ir socialinio ugdymo (8 klasė) – aprašas, taip pat mokymosi pasiekimų lygių aprašai pateikti Projekto leidiniuose⁵⁶⁷⁸⁹

Akivaizdu, kad NMPP ir NMPT tikslai, metodika ir paskirtis labai skiriasi, todėl NMPP ir NMPT rezultatų negalima tapatinti. NMPP rezultatus reikia labai apdairiai naudoti nagrinėjant klausimus apie šalies mokinių pasiekimų gerėjimą ar blogėjimą bei apie mokinių žemų mokymosi pasiekimų rodiklius. Yra trys pagrindinės priežastys, sąlygojančios esminius NMPP ir NMPT rezultatų skirtumus. Pirmą, didesnė mokinių motyvacija, mokiniai daug labiau motyvuoti gerai atlikti NMPP negu NMPT užduotis, nes jie ir jų tėvai gauna specialias, individualias ataskaitas apie NMPP testų rezultatus, tuo tarpu dalyvavimas NMPT yra anoniminis. Antra, NMPP testų vertinimas yra decentralizuotas, daugumą NMPP mokinių atliktų testų administruoja ir vertina tos pačios mokyklos arba netgi testuojamus mokinius mokantys mokytojai, bet ne išoriniai vertintojai,

⁵ 4 klasės lietuvių gimtosios kalbos (skaitymo, rašymo) ir matematikos standartizuotos programos ir testų pavyzdžiai, Vilnius: UPC, 2012.

⁶ 8 klasės lietuvių gimtosios kalbos (skaitymo, rašymo), matematikos ir istorijos standartizuotos programos ir testų pavyzdžiai, Vilnius: UPC, 2012.

⁷ Pasaulio pažinimo standartizuota programa 4 klasei. Vilnius: NEC, 2015.

⁸ Lietuvių kalbos ir matematikos standartizuotos programos 6 klasei. Vilnius: NEC, 2015.

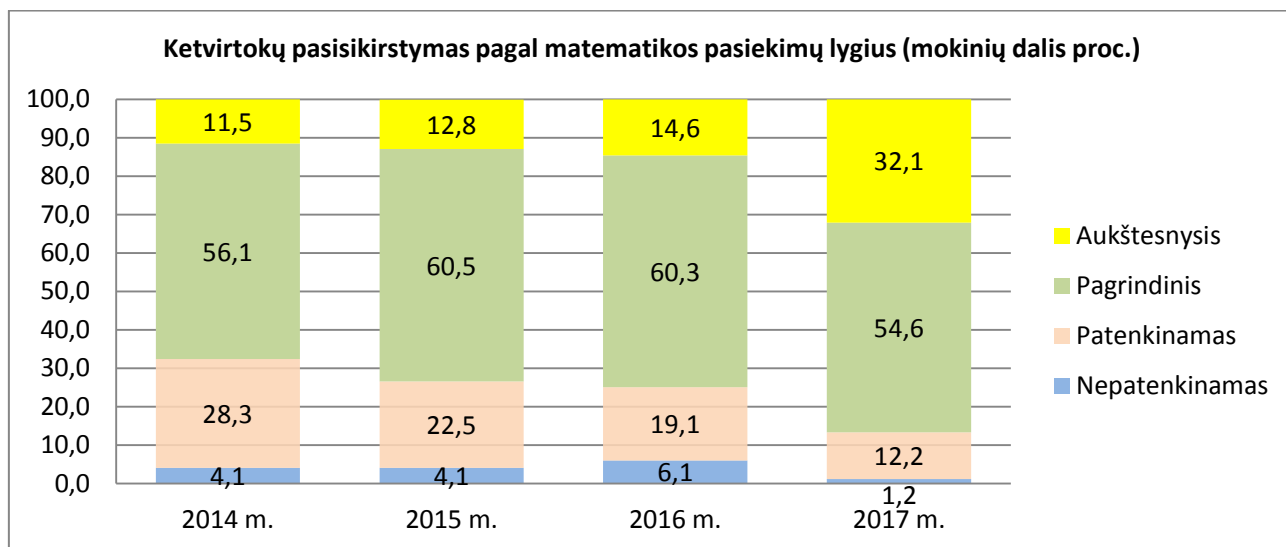
⁹ Gamtamokslinio ir socialinio ugdymo standartizuotos programos 8 klasei. Vilnius: NEC, 2015.

tuo tarpu NMPT testai visada administruojami ir vertinami išoriškai. Trečia, neretai NMPP mokinių darbų vertintojų kompetencija yra žemesnė, NMPT testus centralizuotai vertina palyginti nedidelė kruopščiai atrinktų gerai apmokytų ekspertų grupė, tuo tarpu NMPP testus vertina daug labai skirtingos vertinimo kompetencijos mokytojų iš visų vertinime dalyvaujančių šalies savivaldybių ir mokyklų.

Dėl išvardytų priežasčių, NMPP rezultatai yra ne tokie patikimi, lyginant su NMPT rezultatais, nagrinėjant klausimus apie mokinių pasiskirstymą pagal pasiekimų lygius, tačiau jie gali būti naudingi nagrinėjant šalies (atskirų savivaldybių ir mokyklų) mokinių pasiekimų augimo (ar mažėjimo) tendencijas. Nuo 2014 metų NMPP testų administravimo ir mokinių darbų vertinimo praktika keitėsi palyginti nežymiai, todėl labai tikėtina, kad tikslesni nacionaliniai ar tarptautiniai tyrimai parodytų lygiai tokias pačias mokinių pasiekimų kaitos tendencijas, kaip ir NMPP.

2017 m. beveik trečdalis NMPP dalyvavusių ketvirtokų matematikos rezultatai (žr. 3.1 *paveikslą*) atitiko aukštesnįjį pasiekimų lygį. Tik apytikriai aštuntadalio ketvirtokų matematikos pasiekimai buvo patenkinamo lygio. Patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekė tik kiek daugiau nei 1 proc. ketvirtokų. Nuo 2014 iki 2017 m. aukštesnįjį matematikos pasiekimų lygį pasiekusių ketvirtokų pagausėjo beveik trigubai, o patenkinamą lygį pasiekusių ketvirtokų dalis sumažėjo beveik du su puse karto. Galime daryti išvadą, kad nuo 2014 iki 2017 m. ketvirtokų NMPP matematikos rezultatai ženkliai pagerėjo.

3.1 *paveikslas. 4 klasės mokinių pasiskirstymo pagal matematikos pasiekimų lygius kaita 2014–2017 metais (mokinių dalis proc.)*

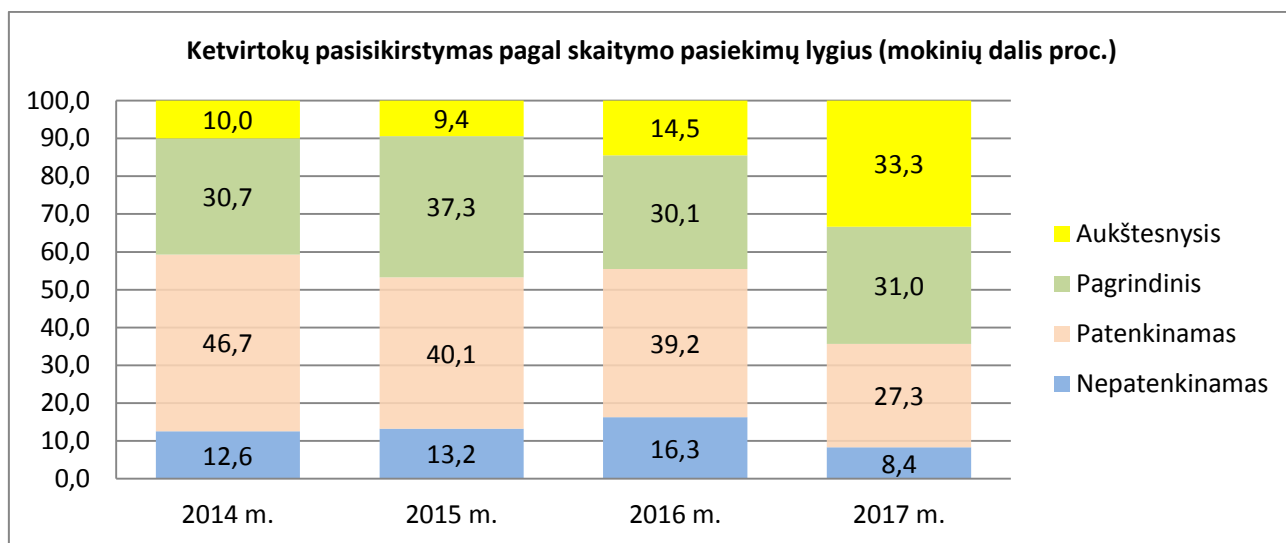

Panašios dalies, beveik trečdalis NMPP 2017 dalyvavusių ketvirtokų, skaitymo rezultatai (žr. 3.2 *paveikslą*) atitiko aukštesnįjį pasiekimų lygį. Tačiau, lyginant su matematikos rezultatais, mokinių, pasiekusių patenkinamą skaitymo pasiekimų lygį (apie 27,3 proc. ketvirtokų), dalis ir nepatenkinamo pasiekimų lygio (apie 8,4 proc. visų ketvirtokų) mokinių dalis buvo didesnė. Taigi, skaitymas tebėra viena iš probleminių pradinio ugdymo sričių, nors nuo 2014 m. iki 2017 m. šioje srityje padaryta gana didelė pažanga – aukštesnįjį skaitymo pasiekimų lygį pasiekusių ketvirtokų dalis padidėjo daugiau nei trigubai, o tiek nepatenkinamą, tiek patenkinamą pasiekimų lygį tepasiekiančių mokinių dalis ženkliai sumažėjo.

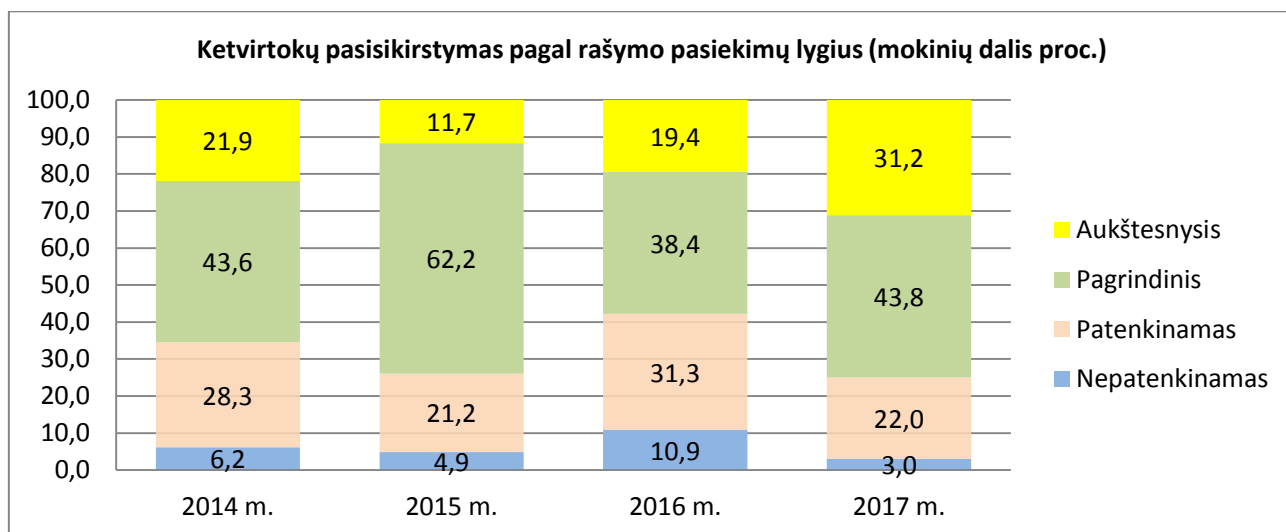
Beveik trečdalis NMPP 2017 dalyvavusių ketvirtokų rašymo (teksto kūrimo) rezultatai (žr. 3.3 *paveikslą*) atitiko aukštesnįjį pasiekimų lygį. Gana didelės dalies, 8,4 proc. ketvirtokų rašymo

rezultatai buvo nepatenkinamo lygio. Dar 27,3 proc. ketvirtokų rašymo rezultatai buvo taip pat gana žemi – patenkinamo lygio, tačiau, nepaisant vis dar didelių trūkumų, reikia konstatuoti, kad rašymo, taip pat kaip matematikos bei skaitymo, rezultatai nuo 2014 m. ženkliai pagerėjo. Aukštesnįjį rašymo pasiekimų lygį pasiekusių ketvirtokų dalis nuo 2014 iki 2017 m. padidėjo dešimčia procentinių punktų. Nepatenkinamo pasiekimų lygio mokinių dalis sumažėjo pusantro karto. Taip pat ženkliai sumažėjo patenkinamą rašymo pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis. Nežiūrint to, ketvirtokų rašymo pasiekimai tebėra probleminė ugdymo sritis.

3.2 paveikslas. 4 klasės mokinių pasiskirstymo pagal skaitymo pasiekimų lygius kaita 2014–2017 metais (mokinių dalis proc.)

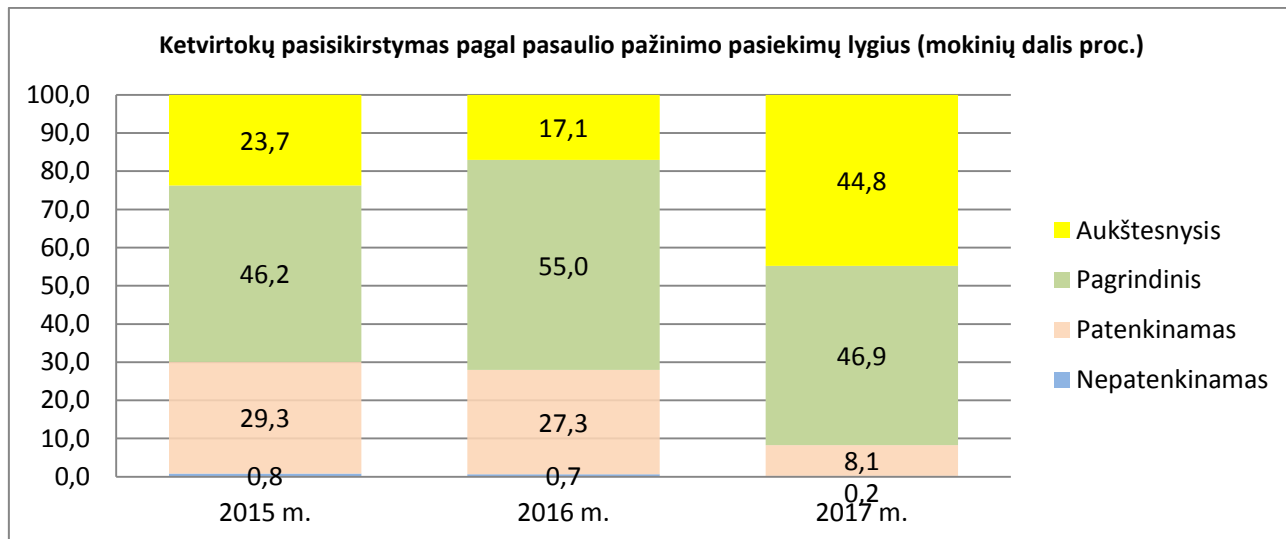
3.3 paveikslas. 4 klasės mokinių pasiskirstymo pagal rašymo pasiekimų lygius kaita 2014–2017 metais (mokinių dalis proc.)

Gana aukšti buvo NMPP 2017 dalyvavusių ketvirtokų pasaulio pažinimo testų rezultatai (žr. 3.4 paveikslą). Tarp testuotų ugdymo turinio sričių, jie buvo šiek tiek žemesni tik už matematikos rezultatus. Pasaulio pažinimo testai į 4 klasės mokinių NMPP buvo įtraukti 2015 m. Šie testai padėjo atkreipti pradinį klasių mokytojų dėmesį į pasaulio pažinimo mokymo ir mokymosi problemas, taip pat į šiuose testuose naudojamas modernias pasaulio pažinimo užduotis, kurių poreikis pastaruoju metu labai išaugo. Pavyzdžiui, per keltą pastarųjų metų, padidėjus

mokytojų susidomėjimui, leidyklos išleido nemažai naujų mokymo priemonių, kurios buvo aktyviai naudojamos ugdymo procese. Tikėtina, kad tai tapo vienu iš svarbių faktorių, lėmusių ketvirtokų pasaulio pažinimo pasiekimų pagerėjimą, kurį parodė NMPP 2017 rezultatai, lyginant juos su NMPP 2015 ir NMPP 2016 m. rezultatais (žr. 3.4 paveikslą).

3.4 paveikslas. 4 klasės mokinių pasiskirstymas pagal pasaulio pažinimo pasiekimų lygius kaita 2014–2017 metais (mokinių dalis proc.)

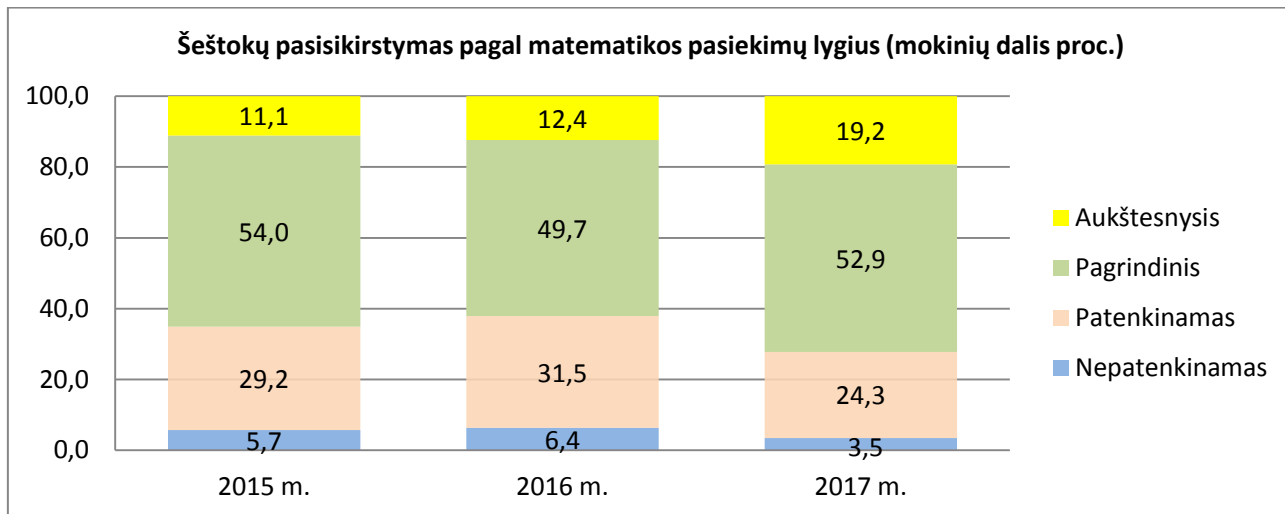

Analizuojant duomenis galima pastebėti, kad šeštokų 2017 m. NMPP rezultatai kokybiniu požiūriu, pagal pasiekimų lygmenis buvo daug žemesni nei ketvirtokų rezultatai (pvz., daug mažesnė dalis 6 klasės mokinių pasiekė matematikos, skaitymo ir rašymo aukštesnįjį pasiekimų lygį). Apibendrinus matematikos rezultatus nustatyta, kad 19,2 proc. NMPP dalyvavusių šeštokų matematikos rezultatai (žr. 3.5 paveikslą) atitiko aukštesnįjį pasiekimų lygį. Apytikriai 3,5 proc. šeštokų matematikos rezultatai buvo nepatenkinamo lygio. Reikia pabrėžti, kad nagrinėjant šeštokų matematikos NMPP rezultatus, vis tik pastebima bendra gerėjimo tendencija, nuo 2015 iki 2017 metų ženkliai padidėjo procentinė dalis mokinių, kurių NMPP 2017 rezultatai atitiko aukštesnįjį pasiekimų lygį, sumažėjo procentinė dalis mokinių, kurių rezultatai atitiko patenkinamą ir nepatenkinamą pasiekimų lygius.

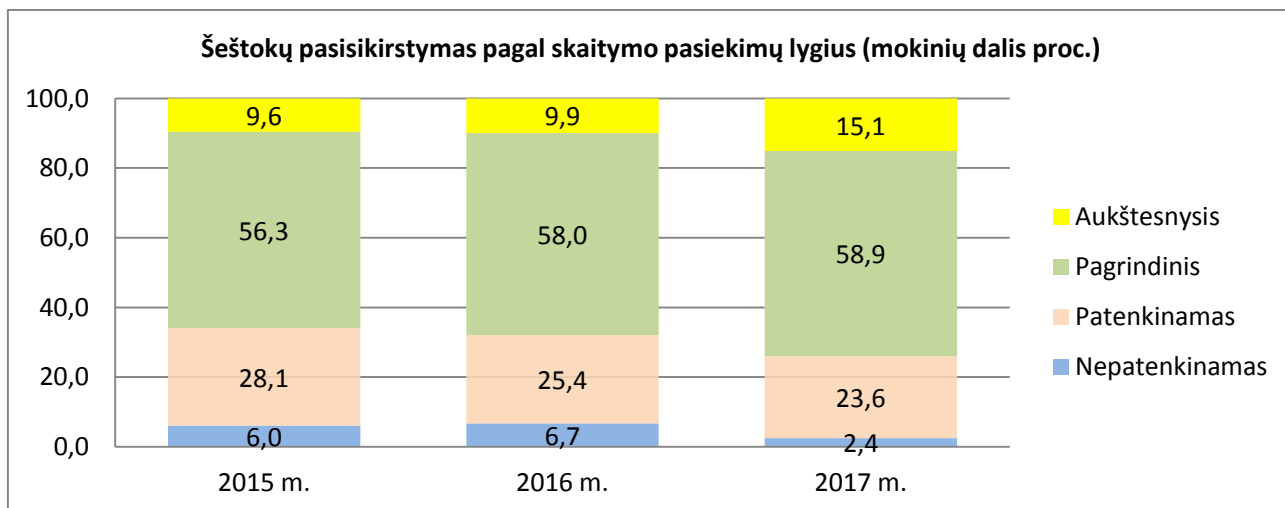
Atlikdami NMPP 2017 skaitymo testą, . aukštesnįjį pasiekimų lygį pasiekė 15,1 proc. šeštokų (žr. 3.6 paveikslą). Duomenys rodo, kad gana didelės procentinės dalies šeštokų rezultatai 2017 m. buvo žemi – atitiko patenkinamą (24,3 proc.) ir nepatenkinamą (2,4 proc.) skaitymo pasiekimų lygius. Nuo 2015 iki 2017 m. šeštokų skaitymo pasiekimai šiek tiek pagerėjo, bet nepakankamai.

Daugiausia klausimų kelianti šeštokų mokymosi pasiekimų sritis – rašymas (žr. 3.7 paveikslą). Nuo 2015 iki 2017 m. šeštokų vidutiniai rašymo rezultatai pagerėjo labai nedaug. Rezultatus lyginant pagal pasiekimų lygius, kaip didžiausią laimėjimą rašymo (teksto kūrimo) srityje būtų galima paminėti nepatenkinamam pasiekimų lygiui priskiriamų šeštokų dalies sumažėjimą nuo 10,1 proc. 2015 m. iki 6,3 proc. 2017 m. ir mokinių, pasiekusių pagrindinį rašymo pasiekimų lygį, dalies padidėjimą nuo 36,7 proc. 2015 m. iki 41,6 proc. 2017 m.

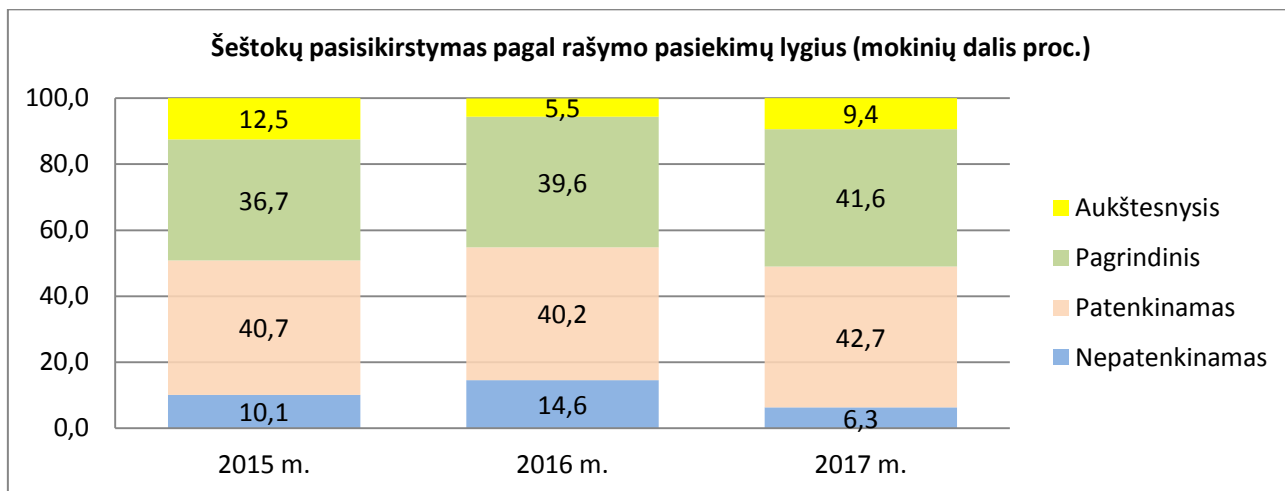
3.5 paveikslas. 6 klasės mokinių pasiskirstymo pagal matematikos pasiekimų lygius kaita 2015–2017 metais (mokinių dalis proc.)

3.6 paveikslas. 6 klasės mokinių pasiskirstymo pagal skaitymo pasiekimų lygius kaita 2015–2017 metais (mokinių dalis proc.)

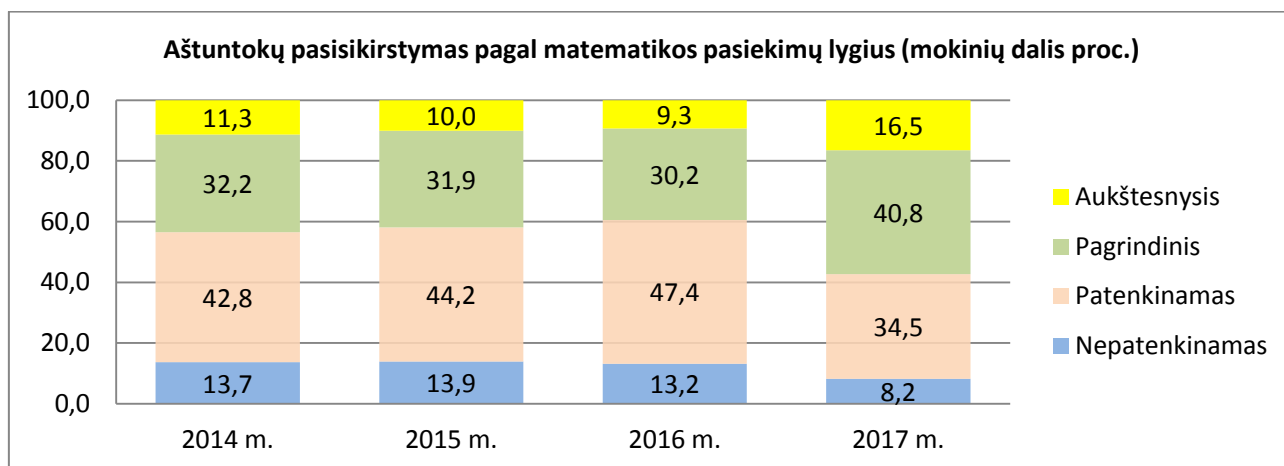
3.7 paveikslas. 6 klasės mokinių pasiskirstymo pagal rašymo pasiekimų lygius kaita 2015–2017 metais (mokinių dalis proc.)

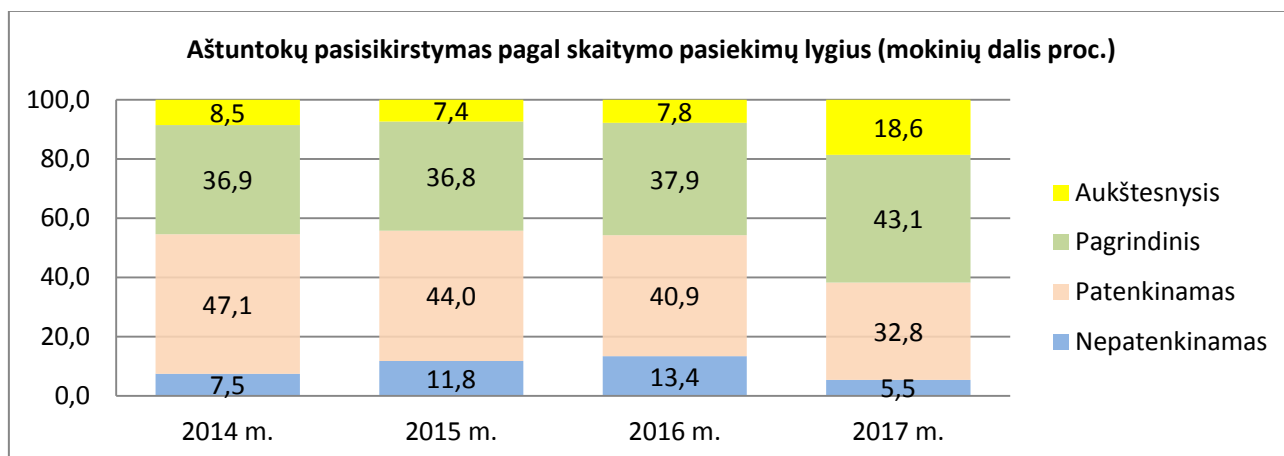
Analizuojant aštuntokų NMPP 2017 matematikos rezultatus pastebima, kad matematika tebėra viena iš daugiausia klausimų keliančių aštuntokų mokymosi sričių. Nuo 2014 iki 2016 m. NMPP matematikos testų rezultatai beveik nekito, kiekvienais metais apie dešimtadalis mokinių pasiekdavo aukštesnįjį pasiekimų lygį ir daugiau kaip 13 proc. mokinių rezultatai atitiko nepatenkinamą pasiekimų lygį (žr. 3.8 *paveikslą*). NMPP 2017 rezultatai rodo, kad aštuntokų matematikos pasiekimai pastebimai pagerėjo, aukštesnįjį pasiekimų lygį pademonstravo apie 16,5 proc. mokinių, o nepatenkinamą pasiekimų lygį atitinkančių rezultatų sumažėjo nuo 13,7 proc. 2015 m. iki 8,2 proc. 2017 m. Ar šis pagerėjimas tvarus, parodys NMPP 2018 rezultatai.

Aštuntokų skaitymo ir rašymo gebėjimų situacija panaši į matematikos. Nuo 2014 iki 2016 m. NMPP skaitymo ir rašymo testų rezultatai (žr. 3.9 ir 3.10 *paveikslus*) mažai keitėsi. 2017 m. aštuntokų NMPP skaitymo rezultatai pagerėjo gana ženkliai. Ar reikšmingas ir tvarus aštuntokų NMPP 2017 m. rašymo rezultatų pagerėjimas (žr. 3.10 *paveikslą*), bus galima atsakyti lyginant su 2018 m. NMPP rezultatais. Akivaizdu viena, šalies aštuntokų ir skaitymo, ir rašymo pasiekimai turėtų būti dar aukštesni, nes geri skaitymo ir rašymo gebėjimai yra svarbūs tolesniam visų dalykų mokymuisi.

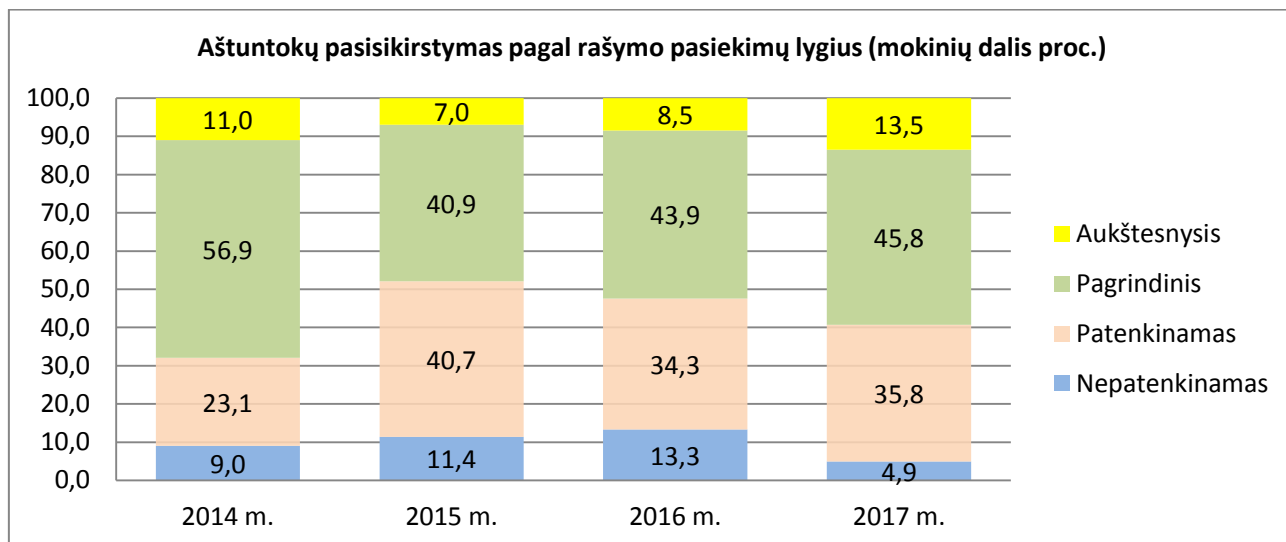
3.8 *paveikslas. 8 klasės mokinių pasiskirstymo pagal matematikos pasiekimų lygius kaita 2014–2017 metais (mokinių dalis proc.)*

3.9 *paveikslas. 8 klasės mokinių pasiskirstymo pagal skaitymo pasiekimų lygius kaita 2014–2017 metais (mokinių dalis proc.)*

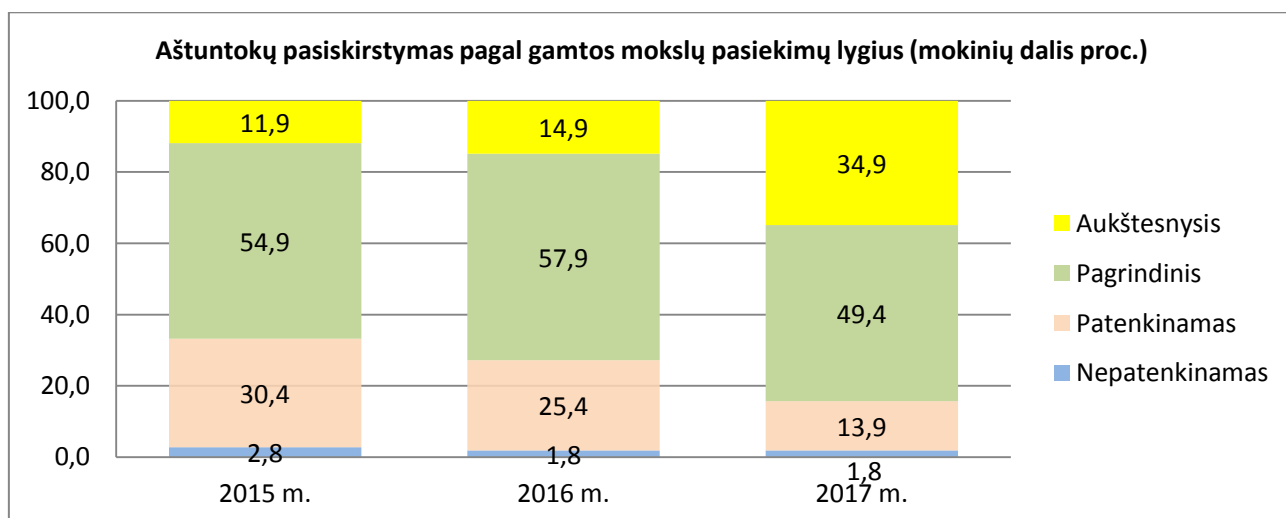
3.10 paveikslas. 8 klasės mokinių pasiskirstymo pagal rašymo pasiekimų lygius kaita 2014–2017 metais (mokinių dalis proc.)

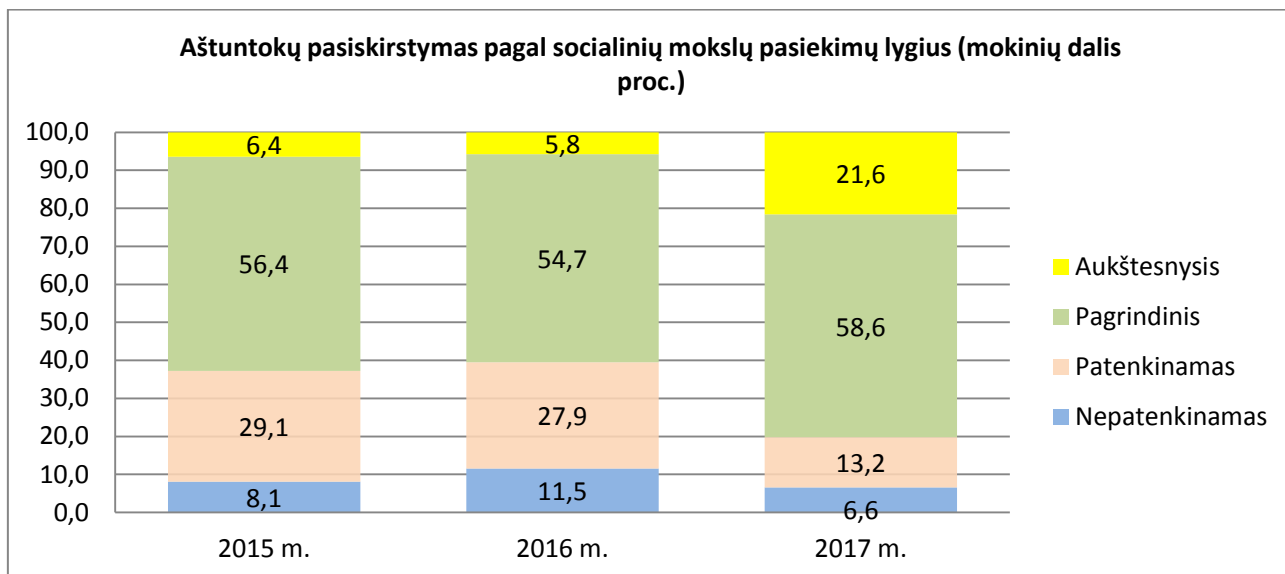
Nuo 2015 m. iki 2017 m. ženkliai pagerėjo aštuntokų NMPP gamtos mokslų rezultatai (žr. 3.11 paveikslą). 2017 m. beveik 35 proc. NMPP dalyvavusių aštuntokų gamtos mokslų testo rezultatai atitiko aukštesnįjį pasiekimų lygį. Nepatenkinamą pasiekimų lygį atitiko tik 1,8 proc. aštuntokų NMPP gamtos mokslų testo rezultatai. Mokinių, pasiekusių patenkinamą gamtos mokslų pasiekimų lygį 2017 m. taip pat buvo palyginti nedaug – tik 13,9 proc.

Nuo 2015 m. iki 2017 m. ženkliai pagerėjo ir aštuntokų NMPP socialinių mokslų rezultatai (žr. 3.12 paveikslą). Tačiau, lyginant su gamtos mokslų rezultatais, aštuntokų socialinių mokslų pasiekimai buvo daug kuklesni, 21 proc. NMPP 2017 dalyvavusių aštuntokų socialinių mokslų testo rezultatai atitiko aukštesnįjį pasiekimų lygį. Nepatenkinamą pasiekimų lygį atitiko palyginti didelės dalies (6,6 proc.) aštuntokų NMPP socialinių mokslų testo rezultatai.

3.11 paveikslas. 8 klasės mokinių pasiskirstymo pagal gamtos mokslų pasiekimų lygius kaita 2015–2017 metais (mokinių dalis proc.)

3.12 paveikslas. 8 klasės mokinių pasiskirstymo pagal socialinių mokslų pasiekimų lygius kaita 2015–2017 metais (mokinių dalis proc.)

IV. 4, 6 IR 8 KLASIŲ NMPP 2017 REZULTATAI PAGAL MOKYKLOS MOKOMĄJĄ KALBĄ

Šiame teksto skyriuje trumpai aptarsime 4, 6, ir 8 klasių NMPP 2017 testų ir mokinių klausymynų rezultatus ir jų skirtumus lyginant pagal mokyklos mokomąją kalbą. Duomenis apie mokinių pasiekimų skirtumus pateiksime keliose skirtingose mokinių pasiekimų skalėse. Duomenis apie mokinių savijautos mokykloje, mokyklos klimato ir patyčių situacijos mokykloje skirtumus pateiksime standartizuotais taškais.

Kasmet mokiniams, mokykloms ir savivaldybėms rengiamose NMPP ataskaitose naudojamos skirtingų rūšių, skirtingai apskaičiuotos mokinių pasiekimų skalės. Šiame skyriuje naudosime mokinių pasiekimų skales, kurių 500 padala (balais) atitinka šalies atitinkamos ugdymo turinio srities NMPT rezultatų vidurkį, o visų šalies mokinių atitinkamos srities įvertinimų vidutinis kvadratinis nuokrypis lygus 100 balų. Mokinio apibendrintas pasiekimų rodiklis apskaičiuojamas apibendrinant visų to mokino atliktų NMPP 2017 testų rezultatus. Mokinio tam tikros ugdymo turinio srities pasiekimų rodiklis apskaičiuojamas naudojant tik mokino atlikto tos srities testo rezultatus.

Svarbu pabrėžti, kad tais atvejais, kai šioje ataskaitoje naudojami tam tikro rodiklio standartizuoti taškai, standartizavimo procedūra yra atlikta iš kiekvieno 2017 m. NMPP dalyvavusio atitinkamos klasės mokino atitinkamo rodiklio (pavyzdžiui, šeštoko savijautos mokykloje rodiklio) atimant šalies mokinių rodiklių vidurkį ir gautą rezultatą padalijant iš vidutinio visų mokinių atitinkamų rodiklių kvadratinio nuokrypio.

Pavyzdžiui, ketvirtai klasei yra apskaičiuotas standartizuotas mokyklos klimato rodiklio vidurkis, jis rodo, ar gerai mokiniai vertina psichologinę ir mokymosi klimatą mokykloje, ar aplinka mokykloje prisideda prie geros mokinių savijautos ir padeda jiems mokytis. Jei standartizuotas mokyklos klimato rodiklis yra teigiamas, tai mokiniai į klausimus apie klimatą mokykloje atsakė pozityviau negu vidutiniškai šalyje, o jei neigiamas, tai negatyviau negu vidutiniškai šalyje.

Šeštoko ar aštuntoko savijautos mokykloje rodiklis rodo, ar gerai ir ar saugus mokinyš jaučiasi mokykloje. Jei standartizuotas mokinio savijautos mokykloje rodiklis yra teigiamas, tai mokinyš į klausimus apie savijautą mokykloje atsakė pozityviau negu vidutiniškai šalyje, o jei neigiamas, tai negatyviau negu vidutiniškai šalyje.

Patyčių situacijos mokykloje rodiklis rodo, kaip mokinyš vertina patyčių savo ir kitų mokinių atžvilgiu situaciją mokykloje. Jei standartizuotas mokinio patyčių situacijos mokykloje rodiklis yra teigiamas, tai, mokinio nuomone, patyčių mokykloje yra mažiau nei vidutiniškai šalyje, o jei neigiamas, tai patyčių mokykloje yra daugiau negu vidutiniškai šalyje.

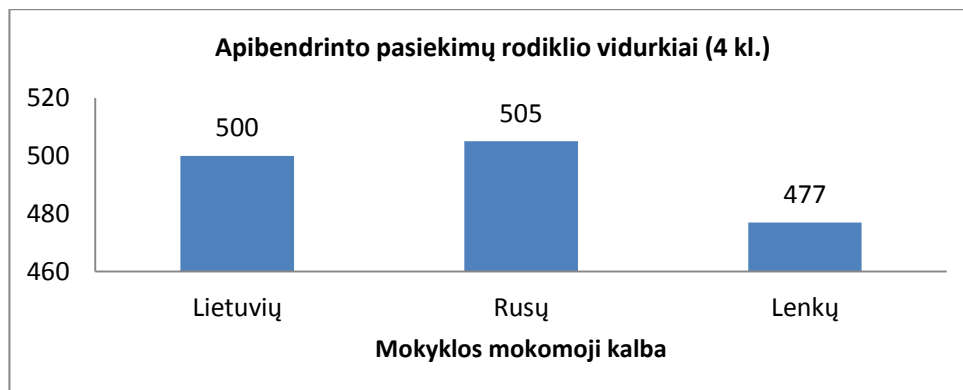
Palyginus mokyklų skirtingomis mokomosiomis kalbomis ketvirtos klasės mokinių apibendrintų pasiekimų rodiklių vidurkius (žr. 4.1 *paveikslą*), galima daryti išvadą, kad skirtumas tarp mokyklų lietuvių ir rusų mokomosiomis kalbomis yra mažas, tuo tarpu mokyklų lenkų mokomąją kalbą rezultatai yra ženkliai žemesni, todėl skirtumas yra daug didesnis.

Standartizuoto ketvirtokų mokyklos klimato rodiklio vidurkių skirtumai tarp mokyklų skirtingomis mokomosiomis kalbomis yra santykinai nedideli (žr. 4.2 *paveikslą*). Išsiskiria mokyklos lietuvių mokomąją kalbą, kuriose per keletą pastarųjų metų standartizuotas mokyklos klimato rodiklis gana ženkliai pagerėjo.

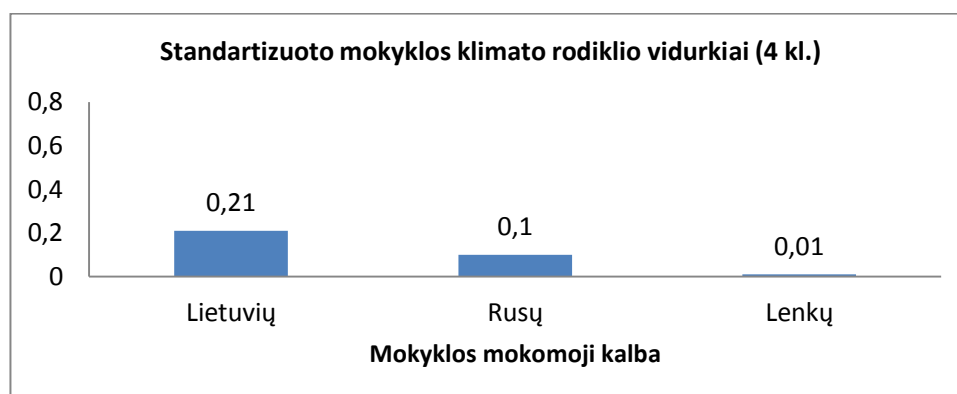
Standartizuoto ketvirtokų patyčių situacijos mokykloje rodiklio vidurkių skirtumai tarp mokyklų skirtingomis mokomosiomis kalbomis yra nedideli (žr. 4.3 *paveikslą*). Kiek aukštesnis

ketvirtokų standartizuoto patyčių situacijos mokykloje rodiklio vidurkis yra mokyklose lietuvių mokomąja kalba.

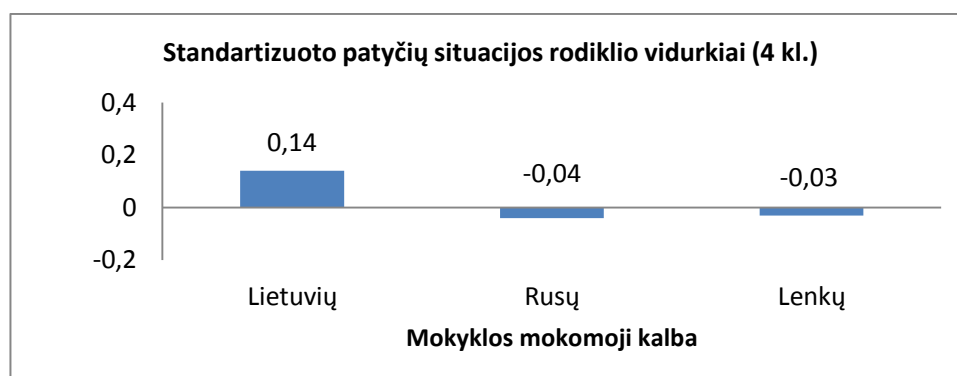
4.1 paveikslas. 4 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal mokyklos mokomąją kalbą (balais).

4.2 paveikslas. 4 klasės mokinių standartizuoto mokyklos klimato rodiklio vidurkiai pagal mokyklos mokomąją kalbą (standartizuotais taškais)

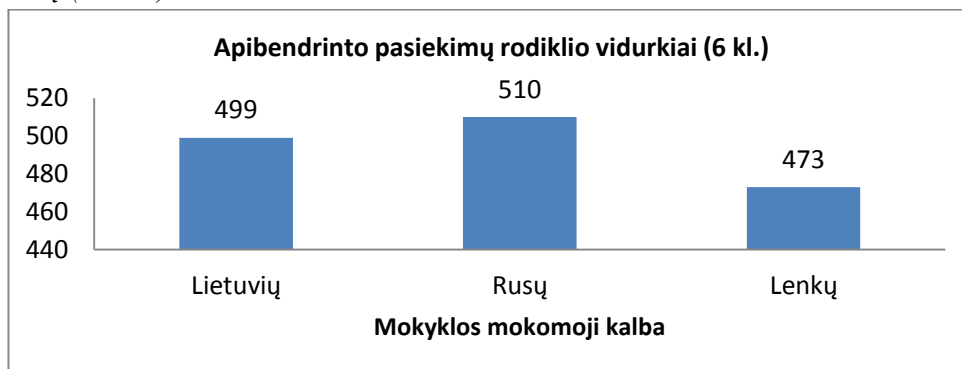

4.3 paveikslas. 4 klasės mokinių standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai pagal mokyklos mokomąją kalbą (standartizuotais taškais)

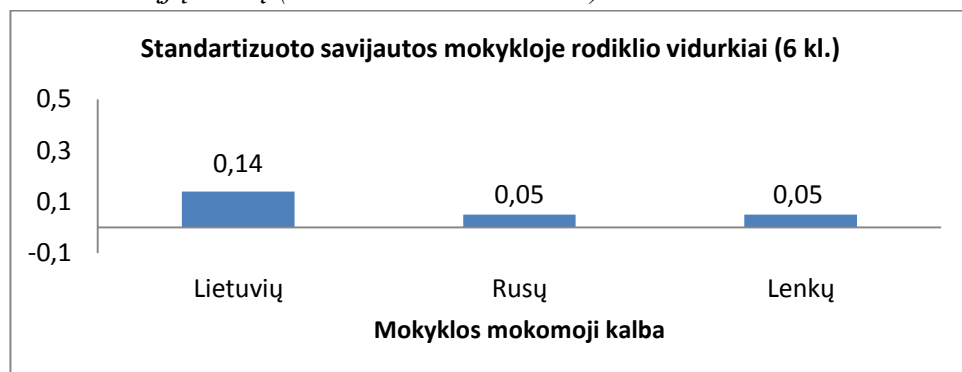
Palyginus mokyklų skirtingomis mokomosiomis kalbomis šeštokų standartizuotų apibendrintų pasiekimų rodiklių vidurkius (žr. 4.4 paveikslą), galima daryti išvadą, kad mokyklų rusų mokomąja kalba apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkis yra šiek tiek aukštesnis už šalies vidurkį, o mokyklų lenkų mokomąja kalba daug žemesnis už šalies vidurkį. Nuodugnesnė analizė parodė, kad šie skirtumai yra statistiškai reikšmingi.

4.4 paveikslas. 6 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal mokyklos mokomąją kalbą (balais)

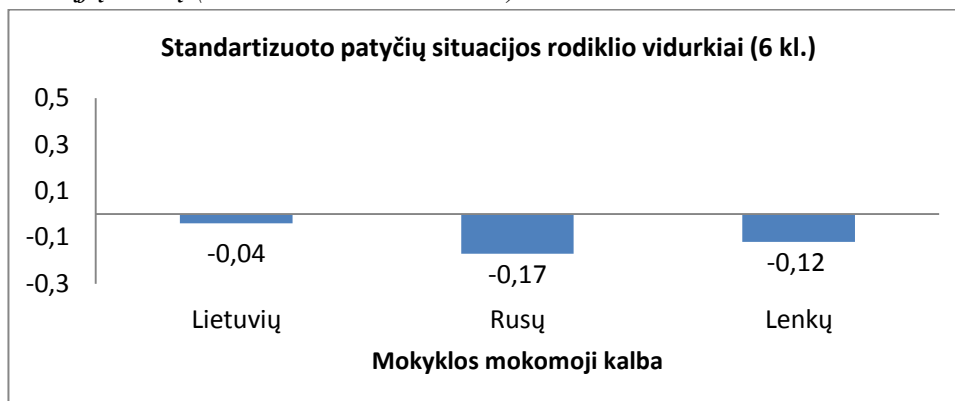
Standartizuoto šeštos klasės mokyklos klimato rodiklio vidurkių ir standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkių skirtumai tarp mokyklų skirtingomis mokomosiomis kalbomis buvo santykinai maži (žr. 4.5 ir 4.6 paveikslus). Susirūpinimą gali kelti neigiamos standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkių reikšmės 4.6 paveikslo diagramoje. Šie duomenys leidžia kelti hipotezę, kad šalies mokyklose su skirtingomis mokomosiomis kalbomis tikrai vyksta procesai, dėl kurių šeštokai pradėjo kiek negatyviau vertinti patyčių situaciją mokykloje. Šio reiškinio priežasčių gali būti įvairių, galbūt tai tiesiog subjektyvus šeštokų jautrumo patyčioms padidėjimas dėl suintensyvėjusių patyčių prevencijos programų, bet gali būti, kad dėl mums nežinomų aplinkybių patyčių mastas objektyviai plečiasi. NMPP 2017 rezultatai rodo, kad būtų prasminga atlikti papildomą patyčių situacijos 5–6 klasėse tyrimą, kuris padėtų tiksliau įvertinti esamą patyčių situacijos būklę.

4.5 paveikslas. 6 klasės mokinių standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkiai pagal mokyklos mokomąją kalbą (standartizuotais taškais)

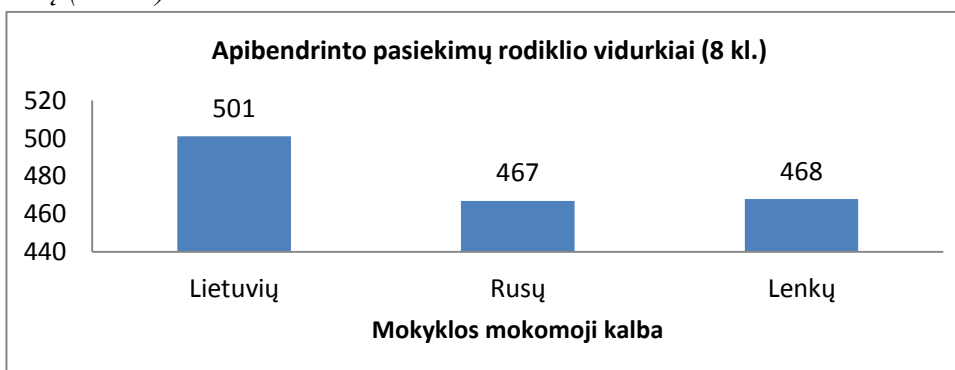

Palyginus aštuntokų iš mokyklų skirtingomis mokomosiomis kalbomis standartizuotų apibendrintų pasiekimų rodiklių vidurkius (žr. 4.7 paveikslą), galima daryti išvadą, kad mokyklose rusų ir lenkų mokomosiomis kalbomis apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkiai yra daug žemesni už šalies vidurkį. Nuodugnesnė analizė parodė, kad šie skirtumai yra statistiškai reikšmingi. Viena iš tokių rezultatus lėmusių priežasčių – mokyklų rusų ir lenkų mokomosiomis kalbomis aštuntokai skaitymo ir rašymo testus atliko lietuviškai, o ne mokyklos mokomąja kalba, kaip tai darė mokyklų rusų ir lenkų mokomosiomis kalbomis ketvirtokai ir šeštokai. Bet tai, kaip parodė gilesnė analizė, nebuvo vienintelė priežastis, dėl kurios mokyklų rusų ir lenkų mokomosiomis kalbomis aštuntokų apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkiai buvo žemesni už šalies vidurkį.

4.6 paveikslas. 6 klasės mokinių standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai pagal mokyklos mokomąją kalbą (standartizuotais taškais)

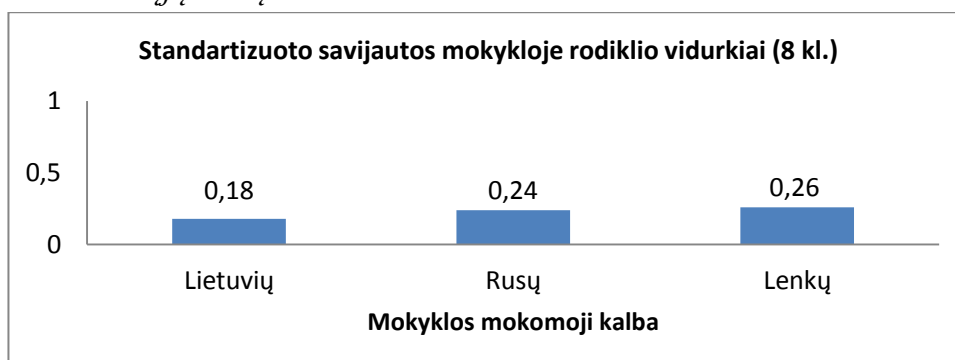

4.7 paveikslas. 8 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal mokyklos mokomąją kalbą (balais)

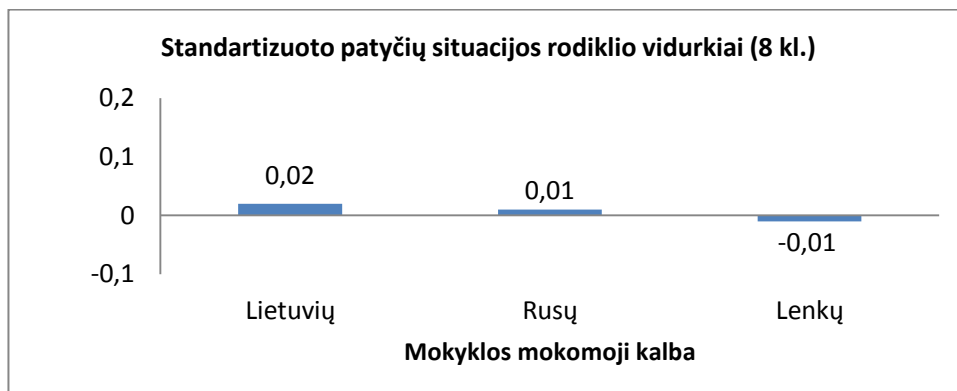

Aštuntokų standartizuoto mokyklos klimato rodiklio vidurkių ir standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkių skirtumai tarp mokyklų skirtingomis mokomosiomis kalbomis buvo santykinai maži (žr. 4.8 ir 4.9 paveikslus). Pozityviai turėtų nuteikti tai, kad NMPP 2017 dalyvavę mokyklų lietuvių, rusų ir lenkų mokomosiomis kalbomis 8 klasės mokiniai į klausimus apie savo savijautą mokykloje atsakinėjo gerokai pozityviau nei NMPT 2015 dalyvavę aštuntokai dalyvaudami m. (žr. 4.9 paveikslą).

4.8 paveikslas. 8 klasės mokinių standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkiai pagal mokyklos mokomąją kalbą

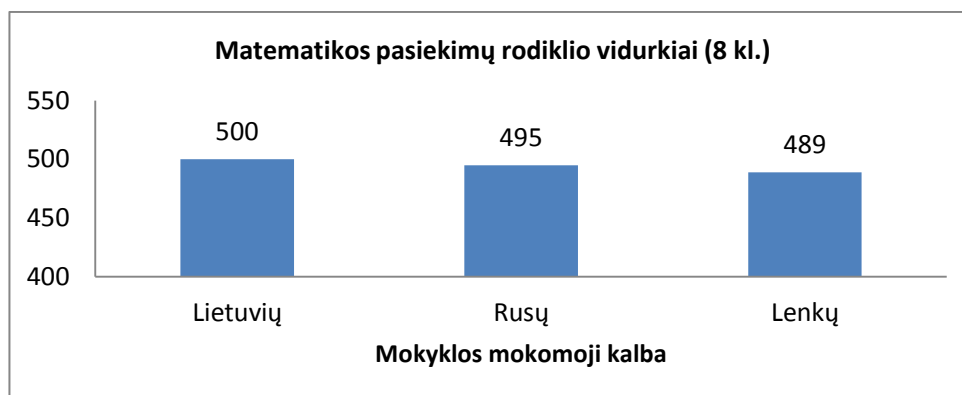

4.9 paveikslas. 8 klasės mokinių standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai pagal mokyklos mokomąją kalbą (standartizuotais taškais)

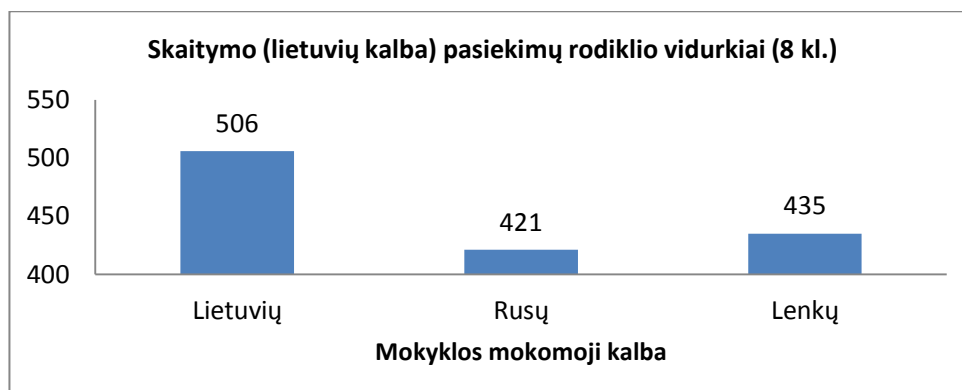

iš Mokyklų rusų ir lenkų mokomosiomis kalbomis aštuntokams 2017 m. NMPP skaitymo (lietuvių kalba) testas (žr. 4.11 paveikslą) buvo ypač sunkus. Vaizdžiai tariant, šių mokyklų aštuntokų skaitymo gebėjimai buvo vidutiniškai maždaug vienu pasiekimų lygiu žemesni nei mokyklų lietuvių mokomąja kalba aštuntokų. Kiek žemesni, nei buvo galima tikėtis, sprendžiant pagal ketvirtokų ir šeštokų NMPP matematikos testų rezultatus, buvo mokyklose rusų mokomąja kalba besimokančių aštuntokų matematikos pasiekimai (žr. 4.10 paveikslą).

4.10 paveikslas. 8 klasės mokinių matematikos pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal mokyklos mokomąją kalbą (balais)

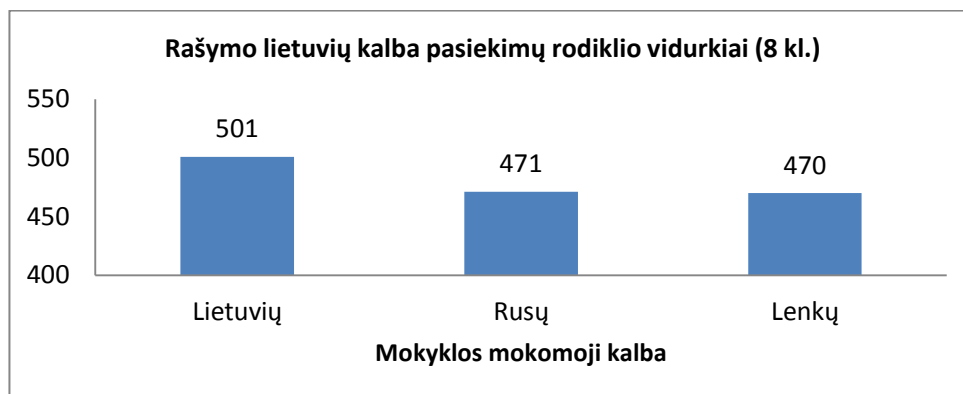

4.11 paveikslas. 8 klasės mokinių skaitymo (lietuvių kalba) pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal mokyklos mokomąją kalbą (balais)

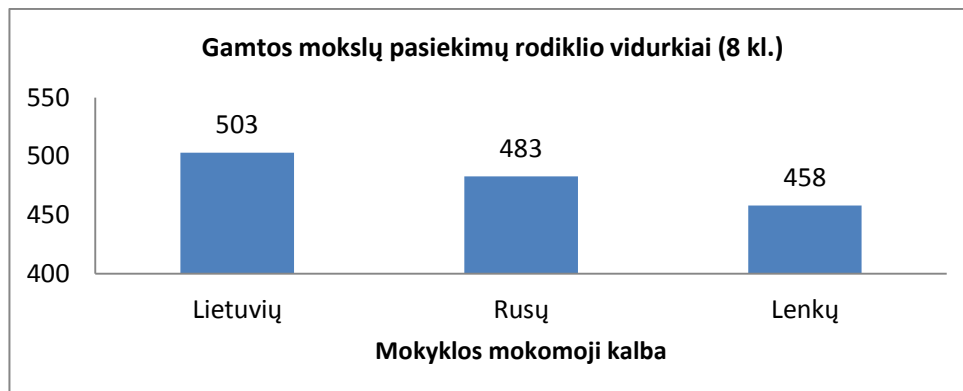
2017 m. NMPP dalyvavusių 8 klasės mokinių rašymo užduoties rezultatų skirtumas tarp mokyklų lietuvių mokomąja kalba ir mokyklų rusų ir lenkų mokomosiomis kalbomis buvo daug mažesnis negu skaitymo atveju (žr. 4.12 paveikslą).

4.12 paveikslas. 8 klasės mokinių rašymo pasiekimų rodiklio vidurčiai pagal mokyklos mokomąją kalbą (balais)

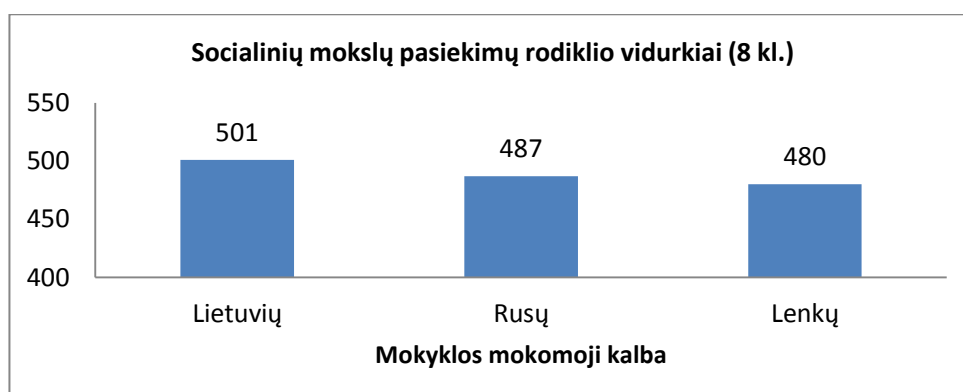

NMPP 2017 duomenų analizė rodo, jog reikėtų atkreipti dėmesį į gana didelį aštuntokų gamtos mokslų pasiekimų rodiklio skirtumą mokyklose lietuvių mokomąja kalba ir mokyklose lenkų mokomąja kalba (žr. 4.13 paveikslą).

4.13 paveikslas. 8 klasės mokinių gamtos mokslų pasiekimų rodiklio vidurčiai pagal mokyklos mokomąją kalbą (balais)

4.14 paveikslas. 8 klasės mokinių socialinių mokslų pasiekimų rodiklio vidurčiai pagal mokyklos mokomąją kalbą (balais)

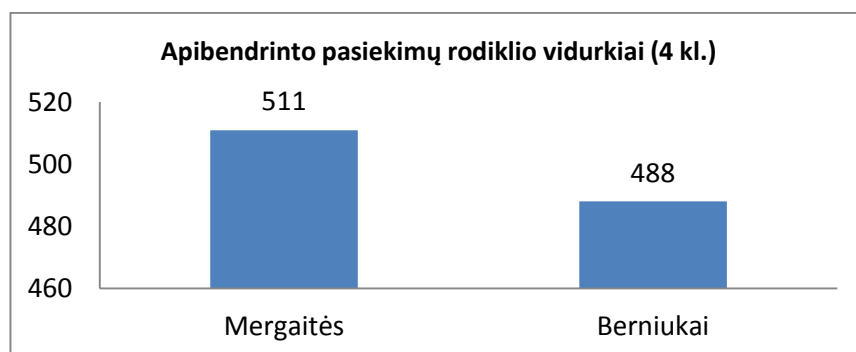
V. 4, 6 IR 8 KLASIŲ MOKINIŲ NMPP 2017 REZULTATAI PAGAL MOKINIŲ LYTĮ

Šiame skyriuje trumpai aptarsime 4, 6, ir 8 klasių NMPP 2017 testų ir mokinių klausimynų rezultatų skirtumus pagal mokinių lytį. Duomenys apie mokinių mokymosi pasiekimų, savijautos ir požiūrio į mokykloje vykstančius procesus skirtumus yra svarbūs, kai norima užtikrinti ugdymo kokybę ir lygias mokymosi galimybes visiems mokiniams.

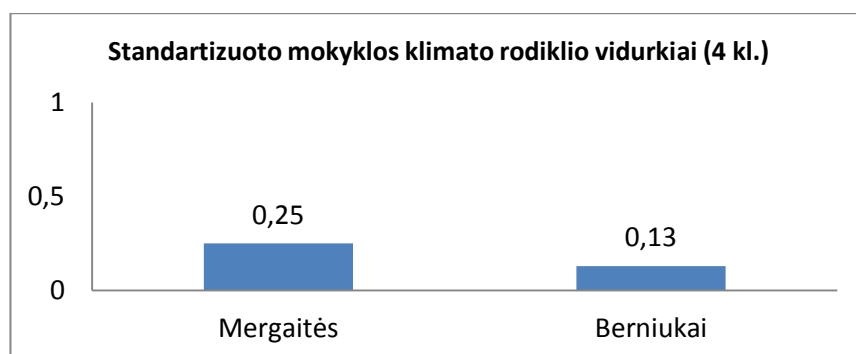
Palyginus ketvirtos klasės mergaičių ir berniukų apibendrintų pasiekimų rodiklių vidurkius (žr. 5.1 *paveikslą*), galima daryti išvadą, kad skirtumas tarp mergaičių ir berniukų pasiekimų yra ženklus ir statistiškai reikšmingas.

Ketvirtokų standartizuoto mokyklos klimato rodiklio vidurkių skirtumai tarp mergaičių ir berniukų nėra dideli, bet mergaitėms mokyklos klimatas atrodo palankesnis negu berniukams (žr. 5.2 *paveikslą*) ir šis požiūrių skirtumas yra statistiškai reikšmingas. Kaip ir standartizuoto mokyklos klimato rodiklio atveju, ketvirtos klasės mergaičių ir berniukų standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkių skirtumas (žr. 5.3 *paveikslą*) yra nedidelis. Šiuo atveju taip pat galima teigti, jog vidutiniškai patyčių situaciją mokykloje mergaitės vertina geriau negu berniukai.

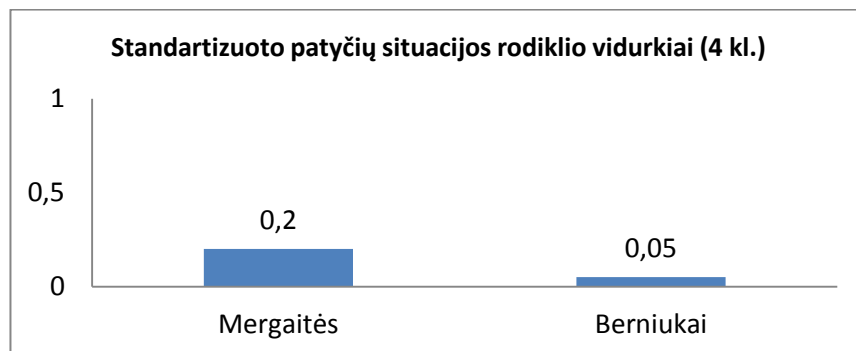
5.1 *paveikslas. 4 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal mokinių lytį (balais)*

5.2 *paveikslas. 4 klasės mokinių standartizuoto mokyklos klimato rodiklio vidurkiai pagal lytį (standartizuotais taškais)*

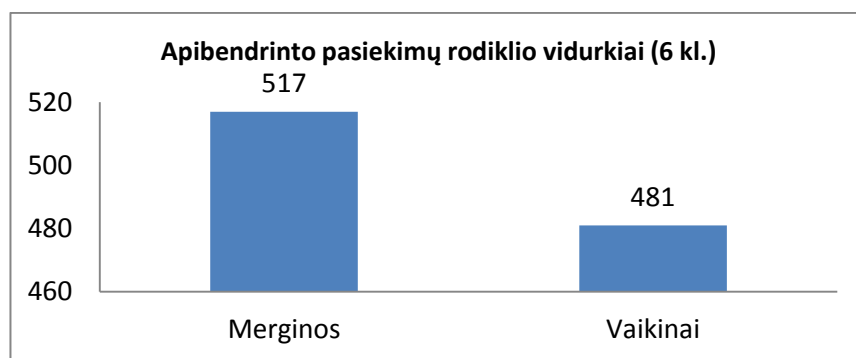
5.3 paveikslas. 4 klasės mokinių standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai pagal lytį (standartizuotais taškais)

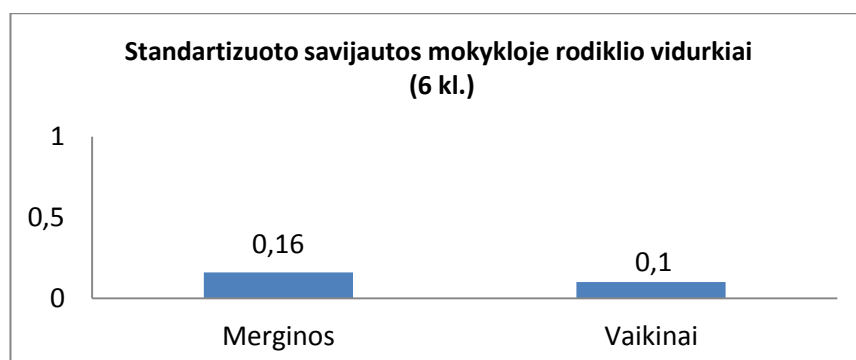
Šeštoje klasėje atotrūkis tarp merginų ir vaikinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkių dar didesnis nei ketvirtoje klasėje ir priartėja prie kritinės, pasak Joan Hettie¹⁰, 0,4 standartizuoto taško ar 40 balų, kaip mūsų aptariamų atveju, ribos (žr. 5.4 paveikslą). Pagal tarptautiniuose mokinių pasiekimų lyginamuosiuose tyrimuose susiformavusią tradiciją, nuo šios ribos skirtumą jau reikėtų interpretuoti, kaip didelį.

Remiantis NMPP 2017 duomenimis, galima teigti, kad vidutiniai statistiniai šeštos klasės mokiniai, mergina ir vaikinai, mokykloje jaučiasi panašiai. Iš 5.5 ir 5.6 paveikslų matome, kad šeštos klasės merginų ir vaikinių standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkiai ir standartizuoto patyčių situacijos mokykloje rodiklio vidurkiai skiriasi labai nedaug.

5.4 paveikslas. 6 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal lytį (balais)

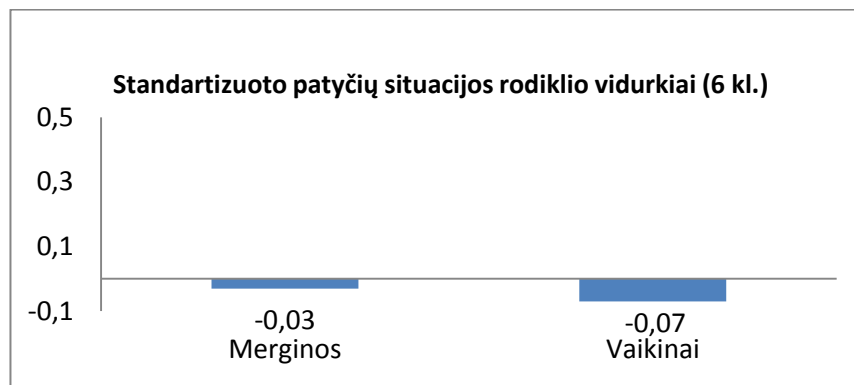

5.5 paveikslas. 6 klasės mokinių standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkiai pagal lytį (standartizuotais taškais)

¹⁰ Hattie, J. (2012). Visible learning for teachers: Maximizing impact on learning. Routledge.

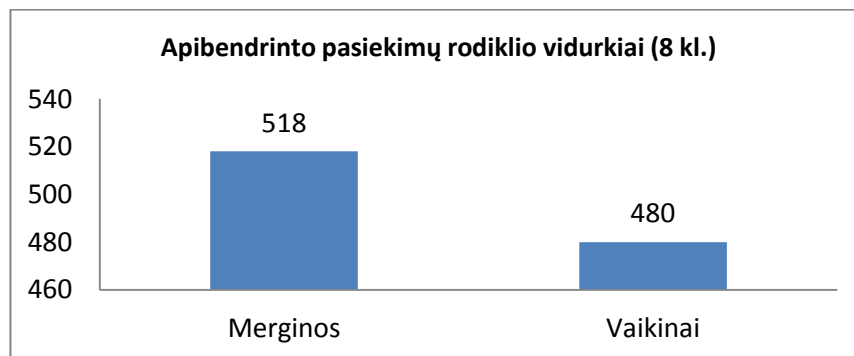
5.6 paveikslas. 6 klasės mokinių standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai pagal lytį

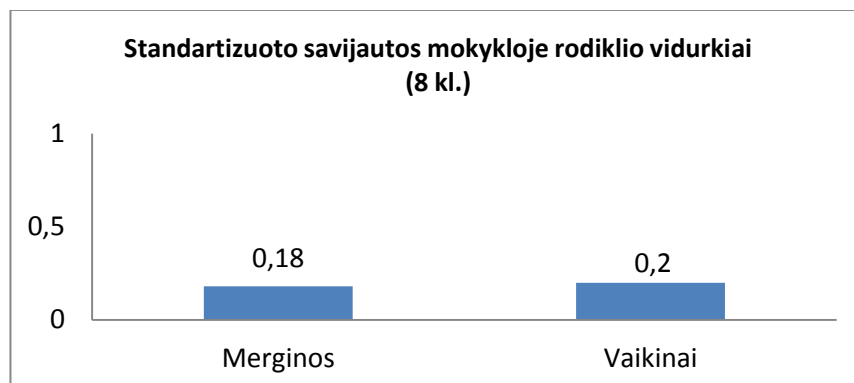
Aštuntoje klasėje atotrūkis tarp merginų ir vaikų apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkių, lyginant su 4 ir 6 klasėmis, yra dar didesnis. Vidutiniškai skirtumas tarp aštuntos klasės merginų ir vaikų apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkių yra 38 balai (žr. 5.7 paveikslą).

Remiantis NMPP duomenimis, galima teigti, kad vidutinis statistinis aštuntos klasės mokinių, mergina ir aštuntokas vaikinai, mokykloje jaučiasi labai panašiai ir jų patyčių situacijos mokykloje vertinimai yra labai panašūs. Pavyzdžiui, šią išvadą patvirtina, 5.8 ir 5.9 paveikslų diagramos iš kurių matome, kad aštuntos klasės merginų ir vaikinių standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkiai ir standartizuoto patyčių situacijos mokykloje vidurkiai skiriasi labai nedaug tik šimtosiomis standartizuoto taško dalimis.

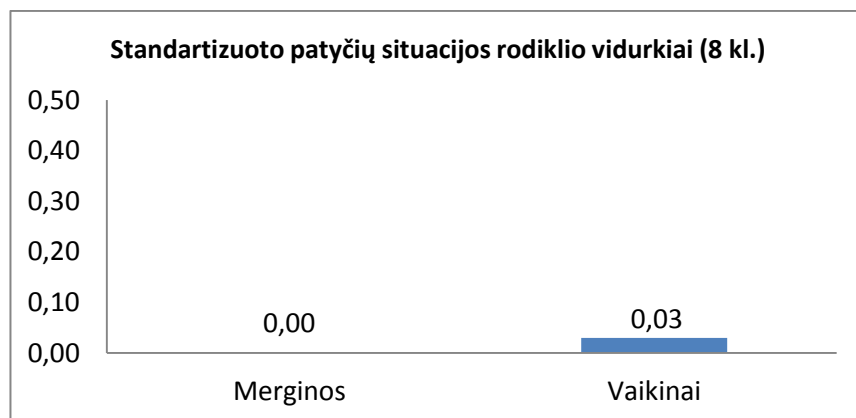
5.7 paveikslas. 8 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkis pagal lytį (balais)

5.8 paveikslas. 8 klasės mokinių standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkiai pagal lytį (standartizuotais taškais)

5.9 paveikslas. 8 klasės mokinių standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkliai pagal lytį (standartizuotais taškais)

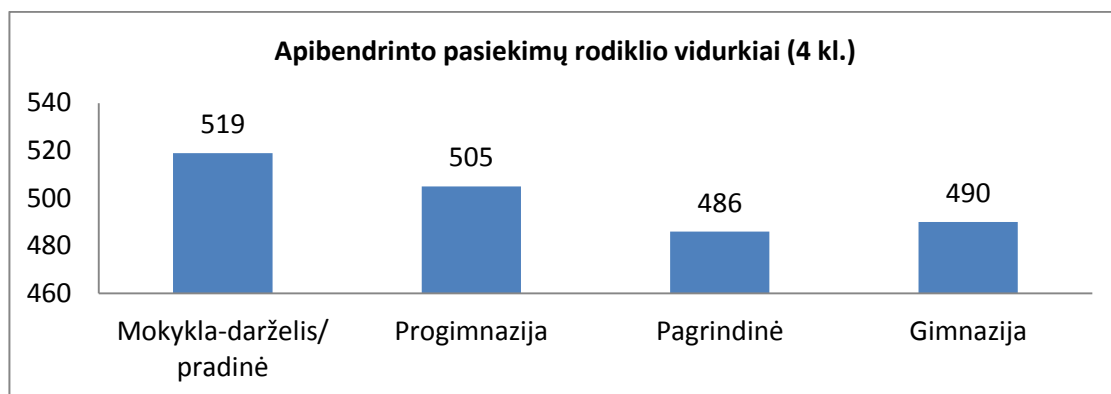
VI. 4, 6 IR 8 KLASIŲ MOKINIŲ NMPP 2017 REZULTATAI PAGAL MOKYKLOS TIPĄ

Šiame skyriuje trumpai aptarsime 4, 6, ir 8 klasių mokinių NMPP 2017 testų ir klausimynų rezultatų skirtumus pagal mokyklos tipą. Duomenys apie mokinių pasiekimų, savijautos ir požiūrio į mokykloje vykstančius procesus skirtumus yra svarbūs vykdant mokyklų tinklo pertvarką ir sprendžiant kitus struktūrinius bendrojo ugdymo klausimus.

Palyginus skirtingų mokyklų tipų 4 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkius (žr. 6.1 *paveikslą*), galima daryti išvadą, kad didžioji dalis skirtumų tarp šių mokinių grupių mokymosi pasiekimų yra akivaizdūs ir statistiškai reikšmingi, tačiau šių skirtumų negalima interpretuoti kaip didelių. Mažiausias (4 balų) skirtumas nustatytas tarp pagrindinių mokyklų ir gimnazijų pradinių klasių mokinių (ketvirtokų) apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkių. Aukščiausias apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkis buvo mokyklų-darželių/ pradinių mokyklų ketvirtokų.

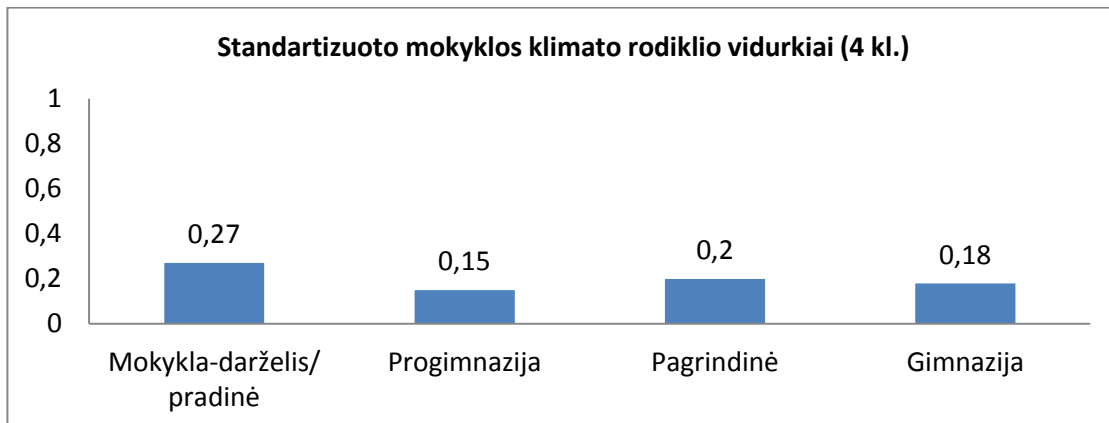
Ketvirtos klasės standartizuoto mokyklos klimato rodiklio vidurkių skirtumai, lyginant pagal mokyklos tipą, nėra dideli (žr. 6.2 *paveikslą*), tačiau reikia konstatuoti, kad mokyklų-darželių/ pradinių mokyklų ketvirtokai mokyklos klimatą vertino daug palankiau (skirtumas statistiškai reikšmingas) nei kitų mokyklų tipų 4 klasės mokiniai. Reikia pastebėti, kad standartizuoto mokyklos klimato rodiklio skalės nulinė padala 6.2 *paveiksle* atitinka šalies vidurkį, užfiksuotą atliekant NMPT 2015. Visų mokyklų tipų standartizuoto mokyklos klimato rodiklio vidurkiai 6.2 *paveiksle* teigiami, todėl peršasi išvada, kad per dvejus metus šalies ketvirtokų požiūris į klimatą mokykloje pagerėjo.

6.1 *paveikslas. 4 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal mokyklų tipus (balais)*

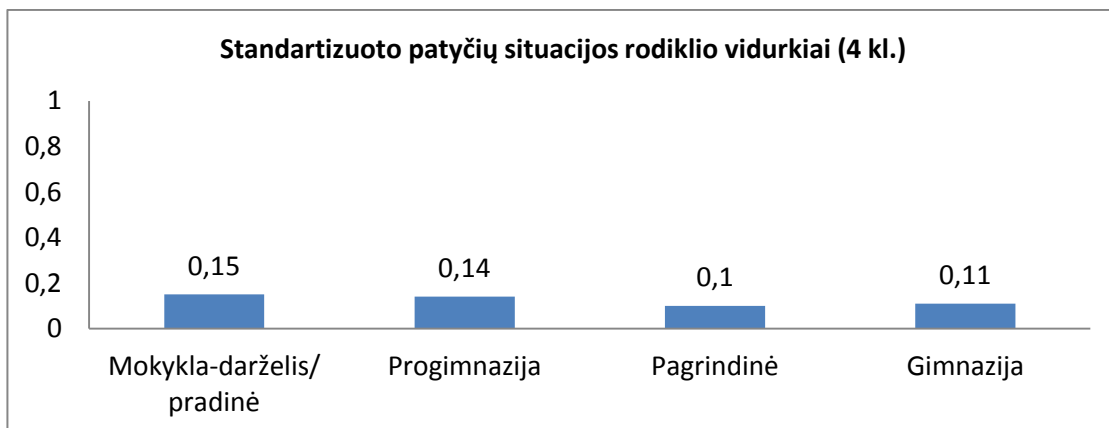

Ketvirtokų standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkių skirtumai tarp skirtingų mokyklų tipų taip pat nėra dideli (žr. 6.3 *paveikslą*). Atskaitos taškas 6.3 *paveiksle*, kaip ir standartizuoto mokyklos klimato rodiklio atveju, yra šalies ketvirtokų standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkis, užfiksuotas atliekant NMPT 2015. Visų mokyklų tipų standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai 6.3 *paveiksle* yra teigiami, todėl galima kelti hipotezę, kad per dvejus metus patyčių situacija ketvirtose klasėse pastebimai pagerėjo.

6.2 paveikslas. 4 klasės mokinių standartizuoto mokyklos klimato rodiklio vidurkiai pagal mokyklų tipus (standartizuotais taškais)

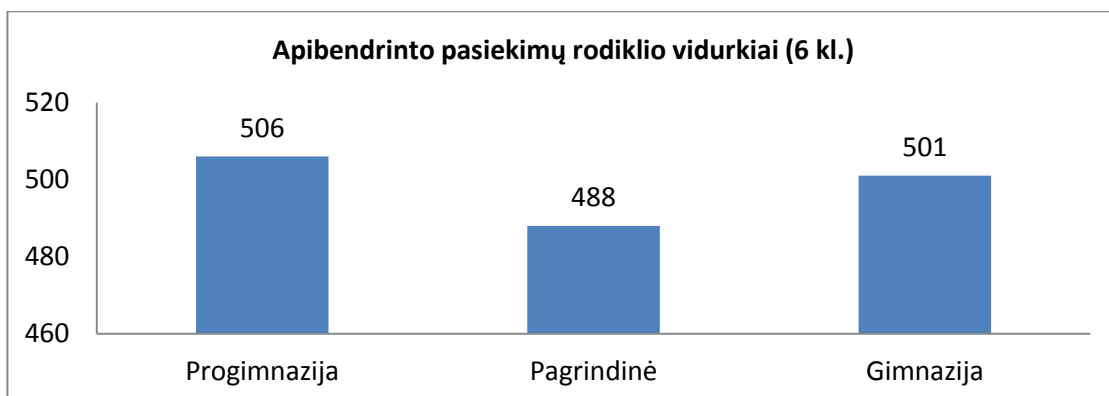
6.3 paveikslas. 4 klasės mokinių standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai pagal mokyklų tipus (standartizuotais taškais)

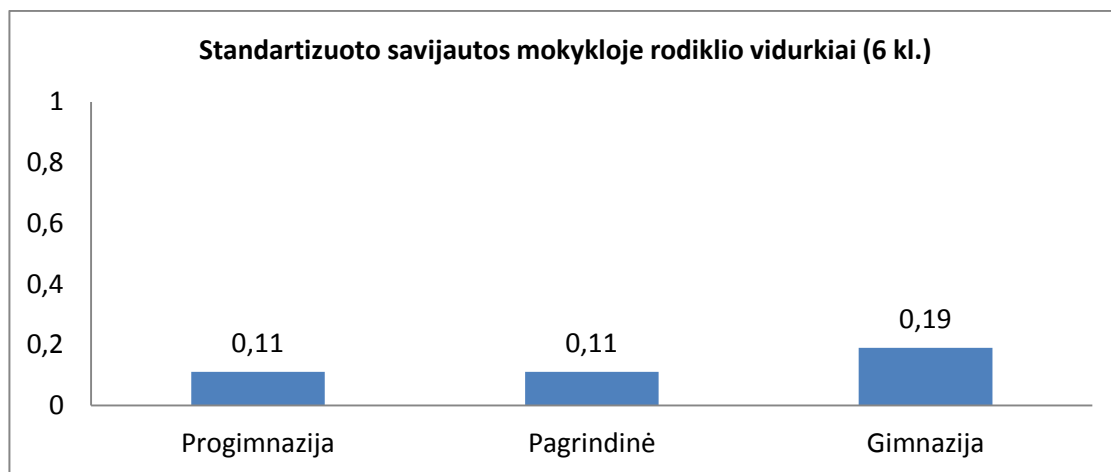
Palyginus skirtingų mokyklų tipų 6 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkius (žr. 6.4 paveikslą), galima daryti išvadą, kad jie yra labai panašūs. Nustatyta, jog daug žemesni yra tik pagrindinių mokyklų šeštokų mokymosi pasiekimai.

Šeštokų standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkiai ir standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai, lyginant tarp skirtingų mokyklų tipų, skiriasi labai nedaug (žr. 6.5 ir 6.6 paveikslus).

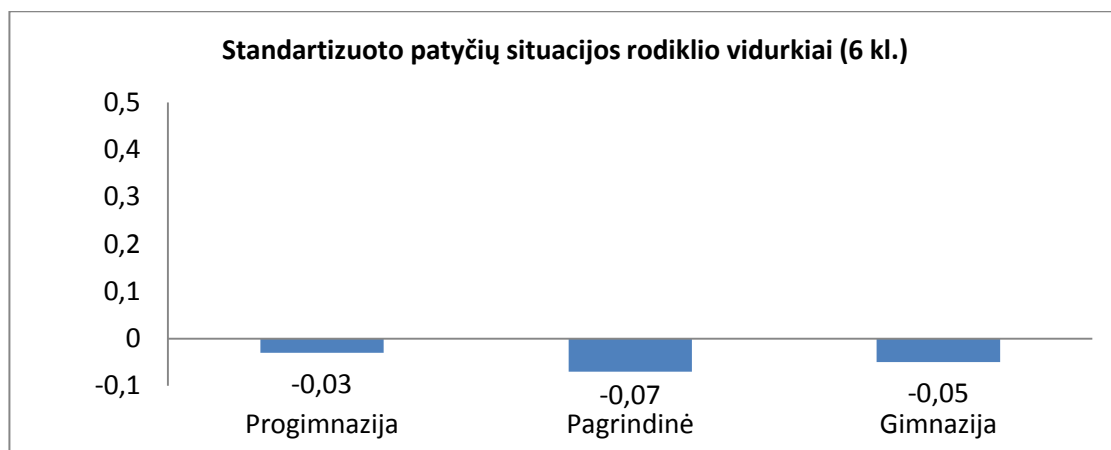
6.4 paveikslas. 6 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal mokyklų tipus (balais)

6.5 paveikslas. 6 klasės mokinių standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkiai pagal mokyklų tipus (standartizuotais taškais)

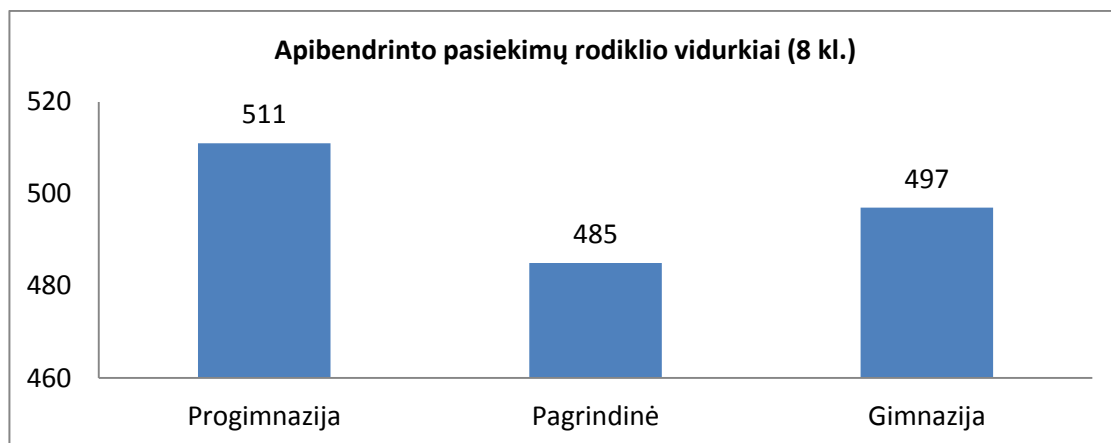
6.6 paveikslas. 6 klasės mokinių standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai pagal mokyklų tipus (standartizuotais taškais)

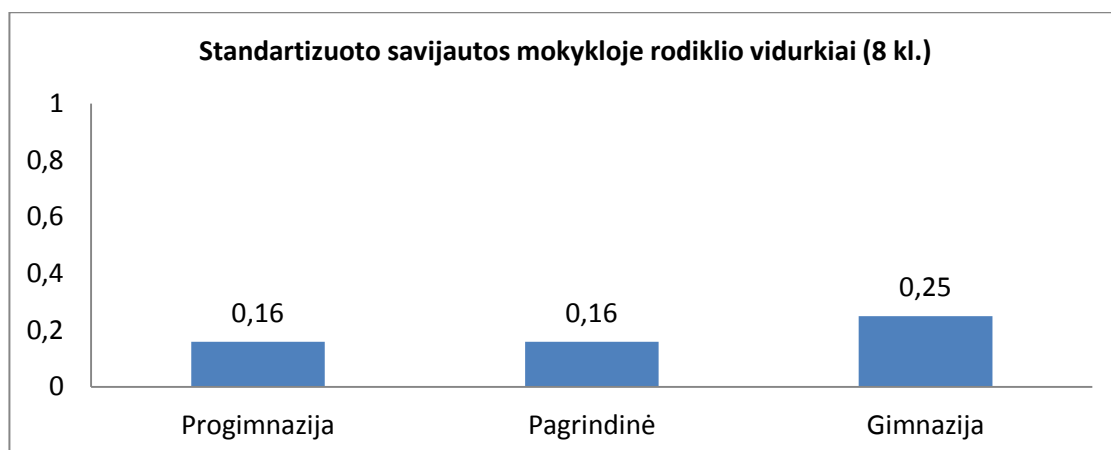
Palyginus skirtingų mokyklų tipų 8 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkius (žr. 6.7 *paveikslą*), galima daryti išvadą, kad skirtumai tarp šių mokinių grupių pasiekimų yra akivaizdūs ir statistiškai reikšmingi, nors ir negalima jų interpretuoti kaip didelių. Aukščiausias apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkis buvo progimnazijų aštuntokų, žemiausias – pagrindinių mokyklų aštuntokų.

Aštuntokų standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkiai ir standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai, lyginant tarp skirtingų mokyklų tipų, skiriasi labai nedaug (žr. 6.8 ir 6.9 *paveikslus*). Atskaitos taškas 6.8 *paveiksle* yra šalies aštuntokų standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkis, užfiksuotas atliekant NMPT 2015. Visų tipų mokyklų standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkiai 6.8 *paveiksle* yra teigiami, todėl galima kelti hipotezę, kad per dvejus metus šalies aštuntokų savijauta mokykloje pastebimai pagerėjo.

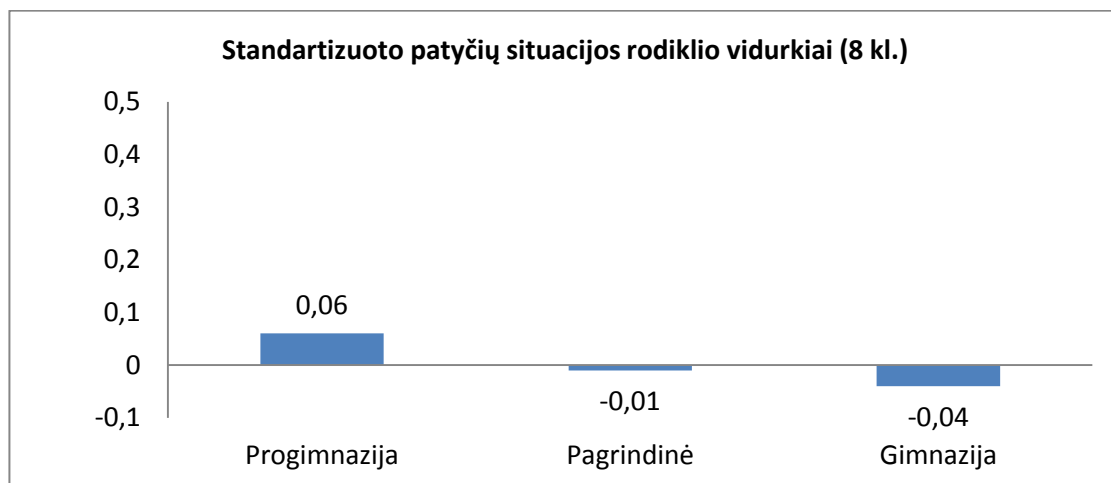
6.7 paveikslas. 8 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal mokyklų tipus (balais)

6.8 paveikslas. 8 klasės mokinių standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkiai pagal mokyklų tipus (standartizuotais taškais)

6.9 paveikslas. 8 klasės mokinių standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai pagal mokyklų tipus (standartizuotais taškais)

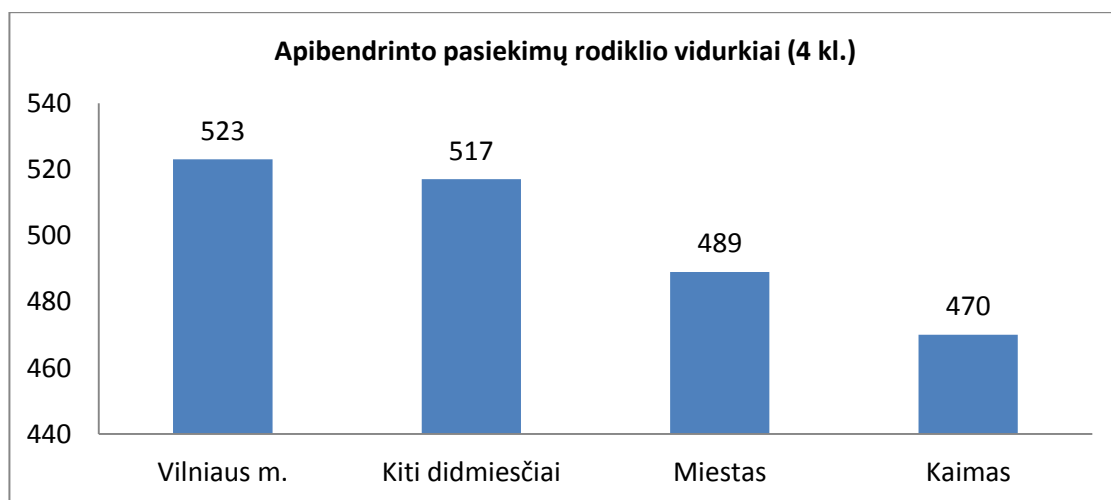

VII. 4, 6 IR 8 KLASIŲ NMPP 2017 REZULTATAI PAGAL VIETOVĖS, KURIOJE YRA MOKYKLA, TIPĄ

Skyriuje trumpai aptarsime 4, 6, ir 8 klasių mokinių NMPP 2017 testų ir klausimynų rezultatų skirtumus pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą. Šioje ataskaitoje NMPP 2017 rezultatai lyginami pagal šiuos keturis tipus, išskiriamus pagal gyventojų skaičių vietovėje, kurioje yra mokykla: Vilnius, kiti didieji miestai (Kaunas, Klaipėda, Šiauliai ir Panevėžys), miestas, kaimas). Duomenys apie mokinių pasiekimų, savijautos ir požiūrio į mokykloje vykstančius procesus skirtumus pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą yra svarbūs užtikrinant ugdymo kokybę ir lygias mokymosi galimybes.

Palyginus 4 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkius pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (žr. 7.1 *paveikslą*), galima daryti išvadą, kad beveik nėra skirtumo tarp Vilniaus miesto ir kitų didmiesčių 4 klasės mokinių rezultatų, bet yra nustatyti nemaži skirtumai tarp visų didmiesčių, miesto ir kaimo ketvirtokų pasiekimų. Atotrūkį tarp didmiesčių ir kaimo mokyklų mokinių pasiekimų galima interpretuoti kaip labai didelį, tokį, kurį reikėtų bandyti įveikti specialiomis nacionalinio lygmens priemonėmis, nes kaimo mokyklų mokinių pasiekimai yra santykinai labai žemi.

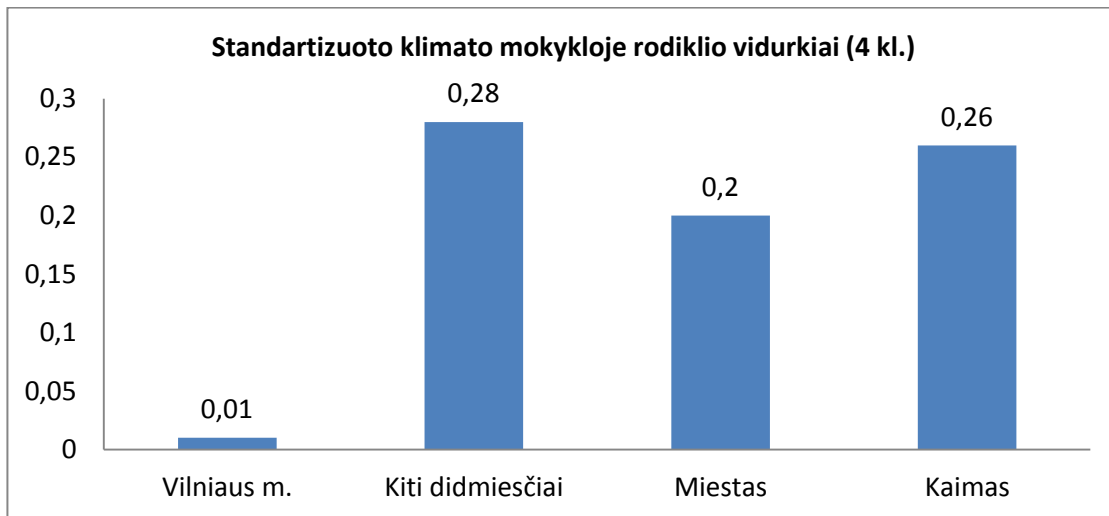
7.1 *paveikslas. 4 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (balais)*

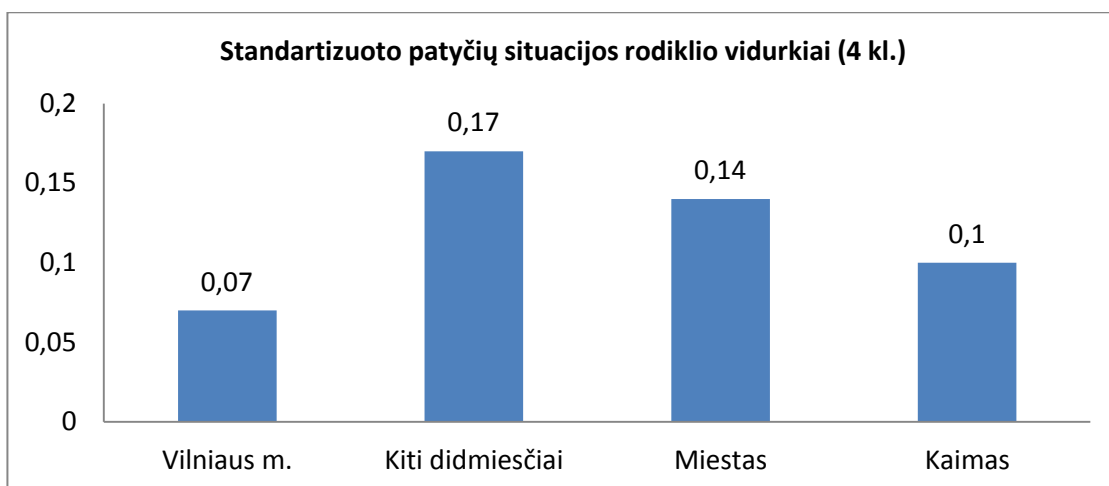
Lygindami skirtingų tipų vietovėse esančias mokyklas pagal ketvirtokų standartizuoto mokyklos klimato rodiklio vidurkius, ženkliai blogesnė, negu kitose šalies mokyklose, situacija pastebima Vilniaus mieste, tuo tarpu mokyklos klimato rodiklio skirtumai tarp kitų didmiesčių, miesto ir kaimo mokyklų yra palyginti nedideli (žr. 7.2 *paveikslą*).

Lyginant skirtingų tipų vietovėse esančias mokyklas pagal ketvirtokų standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkį (žr. 7.3 *paveikslą*), ženklų skirtumų nenustatyta. Galima pastebėti tik tai, kad nežymiai blogesnė patyčių situacija nustatyta Vilniaus ir kaimo mokyklose ir šiek tiek geresnė – kitų didmiesčių ir miesto mokyklose.

7.2 paveikslas. 4 klasės standartizuoto mokyklos klimato rodiklio vidurkiai pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (standartizuotais taškais)

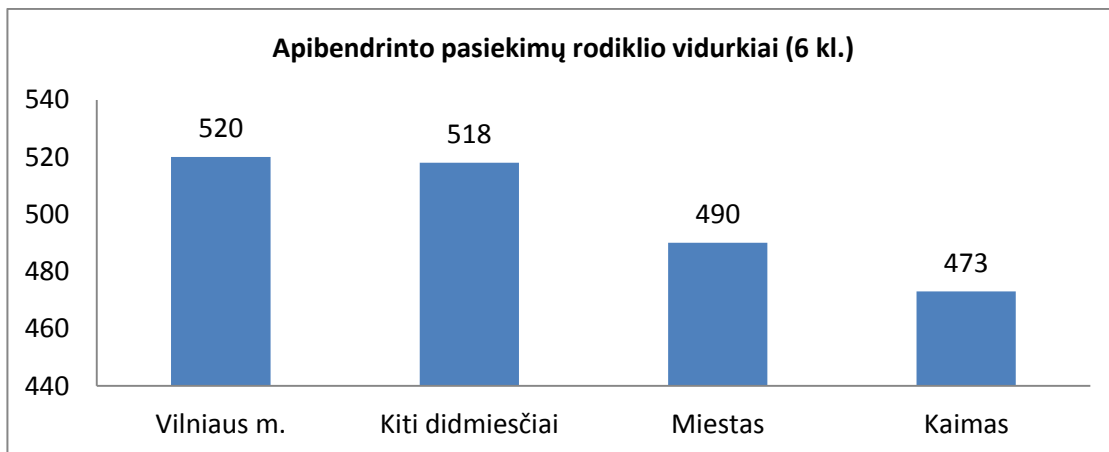

7.3 paveikslas. 4 klasės mokinių standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (standartizuotais taškais)

Palyginus 6 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkius pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (žr. 7.4 paveikslą), nustatyta, kad, kaip ir ketvirtokų atveju, beveik nėra skirtumo Vilniaus miesto ir kitų didmiesčių mokyklų, bet yra nemaži skirtumai tarp visų didmiesčių, miesto ir kaimo šeštokų pasiekimų. Atotrūkį tarp visų didmiesčių ir kaimo mokyklų mokinių pasiekimų galima interpretuoti kaip labai didelį, kaimo mokyklų mokinių pasiekimai gana žemi.

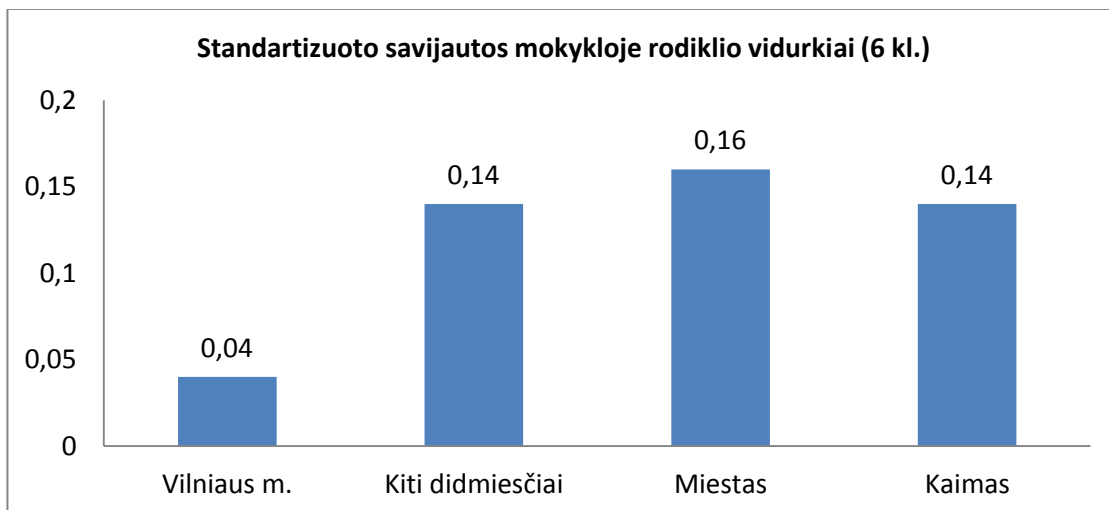
7.4 paveikslas. 6 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (balais)

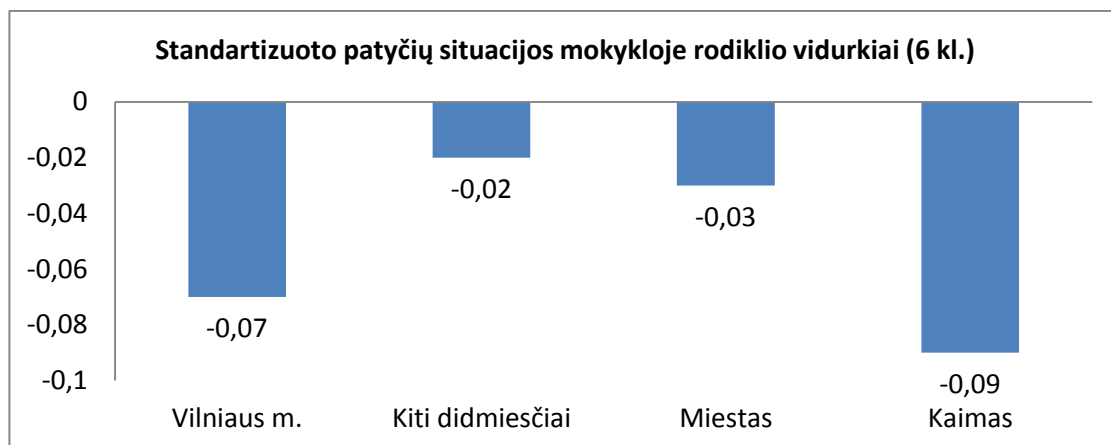
Lyginant skirtingų tipų vietovėse esančias mokyklas pagal šeštokų standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkius, šiek tiek blogesnė situacija, negu kitose mokyklų kategorijose, išskirtose pagal vietovės tipą, nustatyta Vilniaus mieste, tuo tarpu mokinių savijautos mokykloje rodiklio vidurkių skirtumai tarp kitų didmiesčių, miesto ir kaimo mokyklų kategorijų yra labai nedideli (žr. 7.5 paveikslą).

Lyginant skirtingų tipų vietovėse esančias mokyklas pagal šeštos klasės standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkius (žr. 7.6 paveikslą), ženklesnių skirtumų nenustatyta.

7.5 paveikslas. 6 klasės mokinių standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkiai pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (standartizuotais taškais)

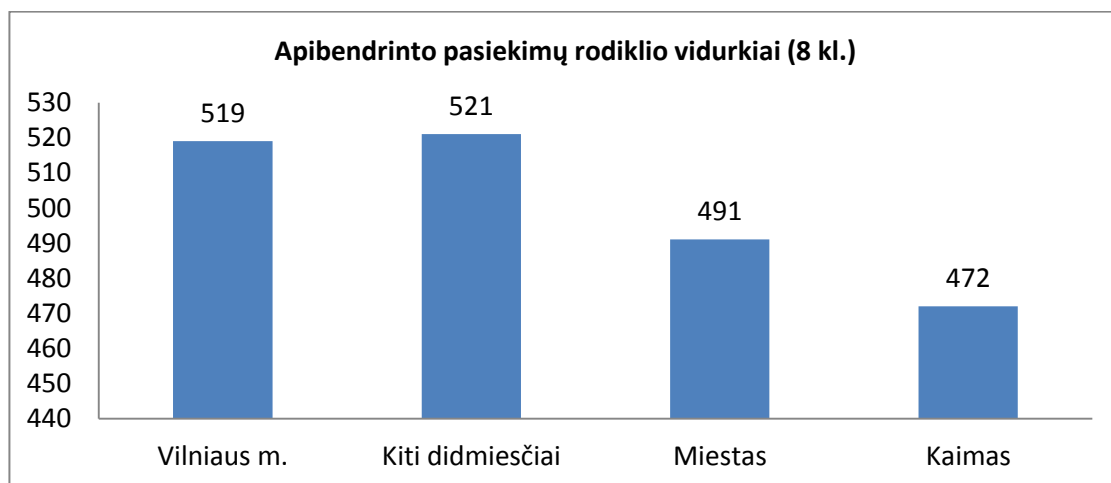

7.6 paveikslas. 6 klasės mokinių standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkiai pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (standartizuotais taškais)

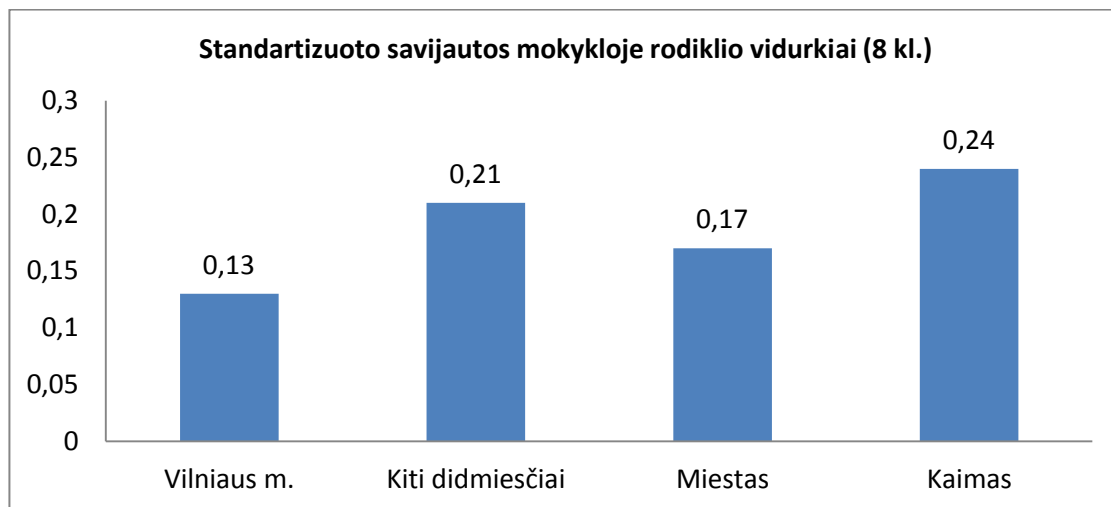
Palyginus 8 klasių mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkius pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (žr. 7.7 paveikslą), nustatyta, kad, kaip ir ketvirtokų bei šeštokų atvejais, beveik nėra skirtumo tarp Vilniaus miesto ir kitų didmiesčių mokyklų, bet yra nemaži skirtumai tarp visų didmiesčių, miesto ir kaimo aštuntokų pasiekimų. Atotrūkis tarp visų didmiesčių ir kaimo mokyklų mokinių pasiekimų aštuntokų atveju yra toks pat didelis kaip ir ketvirtokų bei šeštokų atvejais.

7.7 paveikslas. 8 klasės mokinių apibendrinto pasiekimų rodiklio vidurkiai pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (balais)

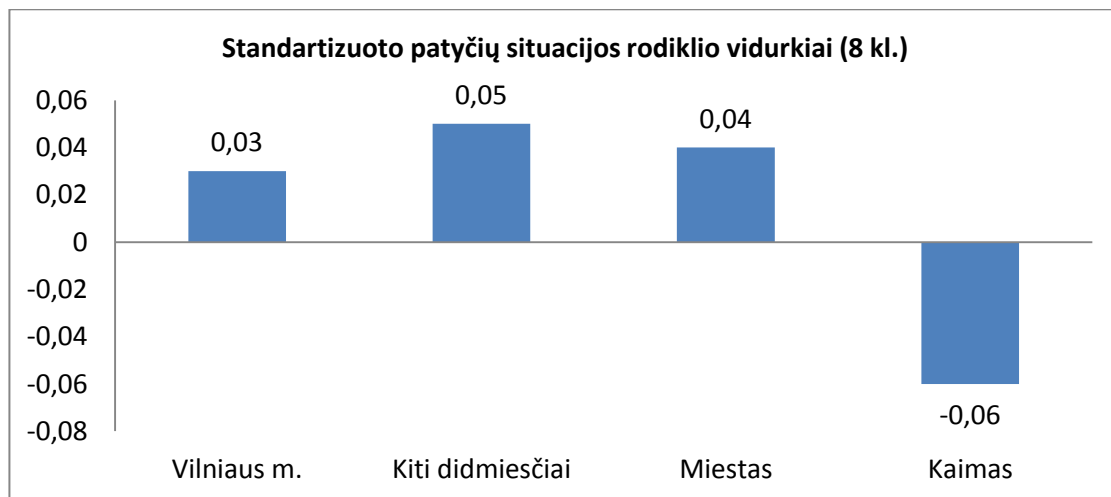
Lyginant skirtingų tipų vietovėse esančias mokyklas pagal aštuntos klasės standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurkius, šiek tiek blogesnė situacija, negu kitose mokyklų kategorijose, išskirtose pagal vietovės tipą, nustatyta Vilniaus mieste, tuo tarpu savijautos skirtumai tarp kitų didmiesčių, miesto ir kaimo mokyklų kategorijų yra labai nedideli (žr. 7.8 paveikslą).

7.8 paveikslas. 8 klasės mokinių standartizuoto savijautos mokykloje rodiklio vidurčiai pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (standartizuotais taškais)

Lyginant skirtingų tipų vietovėse esančias mokyklas pagal aštuntos klasės standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurkius (žr. 7.9 paveikslą), ženklėsnų skirtumų tarp Vilniaus miesto, kitų didmiesčių, miesto ir kaimo mokyklų kategorijoms priskirtų mokyklų nenustatyta.

7.9 paveikslas. 8 klasės mokinių standartizuoto patyčių situacijos rodiklio vidurčiai pagal vietovės, kurioje yra mokykla, tipą (standartizuotais taškais)

IŠVADOS

NMPP tikslų ir uždavinių įgyvendinimas

- Per šešerius metus NMPP tapo visuotiniu, nors ir neprivalomu, nacionaliniu mokinių pasiekimų patikrinimu.
- Per 2016–2017 metų laikotarpį NMPP suteikė mokymo ir mokymosi grįžtamojo ryšio informaciją daugiau negu 90 proc. šalies 2–8 klasių mokinių, daugeliui juos mokančių mokytojų ir daugumai švietimo vadovų.
- Mokiniai ir mokytojai gavo nemažai modernių užduočių pavyzdžių ir galėjo įsivertinti savo darbo rezultatus pagal modernius, pasauliniu mastu pripažintus ir tarptautiniuose tyrimuose taikomus kriterijus tokiose svarbiose srityse, kaip:
 - skaitomo teksto supratimas;
 - matematinis raštingumas;
 - gamtamokslis raštingumas;
 - socialinis raštingumas;
 - problemų sprendimo ir kiti aukštesniojo lygmens mąstymo gebėjimai.
- NMPP sudarė galimybes svarbioms ugdymo turinio naujovėms pasiekti kiekvieną šalies mokinį ir mokytoją.
- NMPP paskatino leidyklas ir kitus ugdymo turinio rengėjus kurti modernesnes, žinių visuomenės poreikius labiau atitinkančias užduotis ir mokymo priemones.

Šalies mokinių mokymosi pasiekimų kaita

- 2014–2017 metais NMPP užfiksuoti mokinių pasiekimų pokyčiai leidžia kelti hipotezę, kad šalies 4–8 klasių mokinių matematikos, skaitymo, rašymo, taip pat 8 klasės gamtos ir socialinių mokslų mokymosi pasiekimai gerėja.
- 2016–2017 metais NMPP užfiksuoti mokinių pasiekimų pokyčiai leidžia kelti hipotezę, kad šalies 2 klasės mokinių skaitymo ir rašymo mokymosi pasiekimai gerėja.
- Galima kelti hipotezę, kad didžiausia pažanga pasiekta ketvirtokų skaitymo ir pasaulio pažinimo, šeštokų matematikos ir aštuntokų skaitymo bei gamtos mokslų pasiekimų srityse.
- Daugiausia rūpesčių tebekelia nepakankamai aukšti ketvirtokų skaitymo, šeštokų rašymo ir aštuntokų matematikos, skaitymo bei socialinių mokslų pasiekimai.
- Galima kelti hipotezę, kad antroje klasėje nustačius esmines mokymosi problemas ir atitinkamai koreguojant ugdymo aplinką, turinį, procesą ir pasiekimų vertinimą, galima ketvirtoje klasėje pasiekti aukštesnių rezultatų ir kiekvieno vaiko mokymosi pažangos.

NMPP rezultatų panaudojimo galimybės mokymosi pažangos stebėsenai

- NMPP testų rezultatai gali patenkinti daugumą individualios mokinių pasiekimų stebėsenos, mokyklos lygmens stebėsenos ir savivaldybės lygmens stebėsenos poreikių.
- Kai kuriose mokyklose tam tikrų patikimumo problemų gali kelti gana didelė (didesnė negu 5-10 proc.) neatvykusių į testavimą ir/ ar neatsakiusių į klausimyno klausimus mokinių procentinė dalis.
- NMPP testų rezultatai nelabai tinka patvirtinamajai šalies švietimo būklės stebėsenai. Tuo tikslu geriau naudoto nacionalinių ir ypač lyginamųjų tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rezultatus.
- NMPP rezultatai tinka visų lygmenų tiriamajai švietimo būklės stebėsenai.

Mokinių pasiekimai ir mokyklos mokomoji kalba

- Nustatytas statistiškai reikšmingas ryšys tarp mokyklos mokomosios kalbos ir mokinių mokymosi pasiekimų. Šis ryšys silpnesnis 4 klasėje ir stipresnis 8 klasėje.
- Pastebėtas tik gana silpnas, statistiškai nereikšmingas ryšys, tarp mokomosios kalbos ir mokinių savijautos mokykloje bei patyčių situacijos mokykloje rodiklių.
- 8 klasėje mokomoji kalba yra labai stiprus mokinių žemesnių skaitymo (testų lietuvių kalba) pasiekimų prediktorius.
- 4 klasėje mokinių pasiekimai lyginant pagal dalykų ugdymo turinio ar veiklos sritis ir kognityvinius gebėjimus yra santykinai panašūs ir nelabai priklauso nuo mokomosios kalbos.
- 6 klasėje netolygumu išsiskiria rašymo rezultatai – mokytojai 6 klasės mokinių kalbinės raiškos ir raštingumo gebėjimus įvertino daug žemiau nei teksto kūrimo gebėjimus. Ypač tai pasakytina apie mokyklų lenkų mokomąją kalbą šeštokų rašymo pasiekimų vertinimą.
- 8 klasėje netolygumu taip pat išsiskiria rašymo rezultatai – mokytojai 8 klasės mokinių kalbinės raiškos ir raštingumo gebėjimus įvertino daug žemiau nei teksto kūrimo gebėjimus.
- Nustatyti neproporcingai žemesni mokyklų lenkų mokomąją kalbą NMPP 2017 gamtamokslinio mąstymo gebėjimai.

Skirtumai tarp mokyklų ir mokytojų

- Rezultatų analizė patvirtina, kad šalies mokyklos pagal NMPP 2017 rodiklius yra labai išsibarsčiusios. Pavyzdžiui, mokyklas pagal vidutinius jų mokinių testų rezultatus padalijus į dvi grupes (į mokyklas, kurių mokinių rezultatų vidurkis aukštesnis nei šalies vidurkis ir mokyklas, kurių mokinių rezultatų vidurkis žemesnis nei šalies vidurkis), tarp šių dviejų grupių mokyklų mokinių pasiekimų vidurkių nustatytas beveik vieno pasiekimų lygio skirtumas.
- NMPP 2017 rezultatų analizė parodė ir patvirtino kiek anksčiau (vykdant NMPT 2015) nustatytus didelius pradinių klasių mokytojų darbo veiksmingumo skirtumus. Svarbi NMPP 2017 naujiena – nustatyti dideli skirtumai tarp tos pačios mokyklos skirtingų ketvirtųjų klasių vidutinių rezultatų. Labai tikėtina to priežastis – dideli individualūs pradinių klasių mokytojų darbo skirtumai.

Bandomosios longitudinalinės analizės¹¹, atliktos susiejus 2015 m. ketvirtos klasės mokinių standartizuotų testų (dabar vadinama NMPP) ir šeštos klasės mokinių NMPP 2017 testų rezultatus, išvados:

- Nustatyta, kad maždaug ketvirtadalio mokinių skaitymo, rašymo ir matematikos (kiekvienos ugdymo turinio srities atskirai) pasiekimų rodikliai per dvejus metus, nuo ketvirtos iki šeštos klasės pabaigos, smarkiai sumažėja. Tai rodo, kad daugumoje mokyklų vis dar nėra veiksmingos mokinių pasiekimų stebėsenos ir pagalbos sistemos, padedančios įveikti mokymosi sunkumus pereinamuoju laikotarpiu (perėjus iš pradinio į pagrindinio ugdymo koncentrą).
- NMPT 2017 duomenys patvirtina, kad ne visiems pradinių klasių mokytojams vienodai gerai sekasi mokyti skaitymo, rašymo ir matematikos. Daugelio jų kompetencija yra gana vienpusiška (geriau sekasi mokyti vieno kurio nors dalyko).
- Atliekant efektyvių ir mažiau efektyvių mokytojų 4 klasės mokinių pasiekimų analizę buvo nustatyti labai dideli efektyvių ir mažiau efektyvių mokytojų mokinių rezultatų skirtumai, kurie per dvejus metus šiek tiek sumažėja, bet išlieka pastebimi iki 6 klasės pabaigos. Tai rodo, kad 6 klasės mokinių mokymosi pasiekimai priklauso ir nuo tų mokinių pradinių klasių mokytojų darbo veiksmingumo.
- Longitudinė 2015 ir 2017 metų susietų duomenų analizė atskleidė pradinių klasių mokytojų darbo veiksmingumo skirtumus pagal jų 4 klasės mokinių atliktų testų rezultatus, bet ir mokinių pasirengimą tolesniam mokymuisi (6 klasėje). Kitaip tariant, analizė leidžia kelti hipotezę, kad NMPP duomenys gali padėti netiesiogiai įvertinti mokytojo darbo mokant mokinius mokytis kokybę.

¹¹ Analizė atlikta tiriant skirtingais metais skirtingose klasėse besimokiusių tos pačios populiacijos mokinių mokymosi pasiekimus. Palyginamoji analizė leidžia nustatyti, kaip per dvejus metus pakito tos pačios kartos mokinių mokymosi pasiekimai.

Mokinių klausimynų duomenų analizės išvados

- Atlikus NMPT klausimynų duomenų analizę paaiškėjo, kad mažiau nei pusė visų 4–8 klasių mokinių mano neturintys jokių rimtesnių mokymosi sunkumų. Kita dalis mokinių teigia turį gana rimtų mokymąsi apsunkinančių problemų. Jų įvardijami sunkumai yra pakankamai rimti ir, kaip rodo kitose šalyse atlikti tyrimai, gali stipriai paveikti mokymosi pažangą.
- Pastebėta, kad, kaip blogą savo savijautos mokykloje priežastį, jau įprastas, tapusias tradicinėmis patyčių formas, kasmet tiesiogiai įvardija vis mažesnė dalis 4 klasės mokinių. Tačiau maždaug dešimtadalis ketvirtokų savijauta mokykloje vis dar yra nenormaliai bloga. Yra pagrindo manyti, kad patyčių reiškinyse pradinėse klasėse nors ir susilpnėjo, bet vis dar nėra pakankamai kontroliuojamas ir kinta, pasireikšdamas naujais pavidalais.
- 6–8 klasėse išryškėjo nauja „stiprių patyčių“ problema, tiesiogiai paliečianti nedidelę (5–7 proc.) mokinių dalį, bet stipriai koreliuojanti su žemesniais mokinių, kurie patiria „stiprias patyčias“, mokymosi rezultatais ir mokymuisi nepalankiu mokyklos klimatu.
- Mažiausiai 25–40 proc. šalies 4–8 klasių mokinių mokymosi pažangą labai sulėtina žemos jų pačių aspiracijos, žemas jų tėvų išsilavinimas ir menkas domėjimasis savo vaikų mokymusi, mokinių patiriamas skurdas, kultūriniai skirtumai, dėl IKT trūkumo besiformuojanti atskirtis. Šiuo požiūriu ypač skiriasi didmiesčių ir kaimo mokyklų mokinių situacija, leidžianti suabejoti lygiomis kaimo mokinių mokymosi galimybėmis.
- Nustatyta, jog maždaug penktadalis 4–8 klasių mokinių mano, kad jie nemoka mokytis. Taip manančių mokinių dalis populiacijoje nesumažėjo nuo standartizuotų testų vykdymo pradžios (nuo 2012 m.). Šių mokinių mokymosi pasiekimų ir savijautos mokykloje rodiklių analizė rodo, kad kai kuriais atvejais tokie jų nusiskundimai yra subjektyvūs, nemaža dalis tų mokinių mokosi visai neblogai. Tačiau yra akivaizdu, kad nepasitikėjimas savo jėgomis tikrai trukdo šiems mokiniams daryti spartesnę pažangą ir blogina savijautą.
- Nepakankamas dėmesys knygoms, spaudai ir skaitymui namų aplinkoje tebėra gana stiprus apie dešimtadalis 4–8 klasių mokinių žemesnių pasiekimų prediktorius. Informacinės ir komunikacinės technologijos galėtų, bent iš dalies, kompensuoti spaudinių trūkumą, bet natūralūs kompensaciniai rinkos mechanizmai šioje srityje šalyje kol kas veikia chaotiškai ir pernelyg lėtai.
- NMPP 2017 duomenys rodo, kad maždaug kas šeštas aštuntokas labai nepatenkintas mokymosi aplinka mokykloje. Reikia pabrėžti, kad dauguma šiai grupei priskiriamų mokinių mokosi gerai ir labai gerai, yra labai motyvuoti ir norėtų mokytis dar geriau, bet susiduria su dideliais trikdžiais. Tai rimta problema, kurią išsprendus, būtų galima smarkiai pagerinti mokinių mokymosi pasiekimų ir savijautos mokykloje rodiklius.
- NMPP savivaldybėms, mokykloms ir mokytojams kasmet teikiama išsami grįžamojo ryšio informacija, turi įtakos gana spartiems pokyčiams šalies bendrojo ugdymo mokyklose. Longitudinis standartizuotų testų ir NMPP duomenų palyginimas rodo, kad ne visus nustatytus sunkumus žemesniosioms bendrojo ugdymo sistemos grandims pavyksta įveikti savarankiškai, be nacionalinio lygmens pagalbos ir paramos. Pažangos procesus neretai pristabdo pernelyg lėti teisinės bazės pokyčiai, šiuolaikiškų ugdymo metodikų trūkumas, vadybos ir pedagogų pasirengimo spragos.

1 PRIEDAS. NMPP 2017 REZULTATAI PAGAL RODIKLIUS

Voratinė diagrama šioje ataskaitoje pateikiama siekiant ne tik vaizdžiai iliustruoti apibendrintus NMPP 2017 rezultatus, bet ir palyginti įvairius rodiklius – apibendrintus atskirų ugdymo turinio sričių testų rezultatus, taip pat konteksto rodiklius, apskaičiuotus remiantis 4, 6 ir 8 klasių mokinių užpildytų klausimynų rezultatais:

Standartizuotas pridėtinė vertės rodiklis – rodo vidutinį mokyklų indėlį į kiekvieno mokinio pasiekimus. Kiekvienam mokiniui mokyklos sukurta pridėtinė vertė apskaičiuojama kaip skirtumas tarp konkretaus mokinio esamų realių (mokinių atliktų testų rezultatai) ir prognozuojamų mokymosi pasiekimų. Prognozuojami mokinių pasiekimai apskaičiuojami taikant specialius statistinius metodus, atsižvelgiant į mokinio namų aplinkos ypatumus ir kai kurias asmenines savybes – tai, kas nuo mokyklos nepriklauso (arba priklauso labai mažai). Prognozuojami pasiekimai apskaičiuojami naudojantis mokinių užpildytų klausimynų duomenimis.

Mokėjimo mokytis rodiklis apibūdina 4, 6 arba 8 klasių mokinių požiūrį į mokymąsi, jų nusiteikimą mokytis, gebėjimą planuoti, organizuoti, apmąstyti ir įvertinti savo mokymąsi, rasti reikalingą informaciją užduotims atlikti.

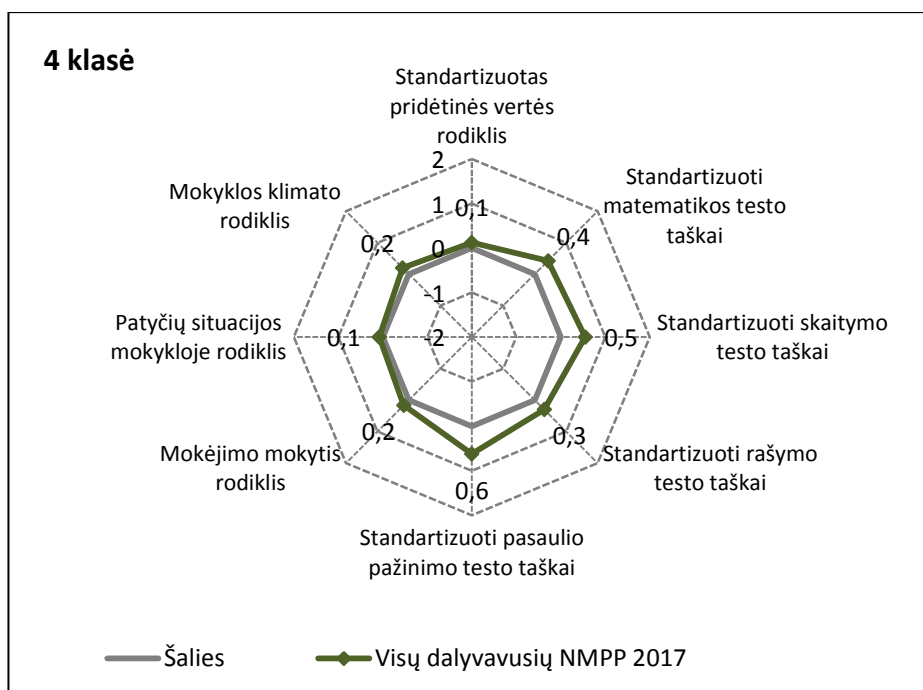
Patyčių situacijos mokykloje rodiklis apibūdina 4, 6 arba 8 klasių mokinių nuomonę apie elgesį mokykloje, kai mokiniai žemina, skaudina vieni kitus. **Pastaba** dėl šio rodiklio reikšmių interpretacijos – kuo šio rodiklio reikšmė didesnė, tuo situacija yra geresnė, o tai reiškia, kad patyčių mokykloje yra mažiau.

Mokyklos klimato rodiklis apibūdina 4 klasių mokinių savijautą mokykloje ir klasėje, mokymuisi palankią aplinką pamokų metu, vyraujančias elgesio normas.

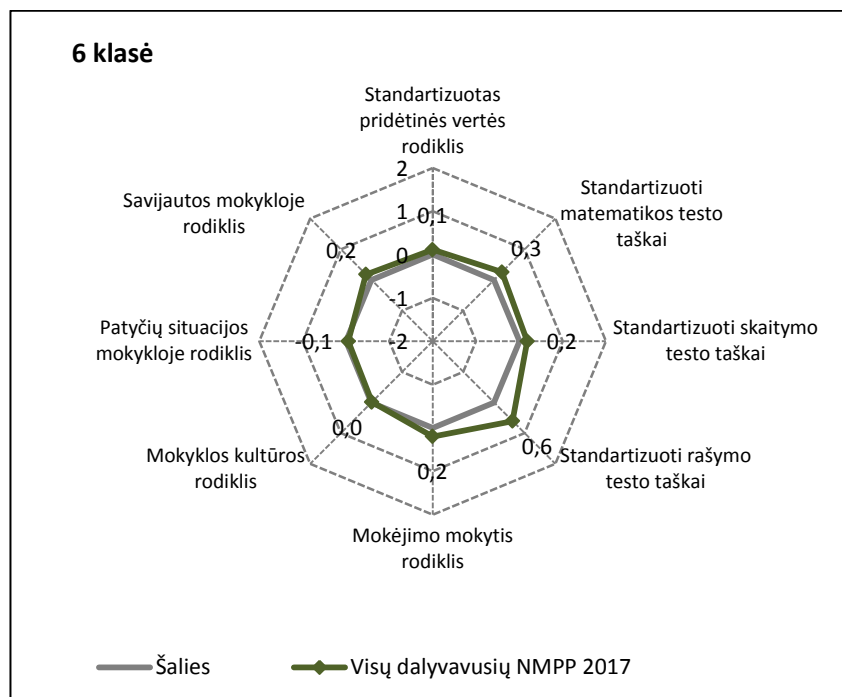
Savijautos mokykloje rodiklis apibūdina 6 arba 8 klasių mokinių nuomonę apie mokyklą ir savijautą joje.

Mokyklos kultūros rodiklis apibūdina 6 arba 8 klasių mokinių nuomonę apie mokykloje vyraujančią socialinę-psichologinę klimatą.

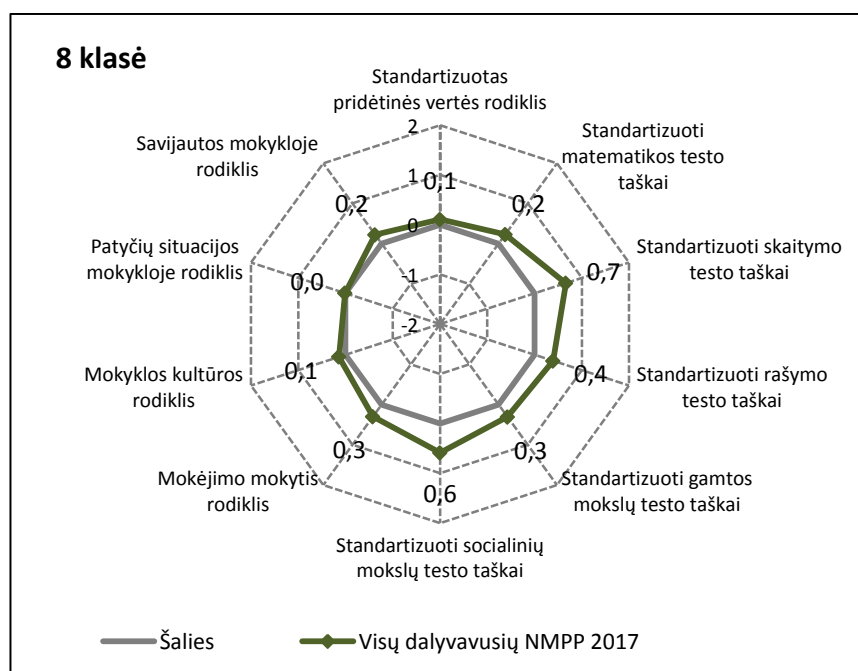
1 paveikslas. 4 klasių NMPP 2017 rezultatai pagal rodiklius.

2 paveikslas. 6 klasės NMPP 2017 rezultatai pagal rodiklius.

3 paveikslas. 8 klasės NMPP 2017 rezultatai pagal rodiklius.

Šiose diagramose naudojama vieninga standartizuotų taškų skalė, leidžianti palyginti rodiklius. Rodikliai perskaičiuoti į standartizuotus taškus taip, kad šalies vidurkis visuomet būtų *nulis*, o standartinis nuokrypis – *vienetas*. Jei rodiklio reikšmė *mažesnė už nulį*, tai rodo, kad mokiniams toje srityje sekasi *prasčiau nei šalies mastu*, jei reikšmė *didesnė už nulį* – *geriau*.

Analizuojant NMPP 2017 rezultatus pagal įvairius rodiklius, diagramose lyginami nacionaliniuose mokinių pasiekimų tyrimuose dalyvavusių 4, 6, 8 klasių mokinių rezultatai (diagramose – **šalies**) ir apibendrinti visų atitinkamų klasių mokinių, dalyvavusių NMPP 2017, rezultatai.

2 PRIEDAS. APIBENDRINTI NMPP 2017 REZULTATAI PAGAL DALYKŲ TURINIO/VEIKLOS SRITIS IR KOGNITYVINIUS GEBĖJIMUS

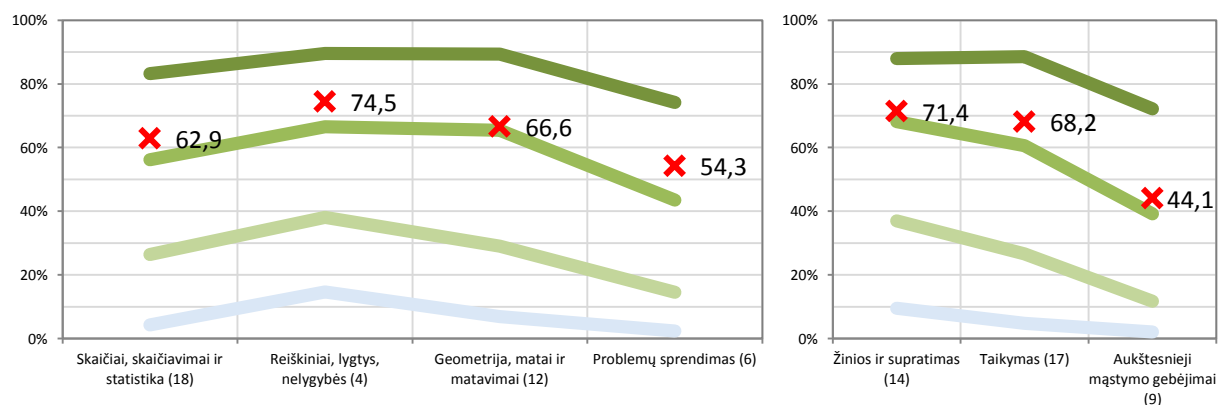
Diagramose pateikiami 4, 6 ir 8 klasės mokinių apibendrinti rezultatai (procentinis rodiklis) pagal testuojamų dalykų turinio/veiklos sritis ir kognityvinių gebėjimų grupes. Horizontaliojoje ašyje nurodoma, kokios turinio veiklos sritys ir kokie kognityviniai gebėjimai buvo vertinami (skliausteliuose nurodyta, kiek iš viso taškų buvo galima surinkti iš atitinkamos srities). Rezultatas žymimas **x** ženklu parodo, kiek vidutiniškai NMPP 2017 dalyvavę nurodytos klasės mokiniai surinko atitinkamos srities taškų (proc.). Rezultatų palyginimui pateikiami šalies vidutiniai skirtingų pasiekimų lygių (*aukštesniojo, pagrindinio, patenkinamo ir nepasiekto patenkinamo*) rezultatai, kurie diagramose žymimi skirtingų spalvų linijomis:

- Nepasiekto patenkinamo lygio mokymosi pasiekimų vidurkis šalies mokyklose
- Patenkinamo lygio mokymosi pasiekimų vidurkis šalies mokyklose
- Pagrindinio lygio mokymosi pasiekimų vidurkis šalies mokyklose
- Aukštesniojo lygio mokymosi pasiekimų vidurkis šalies mokyklose
- x Visų dalyvavusių NMPP 2017

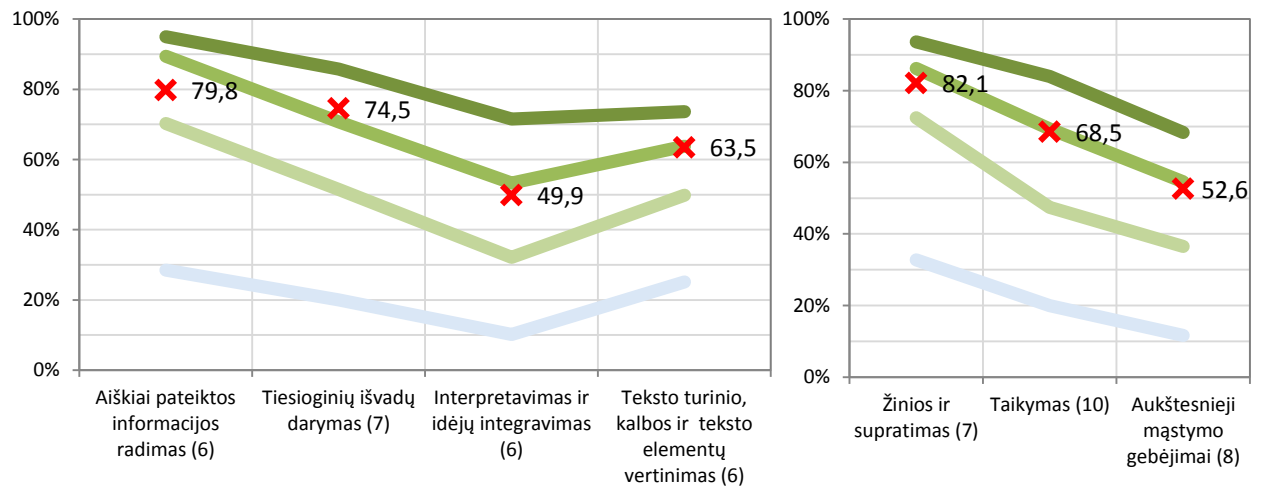
11

4 klasės rezultatai pagal dalykų turinio/veiklos sritis ir kognityvinius gebėjimus

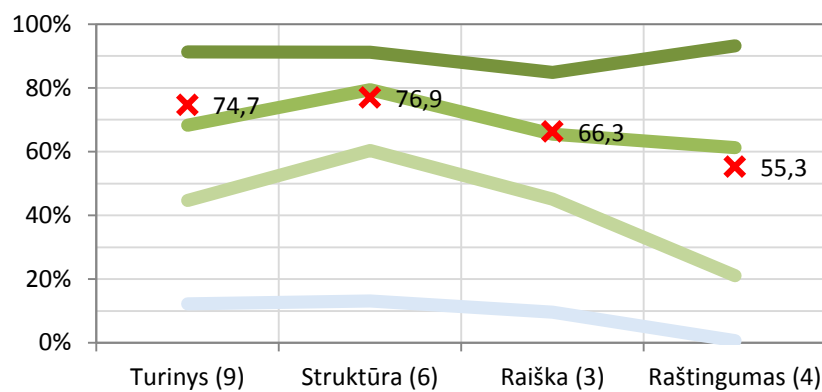
1 paveikslas. Matematikos rezultatai pagal ugdymo turinio sritis ir kognityvinius gebėjimus

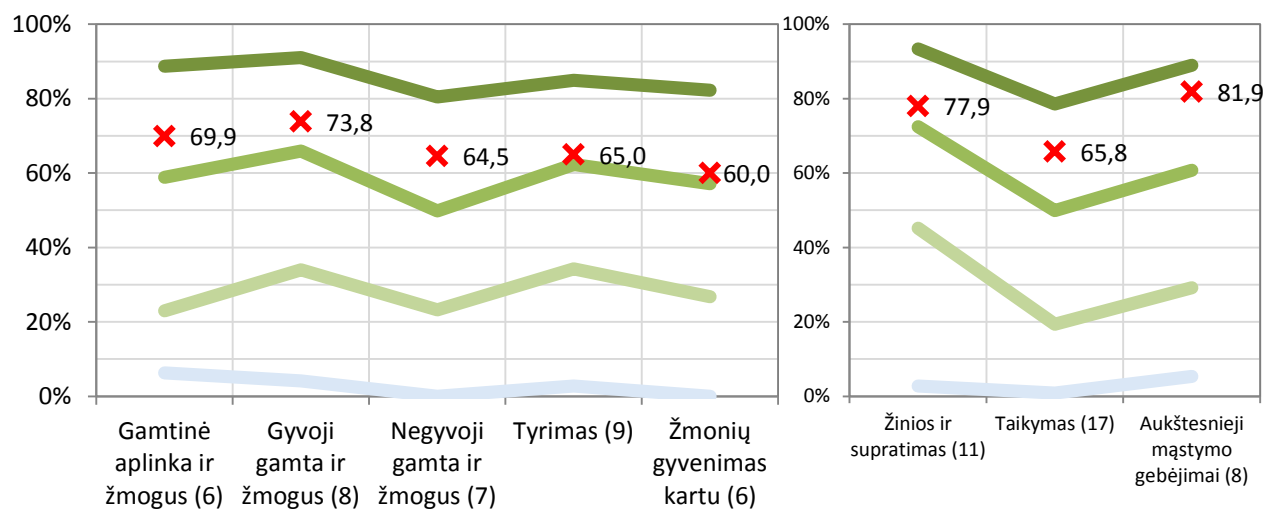
2 paveikslas. Skaitymo rezultatai pagal veiklos sritis ir kognityvinius gebėjimus

3 paveikslas. Rašymo (teksto kūrimo) rezultatai pagal veiklos sritis

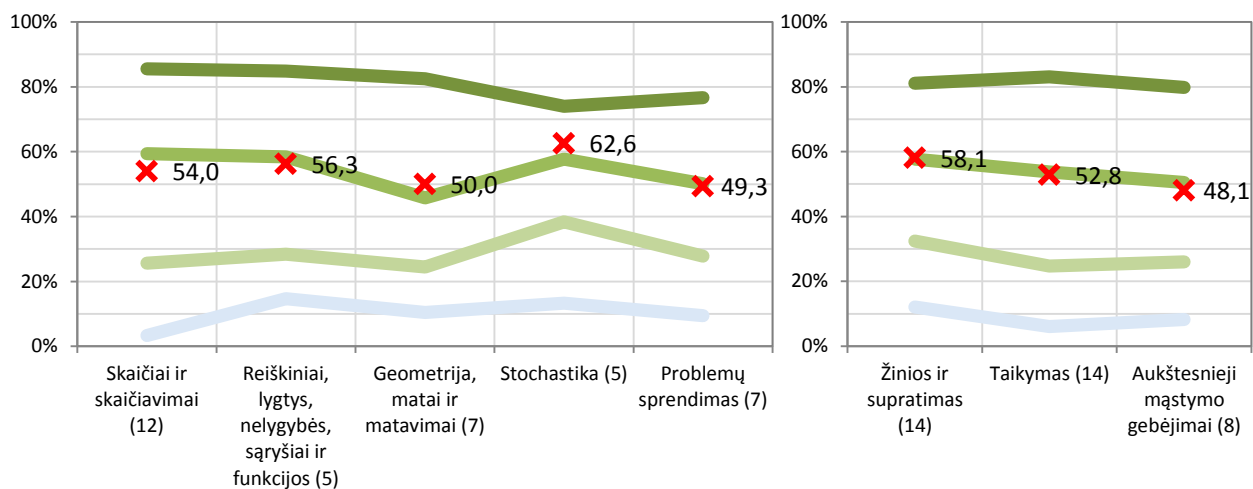

4 paveikslas. Pasaulio pažinimo rezultatai pagal ugdymo turinio sritis ir kognityvinius gebėjimus

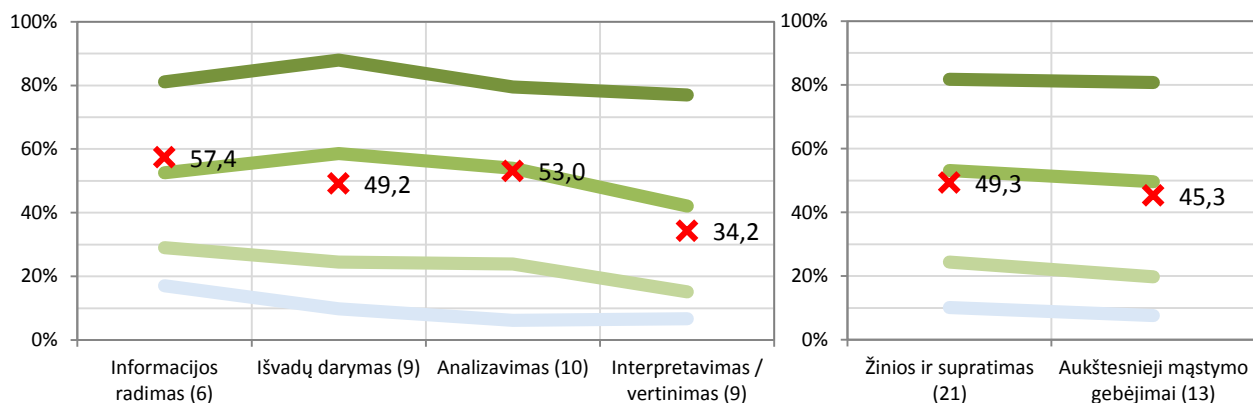

6 klasės rezultatai pagal dalykų turinio/veiklos sritis ir kognityvinius gebėjimus

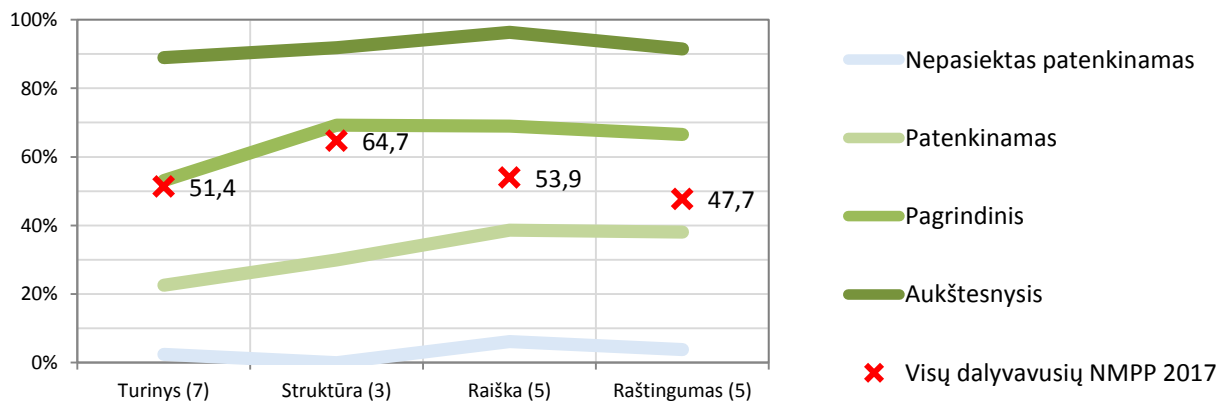
1 paveikslas. Matematikos rezultatai pagal ugdymo turinio sritis ir kognityvinius gebėjimus

2 paveikslas. Skaitymo rezultatai pagal veiklos sritis ir kognityvinius gebėjimus

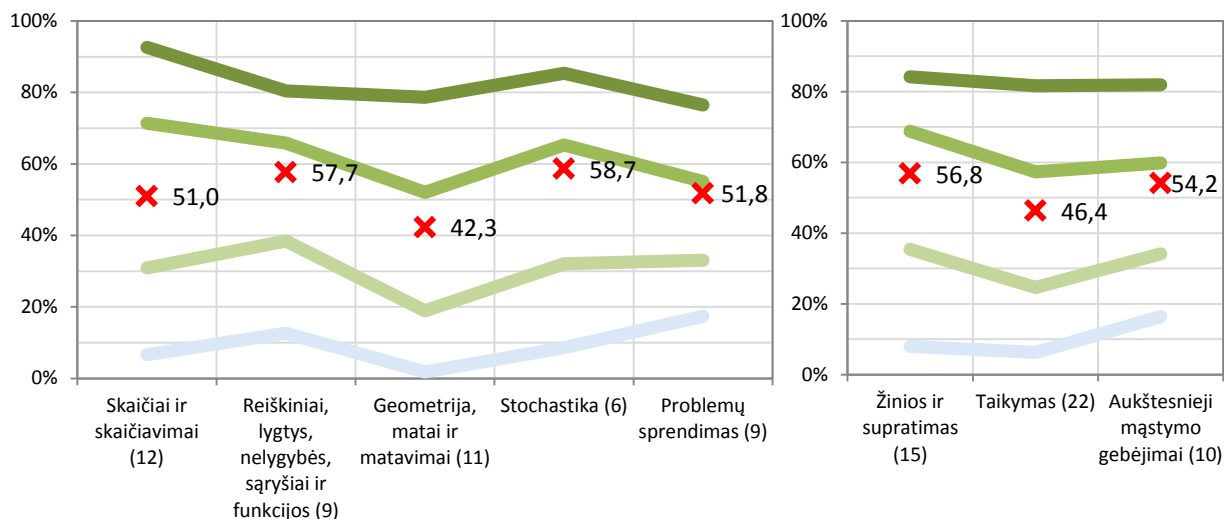
3 paveikslas. Rašymo (teksto kūrimo) rezultatai pagal veiklos sritis

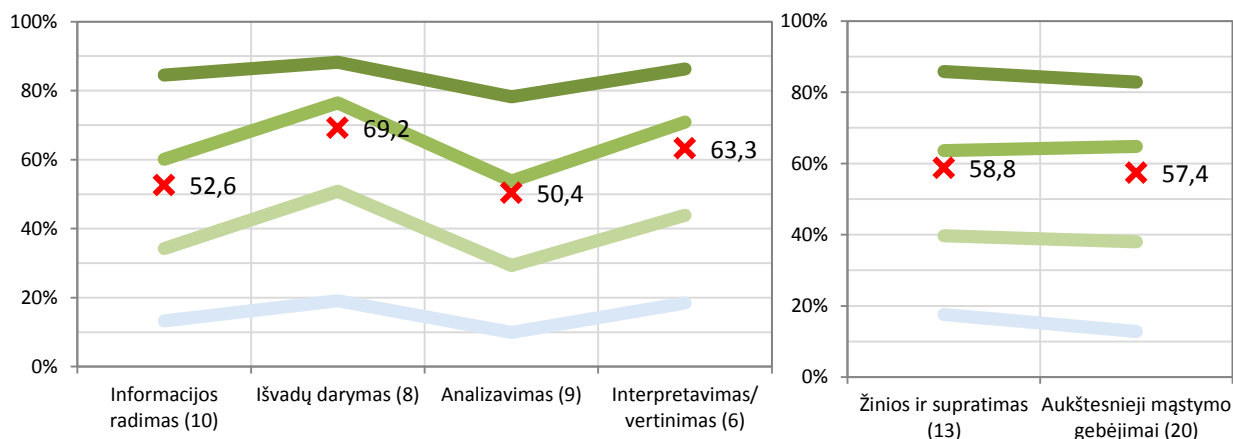
11

8 klasės rezultatai pagal dalykų turinio/veiklos sritis ir kognityvinius gebėjimus

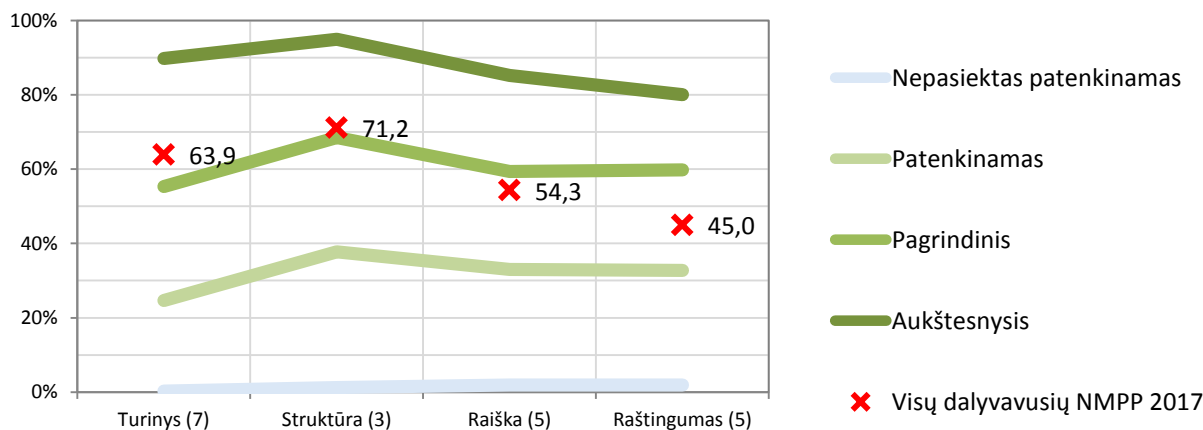
1 paveikslas. Matematikos rezultatai pagal ugdymo turinio sritis ir kognityvinius gebėjimus

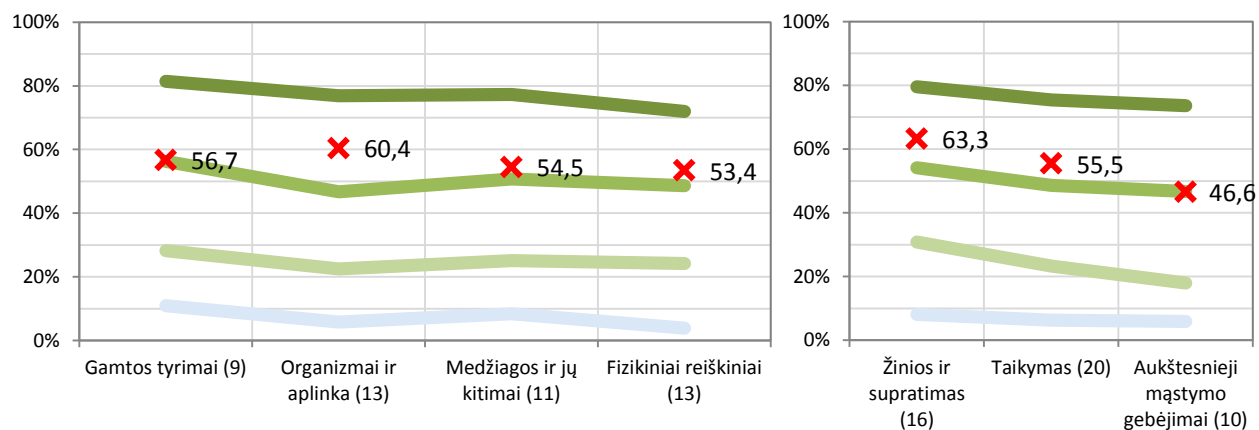
2 paveikslas. Skaitymo rezultatai pagal veiklos sritis ir kognityvinius gebėjimus

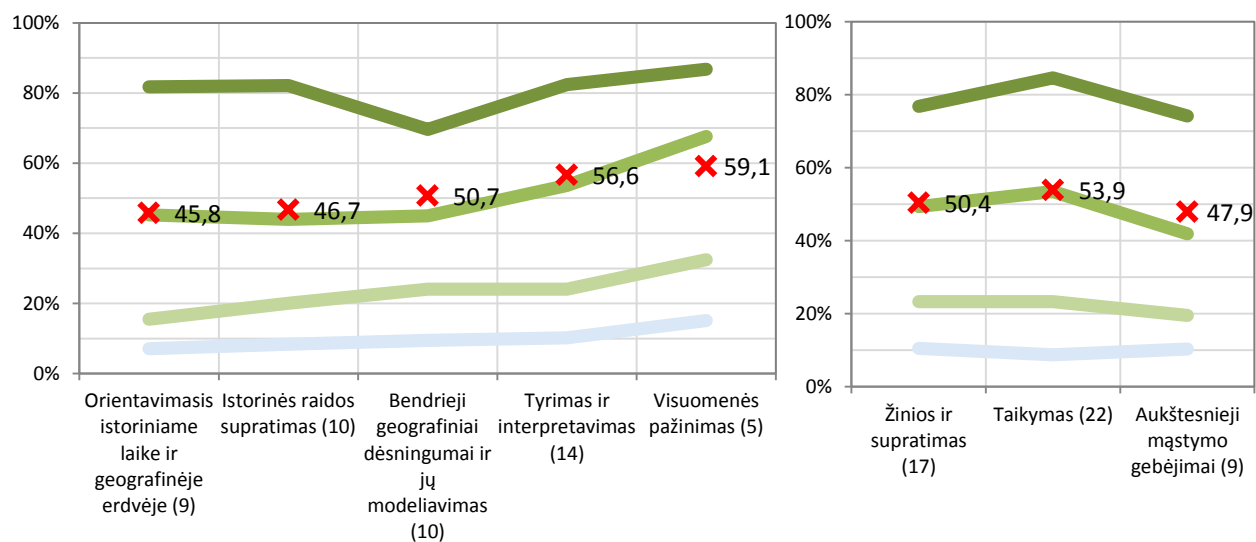
3 paveikslas. Rašymo (teksto kūrimo) rezultatai pagal veiklos sritis

4 paveikslas. Gamtos mokslų rezultatai pagal ugdymo turinio sritis ir kognityvinius gebėjimus

5 paveikslas. Socialinių mokslų rezultatai pagal veiklos sritis ir kognityvinius gebėjimus

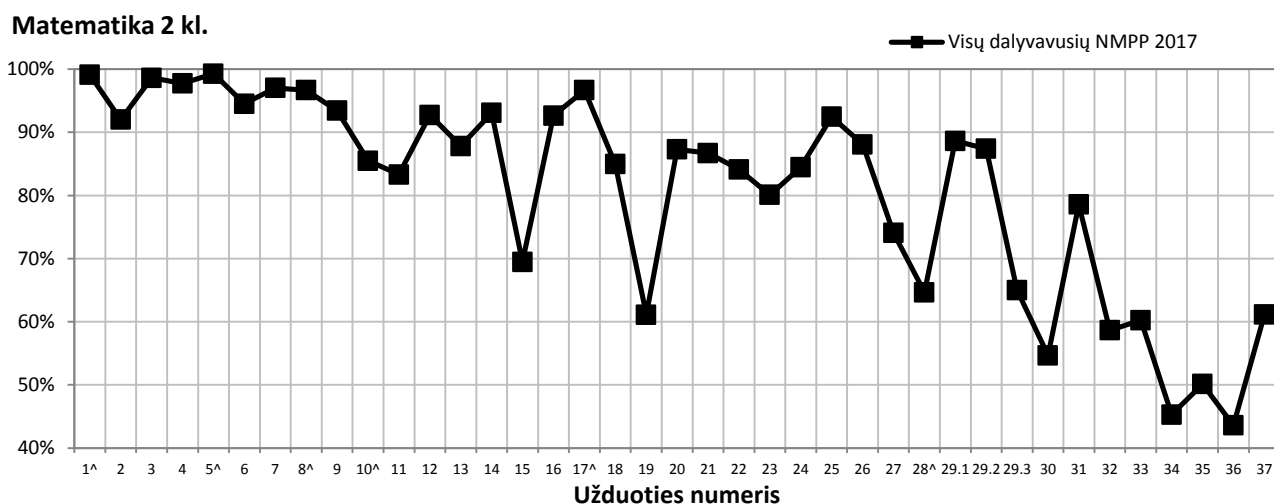

3 PRIEDAS. NMPP 2017 TESTŲ REZULTATAI PAGAL UŽDUOTIS

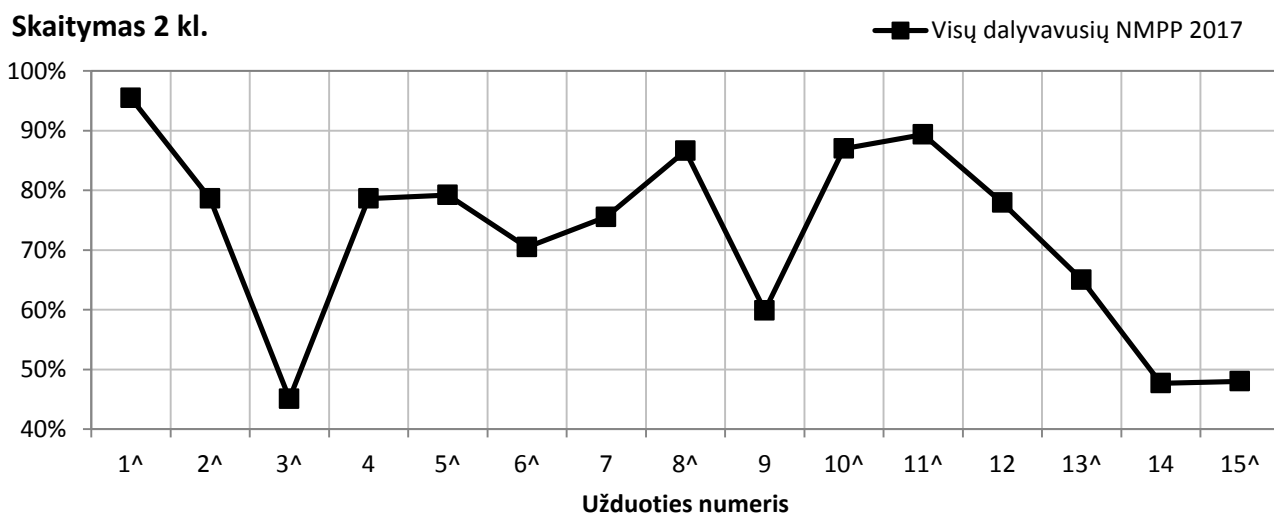
2 KLASĖS Atskirų užduočių pasiekimų (užduočių sunkumo) analizė

Pateiktose diagramose pavaizduota lyginamoji statistinė informacija (teisingai užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis) apie kiekvieną NMPP 2017 2 klasės atitinkamo testo klausimą (žr. skyrelį 2 KLASĖS NMPP 2017 TESTŲ CHARAKTERISTIKOS). Diagramos horizontalioje ašyje surašyti visi nurodyto dalyko testo klausimų numeriai. Tamsios spalvos kreivė pavaizduota, kokia dalis (procentais) NMPP 2017 dalyvavusių šalies mokyklų 2 klasės mokinių teisingai atsakė į šį klausimą.

1 paveikslas. 2 klasės matematikos testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

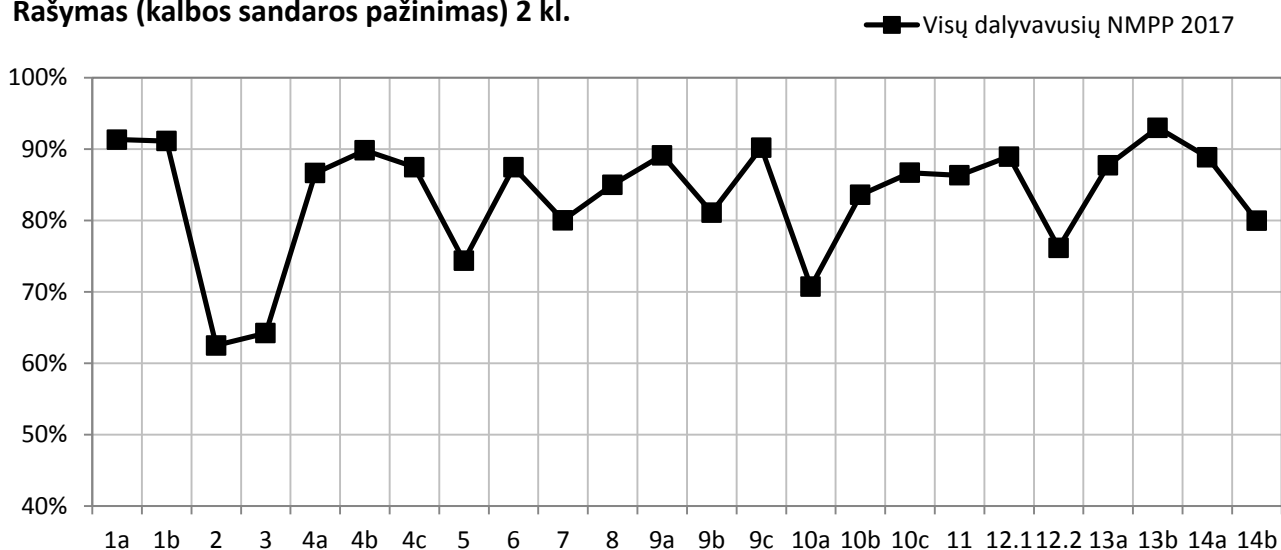

2 paveikslas. 2 klasės skaitymo testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

3 paveikslas. 2 klasės rašymo (kalbos sandaros pažinimo) testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

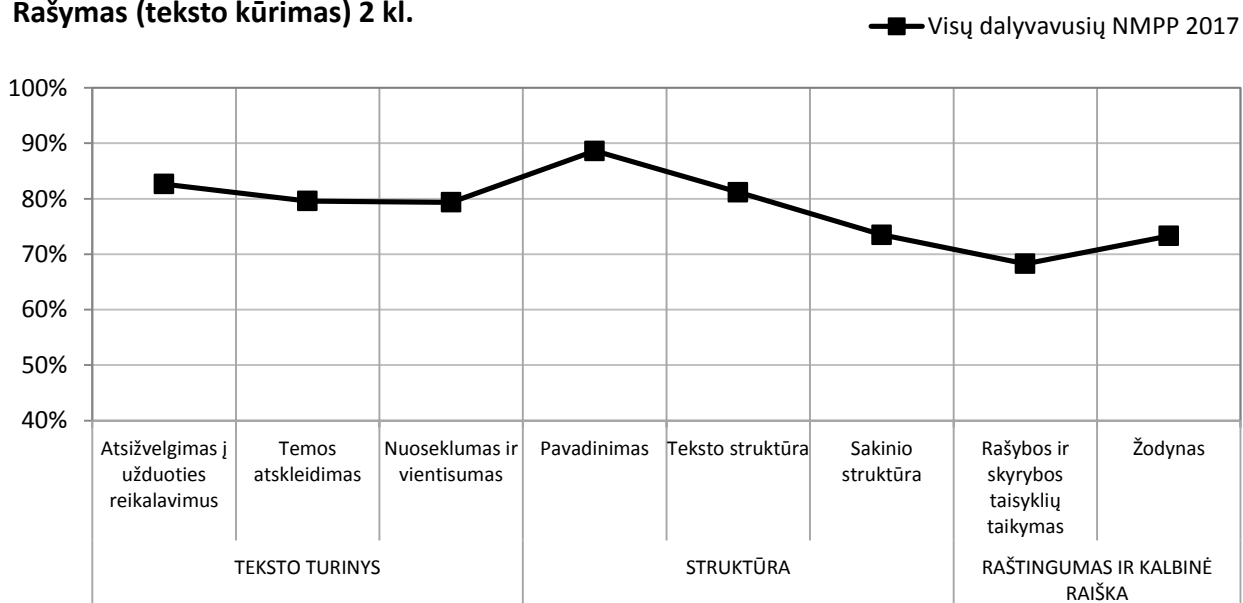
Rašymas (kalbos sandaros pažinimas) 2 kl.

Užduoties numeris

4 paveikslas. 2 klasės rašymo (teksto kūrimo) testo rezultatai pagal užduoties kriterijus (mokinių procentinė dalis)

Rašymas (teksto kūrimas) 2 kl.

Užduoties kriterijai

2 KLASĖS NMPP 2017 TESTŲ CHARAKTERISTIKOS

2 klasės NMPP 2017 testai sudaryti laikantis nustatytų proporcijų pagal vertinamo dalyko ugdymo turinio sritis ir kognityvinių gebėjimų grupes (žinias ir supratimą; įgytų žinių taikymą; aukštesniuosius mąstymo gebėjimus). Tai reiškia, kad mokiniams pateikiama įvairaus sunkumo klausimų ir užduočių, sudarančių galimybę įvertinti kiekvieno mokinio gebėjimus ir objektyviai išsiaiškinti, ar jie atitinka pasiekimus, aprašytus Bendrosiose ugdymo programose.

2 klasės skaitymo (teksto suvokimo) testo charakteristikos

1 lentelė. 2 klasės skaitymo testo užduočių paskirstymas pagal teksto suvokimo vertinimo aspektus.

	SKAITOMO TEKSTO SUVOKIMO ASPEKTAI			
	Aiškiai pateiktos informacijos radimas	Tiesioginių išvadų darymas	Interpretavimas ir idėjų integravimas	Teksto turinio, kalbos ir teksto elementų vertinimas
Užduoties Nr.	2, 4, 5, 12	1, 7, 9	6, 8, 10	3, 11, 13, 14
Testo taškų pasiskirstymas	4	3	3	5
	27 %	20 %	20 %	33 %

2 lentelė. 2 klasės skaitymo testo užduočių paskirstymas pagal kognityvinių gebėjimų grupes.

	KOGNITYVINIŲ GEBĖJIMŲ GRUPĖS		
	Žinios ir supratimas	Taikymas	Aukštesnieji mąstymo gebėjimai
Užduoties Nr.	2, 4, 5, 7, 8,	1, 6, 9, 10, 12, 15	3, 11, 13, 14
Testo taškų pasiskirstymas	5	6	4
	33 %	40 %	27 %

2 klasės matematikos testo charakteristikos

1 lentelė. Matematikos diagnostinio testo užduočių paskirstymas pagal dalyko turinio sritis.

	TURINIO SRITYS		
	Skaiciai ir skaičiavimai	Geometrija, matai ir matavimai	Komunikavimas ir bendrosios problemų sprendimo strategijos
Užduoties Nr.	1, 2, 3, 4, 6, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 20, 22, 23, 24, 26, 28, 29.1, 29.2, 29.3, 30, 31, 34*	5, 7, 8, 10, 16, 17, 19, 21, 25, 27, 32, 33	35, 36, 37
Testo taškų pasiskirstymas	25	12	3
	62,5%	30 %	7,5 %

2 lentelė. Matematikos diagnostinio testo užduočių paskirstymas pagal kognityvinių gebėjimų grupes

	KOGNITYVINIŲ GEBĖJIMŲ GRUPĖS		
	Žinios ir supratimas	Taikymai	Aukštesnieji mąstymo gebėjimai
Užduoties Nr.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 13, 14, 15, 17, 29.2, 31, 32	7, 9, 12, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29.1, 29.3, 30, 33, 34*	11, 35, 36, 37
Testo taškų pasiskirstymas	15	21	4
	37,5 %	52,5 %	10 %

* Už teisingai atliktą užduotį skiriami 2 taškai.

2 klasės rašymo (kalbos sandaros pažinimo) testo charakteristikos

1 lentelė. Rašymo diagnostinio testo užduočių paskirstymas pagal kalbos sandaros pažinimo vertinimo aspektus.

	KALBOS SANDAROS PAŽINIMO ASPEKTAI (TURINIO SRITYS)			
	Garsas	Žodis	Sakinys ir tekstas	Raštingumas
Užduoties Nr.	1.1, 1.2, 2, 4.1, 4.2, 4.3	3, 7, 12.2, 13.1, 13.2	5, 6, 8, 11, 12.1	9.1, 9.2, 9.3, 10.1, 10.2, 10.3, 14.1, 14.2
Testo taškų pasiskirstymas	6	5	5	8
	25 %	21 %	21 %	33 %

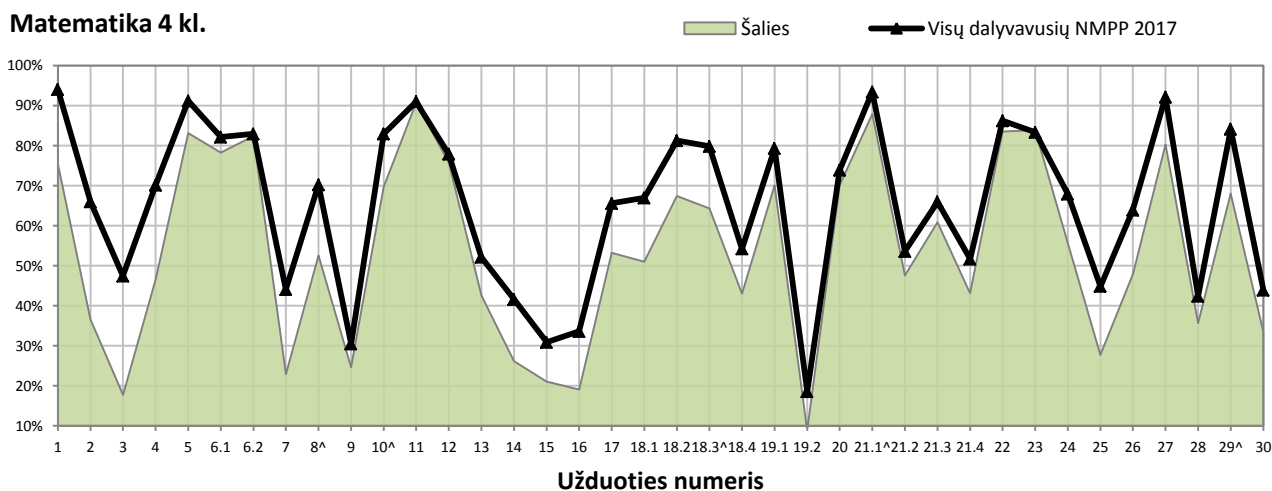
2 lentelė. Rašymo diagnostinio testo užduočių paskirstymas pagal kognityvinių gebėjimų grupes.

	KOGNITYVINIŲ GEBĖJIMŲ GRUPĖS		
	Žinios ir supratimas	Taikymai	Aukštesnieji mąstymo gebėjimai
Užduoties Nr.	2, 9.1, 9.2, 9.3, 12.2, 14.1, 14.2	1.1, 1.2, 3, 4.1, 4.2, 4.3, 7, 10.1, 10.2, 10.3, 11, 12.1, 13.1, 13.2	5, 6, 8
Testo taškų pasiskirstymas	7	14	3
	29 %	58 %	13%

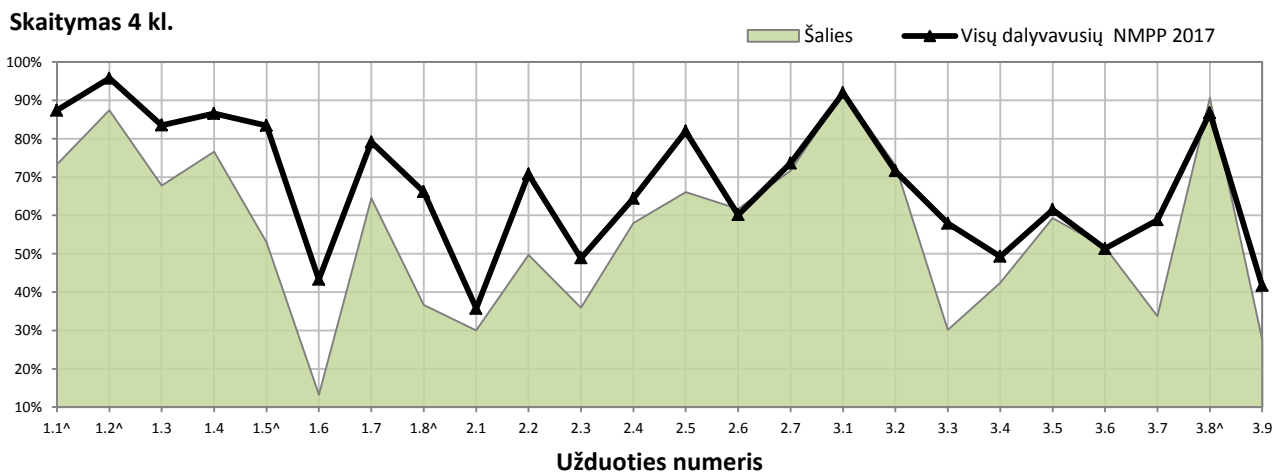
4 KLASĖS Atskirų užduočių pasiekimų (užduočių sunkumo) analizė

Pateiktose diagramose pavaizduota lyginamoji statistinė informacija (teisingai užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis) apie kiekvieną NMPP 2017 4 klasės atitinkamo testo klausimą (žr. skyrelį 4 KLASĖS NMPP 2017 TESTŲ CHARAKTERISTIKOS). Diagramos horizontalioje ašyje surašyti visi nurodyto dalyko testo klausimų numeriai. Žalios spalvos plotą apribojančia kreive pavaizduota, kokia dalis (procentais) šalies (nacionalinių tyrimų rezultatai) mokyklų mokinių teisingai atsakė į šį klausimą. Tamsios spalvos kreive pavaizduota, kokia dalis (procentais) NMPP 2017 dalyvavusių šalies mokyklų 4 klasės mokinių teisingai atsakė į šį klausimą.

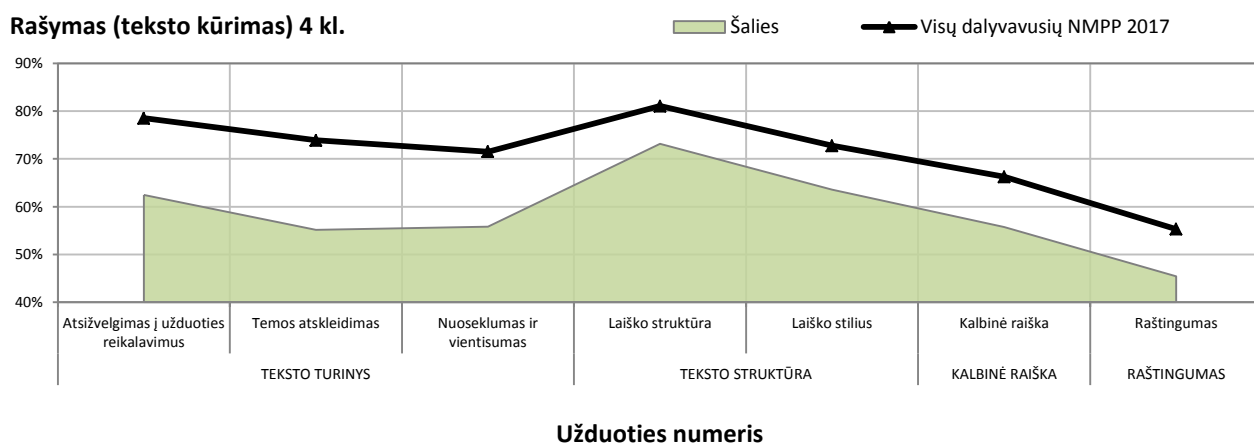
1 paveikslas. 4 klasės matematikos testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

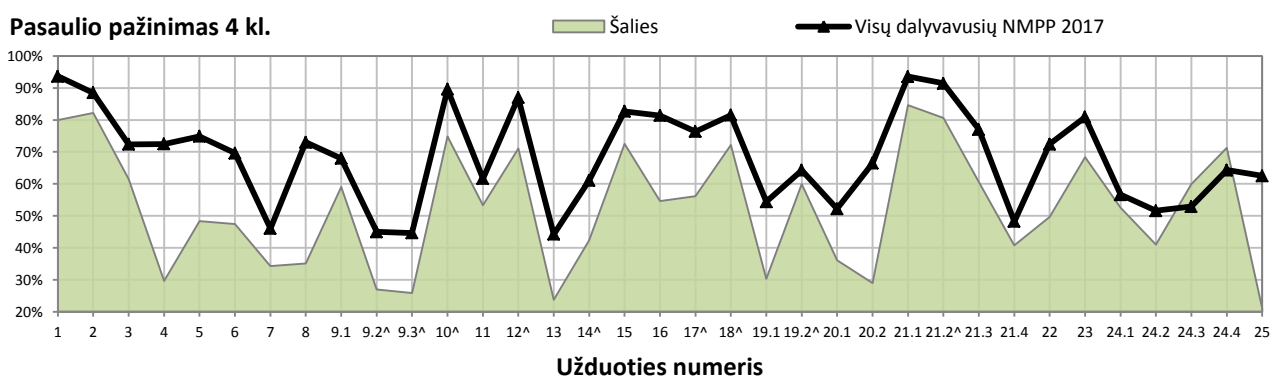
2 paveikslas. 4 klasės skaitymo testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

2 paveikslas. 4 klasės rašymo (teksto kūrimo) testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

2 paveikslas. 4 klasės pasaulio pažinimo testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

4 KLASĖS NMPP 2017 TESTŲ CHARAKTERISTIKOS

4 klasės NMPP 2017 testai sudaryti laikantis nustatytų proporcijų pagal vertinamo dalyko ugdymo turinio sritis ir kognityvinių gebėjimų grupes (žinias ir supratimą; įgytų žinių taikymą; aukštesnius mąstymo gebėjimus). Tai reiškia, kad mokiniams pateikiama įvairaus sunkumo klausimų ir užduočių, sudarančių galimybę įvertinti kiekvieno mokinio gebėjimus ir objektyviai išsiaiškinti, ar jie atitinka pasiekimus, aprašytus Bendrosiose ugdymo programose.

4 klasės matematikos testo charakteristikos

1 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal mokymosi pasiekimų lygius

		Mokymosi pasiekimų lygiai		
		Patenkinamas lygis	Pagrindinis lygis	Aukštesnysis lygis
Užduočių Nr.		1, 5, 6.1, 6.2, 10, 11, 12, 16, 18.2, 18.3, 19.1, 20, 21.1, 21.4, 23, 27, 29	2, 4, 8, 10, 13, 14, 17, 18.1, 18.4, 21.2, 21.3, 22, 24, 25, 26, 28, 30* (1 t.)	3, 7, 9*(1 t.), 9** (2 t.), 15, 19.2, 30** (2 t.)
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	16	17	7
	proc.	40	42,5	17,5

* Iš dalies teisingai atlikta užduotis

** Visiškai atlikta užduotis

2 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal turinio sritis

		Turinio sritys			
		Skaičiai ir skaičiavimai	Reiškiniai, lygtys, nelygybės	Geometrija, matai ir matavimai	Komunikavimas ir bendrosios problemų sprendimo strategijos
Užduoties Nr.		1, 2, 3, 4, 6.1, 6.2, 8, 12, 13, 14, 18.1, 19.1, 19.2, 22, 25, 26, 30	5, 7, 10, 18.3	9, 17, 18.2, 21.1, 21.2, 21.3, 21.4, 23, 24, 27, 29	11, 15, 16, 18.4, 20, 28
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	18	4	12	6
	proc.	45	10	30	15

3 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal kognityvinių gebėjimų grupes

		Kognityvinių gebėjimų grupės		
		Žinios ir supratimas	Taikymas	Aukštesnieji mąstymo gebėjimai
Užduoties Nr.		1, 2, 6.1, 6.2, 8, 18.1, 18.2, 19.1, 19.2, 21.1, 21.2, 21.4, 24, 27	3, 4, 5, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18.3, 21.3, 22, 23, 25, 26, 29	7, 9, 16, 18.4, 20, 28, 30
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	14	17	9
	proc.	35	42,5	22,5

4 klasės skaitymo (teksto suvokimo) testo charakteristikos

1 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal mokymosi pasiekimų lygius

		Mokymosi pasiekimų lygiai		
		Patenkinamas lygis	Pagrindinis lygis	Aukštesnysis lygis
Užduočių Nr.		1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.5, 2.7, 3.1, 3.2, 3.8	1.5, 1.7, 2.2, 2.3, 2.4, 2.6, 3.4*(1 t.), 3.5, 3.6, 3.7	1.6, 1.8, 2.1, 3.3, 3.4**(2 t.), 3.9
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	9	10	6
	proc.	36,0	40,0	24,0

* Iš dalies teisingai atlikta užduotis

** visiškai atlikta užduotis

2 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal skaitomo teksto suvokimo vertinimo aspektus

		Skaitomo teksto suvokimo aspektai			
		Aiškiai pateiktos informacijos radimas	Tiesioginių išvadų darymas	Interpretavimas ir idėjų integravimas	Teksto turinio, kalbos ir teksto elementų vertinimas
Užduoties Nr.		1.1, 1.4, 1.7, 2.6, 2.7, 3.1	1.2, 1.3, 1.5, 2.2, 3.2, 3.3, 3.7	1.6, 2.4, 3.4, 3.6, 3.9	1.8, 2.1, 2.3, 2.5, 3.5, 3.8
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	6	7	6	6
	proc.	24,0	28,0	24,0	24,0

3 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal kognityvinių gebėjimų grupes

		Kognityvinių gebėjimų grupės		
		Žinios ir supratimas	Taikymas	Aukštesnieji mąstymo gebėjimai
Užduoties Nr.		1.1, 1.2, 1.3, 2.2, 2.7, 3.1, 3.2	1.4, 1.5, 1.7, 2.3, 2.5, 2.6, 3.3, 3.7, 3.8, 3.9	1.6, 1.8, 2.1, 2.4, 3.4, 3.5, 3.6
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	7	10	8
	proc.	28,0	40,0	32,0

4 klasės pasaulio pažinimo testo charakteristikos

1 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal mokymosi pasiekimų lygius

		Mokymosi pasiekimų lygiai		
		Patenkinamas lygis	Pagrindinis lygis	Aukštesnysis lygis
Užduočių Nr.		1, 2, 10, 12, 15, 18, 21.1, 21.2, 23, 24.4	3, 5, 6, 8, 9.1, 11, 14, 16, 17, 19.2, 19.3, 20.1, 21.3, 21.4, 22, 24.1, 24.2, 24.3	4, 7, 9.2, 9.3, 13, 19.1, 20.2, 22, 25
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	10	18	8
	proc.	27,8	50,0	22,2

2 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal turinio sritis

		Turinio sritys				
		Gamtinė aplinka ir žmogus	Gyvoji gamta ir žmogus	Negyvoji gamta ir žmogus	Tyrimai	Žmonių gyvenimas kartu
Užduoties Nr.		15, 16, 19.1, 19.2, 19.3, 22	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	18, 20.1, 20.2, 23, 24.1, 24.2, 25	9.1, 9.2, 9.3, 21.1, 21.2, 21.3, 21.4, 24.3, 24.4	10, 11, 12, 13, 14, 17, 22
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	6	8	7	9	6
	proc.	16,7	22,2	19,4	25,0	16,7

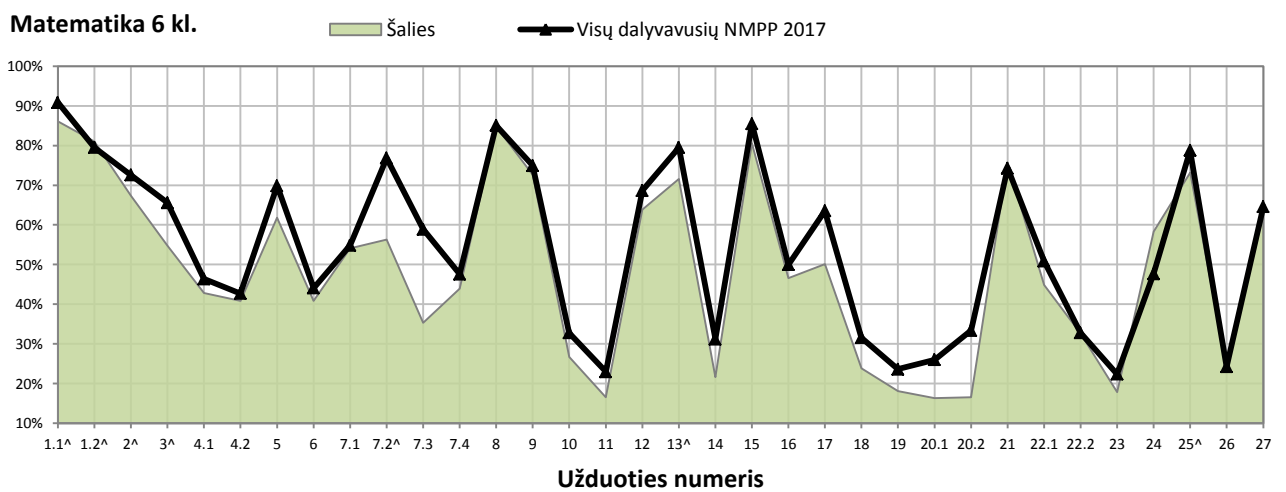
3 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal kognityvinių gebėjimų grupes

		Kognityvinių gebėjimų grupės		
		Žinios ir supratimas	Taikymas	Aukštesnio lygio mąstymo gebėjimai
Užduoties Nr.		1, 2, 4, 5, 10, 15, 20.1, 21.1, 22, 23, 24.1	3, 6, 8, 9.2, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19.1, 20.2, 21.3, 24.2, 24.3, 25	7, 9.1, 9.3, 19.2, 19.3, 21.2, 21.4, 22, 24.4
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	11	17	8
	proc.	30,6	47,2	22,2

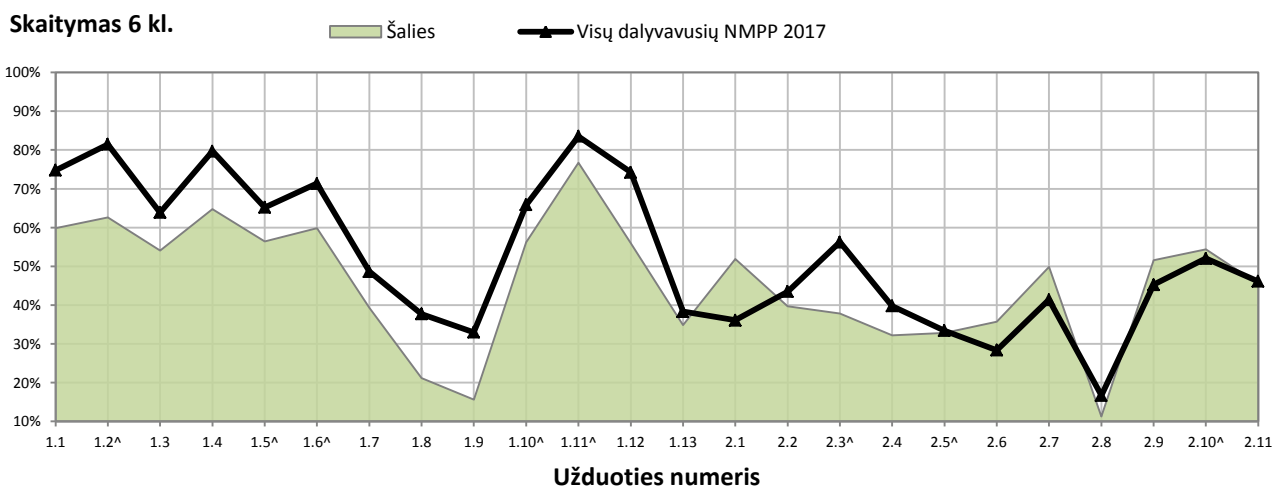
6 KLASĖS Atskirų užduočių pasiekimų (užduočių sunkumo) analizė

Pateiktose diagramose pavaizduota lyginamoji statistinė informacija (teisingai užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis) apie kiekvieną NMPP 2017 6 klasės atitinkamo testo klausimą (žr. skyrelį 6 KLASĖS NMPP 2017 TESTŲ CHARAKTERISTIKOS). Diagramos horizontalioje ašyje surašyti visi nurodyto dalyko testo klausimų numeriai. Žalios spalvos plotą apribojančia kreive pavaizduota, kokia dalis (procentais) šalies (nacionalinių tyrimų rezultatai) mokyklų mokinių teisingai atsakė į šį klausimą. Tamsios spalvos kreive pavaizduota, kokia dalis (procentais) NMPP 2017 dalyvavusių šalies mokyklų 6 klasės mokinių teisingai atsakė į šį klausimą.

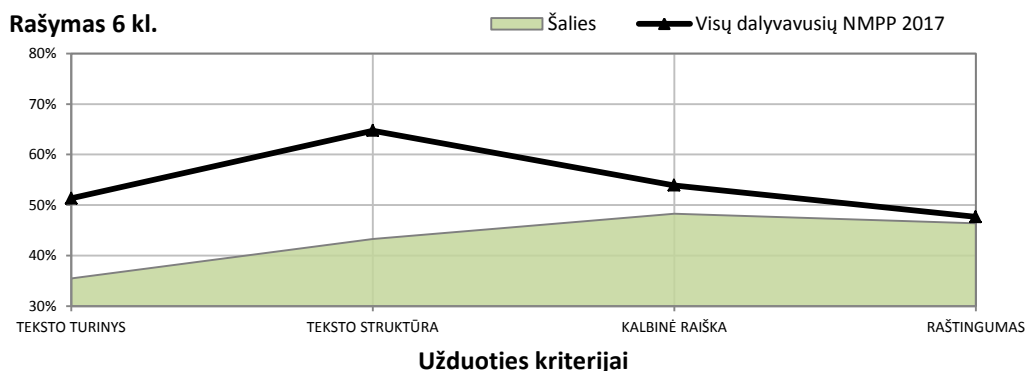
1 paveikslas. 6 klasės matematikos testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

2 paveikslas. 6 klasės skaitymo (teksto suvokimo) testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

3 paveikslas. 6 klasės rašymo (teksto kūrimo) testo rezultatai pagal užduoties kriterijus (mokinių procentinė dalis)

6 KLASĖS NMPP 2017 TESTŲ CHARAKTERISTIKOS

6 klasės NMPP 2017 testai sudaryti laikantis nustatytų proporcijų pagal vertinamo dalyko ugdymo turinio sritis ir kognityvinių gebėjimų grupes (žinias ir supratimą; įgytų žinių taikymą; aukštesniuosius mąstymo gebėjimus). Tai reiškia, kad mokiniams pateikiama įvairaus sunkumo klausimų ir užduočių, sudarančių galimybę įvertinti kiekvieno mokinio gebėjimus ir objektyviai išsiaiškinti, ar jie atitinka pasiekimus, aprašytus Bendrosiose ugdymo programose.

6 klasės matematikos testo charakteristikos

1 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal mokymosi pasiekimų lygius

		Mokymosi pasiekimų lygiai		
		Patenkinamas lygis	Pagrindinis lygis	Aukštesnysis lygis
Užduočių Nr.		1.1, 1.2, 2, 8, 9, 12, 13, 15, 16*(1 t.), 21, 25, 27	3, 4.1, 4.2, 5, 6, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 10, 17, 22.1, 22.2, 24	11, 14, 16**(2 t.), 18, 19, 20.1, 20.2*(1 t.), 20.2**(2 t.), 23, 26
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	12	14	10
	proc.	33,3	38,9	27,8

* Iš dalies teisingai atlikta užduotis

** Visiškai atlikta užduotis

2 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal turinio sritis

		Turinio sritys				
		Skaičiai ir skaičiavimai	Reiškiniai, lygtys, nelygybės	Geometrija, matai ir matavimai	Stochastika	Problemų sprendimas
Užduoties Nr.		3, 4.1, 4.2, 7.1, 12, 13, 14, 17, 21, 22.1, 23, 24	2, 7.2, 9, 22.2, 26	7.3, 7.4, 8, 10, 16, 20.1	1.1, 5, 15, 20.2	1.2, 6, 11, 18, 19, 25, 27
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	12	5	7	5	7
	proc.	33,3	13,9	19,4	13,9	19,4

3 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal kognityvinių gebėjimų grupes

		Kognityvinių gebėjimų grupės		
		Žinios ir supratimas	Taikymas	Aukštesnieji mąstymo gebėjimai
Užduoties Nr.		2, 3, 4.1, 4.2, 8, 13, 14, 15, 16, 17, 20.2, 21	1.1, 5, 6, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 9, 11, 12, 22.1, 22.2, 26, 26	1.2, 10, 18, 19, 20.1, 24, 25, 27
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	14	14	8
	proc.	38,9	38,9	22,2

6 klasės skaitymo testo charakteristikos

1 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal mokymosi pasiekimų lygius

		Mokymosi pasiekimų lygiai		
		Patenkinamas lygis	Pagrindinis lygis	Aukštesnysis lygis
Užduočių Nr.		1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7*(1 t.), 1.10, 1.11, 1.12, 2.1*(1 t.), 2.6*(1 t.), 2.7*(1 t.)	1.3, 1.9*(1 t.), 1.13, 2.1**(2 t.), 2.2, 2.3, 2.4, 2.6*(2 t.), 2.6*(3 t.), 2.7**(2 t.), 2.9*(1 t.), 2.9**(2 t.), 2.10, 2.11*(1 t.), 2.11**(2 t.)	1.7**(2 t.), 1.7, 1.9*(2 t.), 1.9**(3 t.), 2.5, 2.6**(4 t.), 2.8
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	12	15	7
	proc.	35,3	44,1	20,6

* Iš dalies teisingai atlikta užduotis

** visiškai atlikta užduotis

2 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal skaitomo teksto suvokimo vertinimo aspektus

		Skaitomo teksto suvokimo aspektai			
		Informacijos radimas	Išvadų darymas	Analizavimas	Interpretavimas/vertinimas
Užduoties Nr.		1.2, 1.7, 1.10, 2.2, 2.3	1.1, 1.3, 1.5, 1.8, 1.13, 2.1, 2.9	1.4, 1.6, 1.9, 1.11, 1.12, 2.4, 2.7	2.5, 2.6, 2.8, 2.10, 2.11
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	6	9	10	9
	proc.	17,6	26,5	29,4	26,5

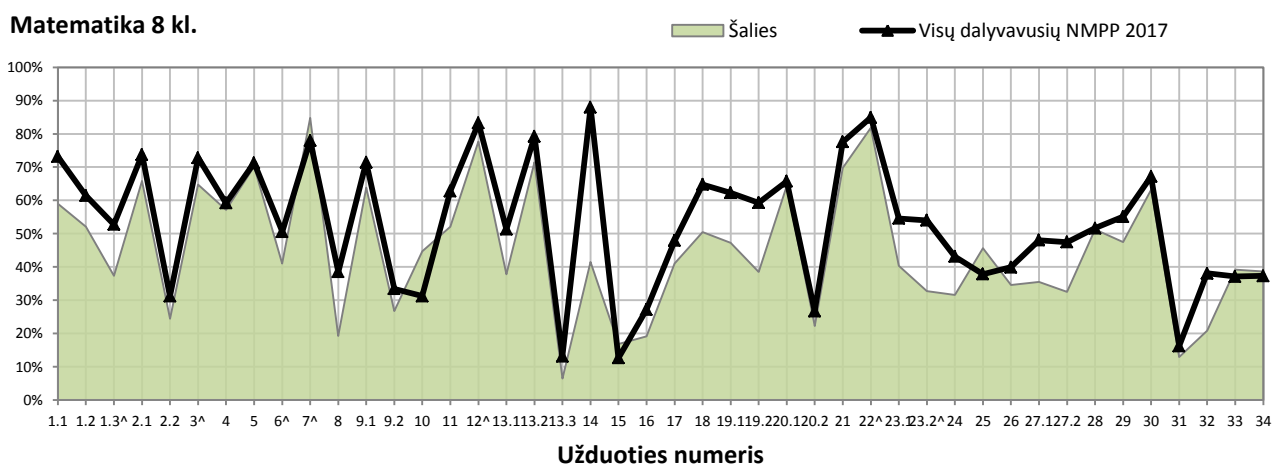
3 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal kognityvinių gebėjimų grupes

		Kognityvinių gebėjimų grupės	
		Žinios ir supratimas	Aukštesnieji mąstymo gebėjimai
Užduoties Nr.		1.1, 1.2, 1.3, 1.6, 1.7, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 2.1, 2.3, 2.6, 2.7	1.4, 1.5, 1.8, 1.13, 2.2, 2.4, 2.5, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	21	13
	proc.	61,8	38,2

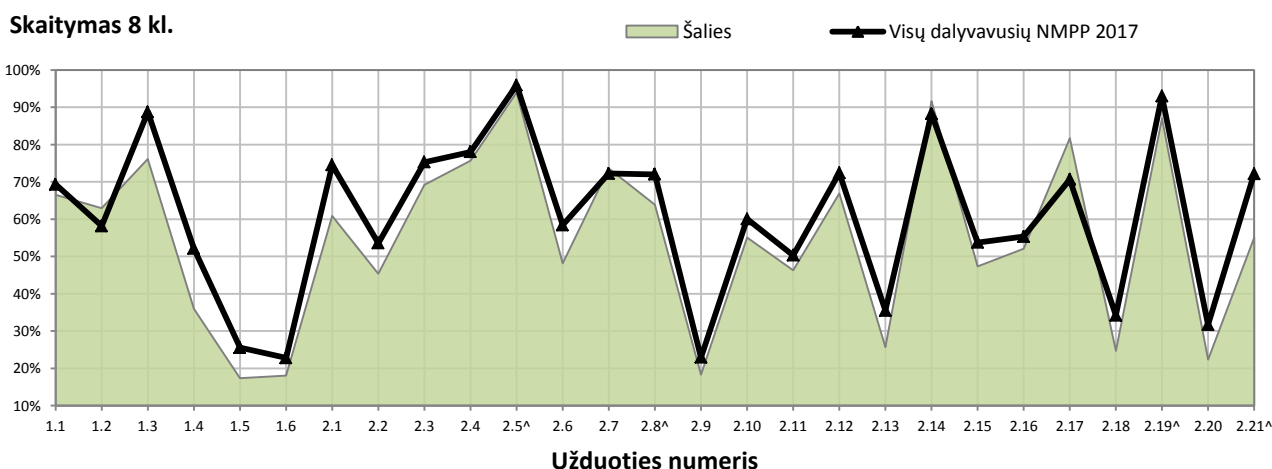
8 KLASĖS Atskirų užduočių pasiekimų (užduočių sunkumo) analizė

Pateiktose diagramose pavaizduota lyginamoji statistinė informacija (teisingai užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis) apie kiekvieną NMPP 2017 8 klasės atitinkamo testo klausimą (žr. skyrelį 8 KLASĖS NMPP 2017 TESTŲ CHARAKTERISTIKOS). Diagramos horizontalioje ašyje surašyti visi nurodyto dalyko testo klausimų numeriai. Žalios spalvos plotą apribojančia kreive pavaizduota, kokia dalis (procentais) šalies (nacionalinių tyrimų rezultatai) mokyklų mokinių teisingai atsakė į šį klausimą. Tamsios spalvos kreive pavaizduota, kokia dalis (procentais) NMPP 2017 dalyvavusių šalies mokyklų 8 klasės mokinių teisingai atsakė į šį klausimą.

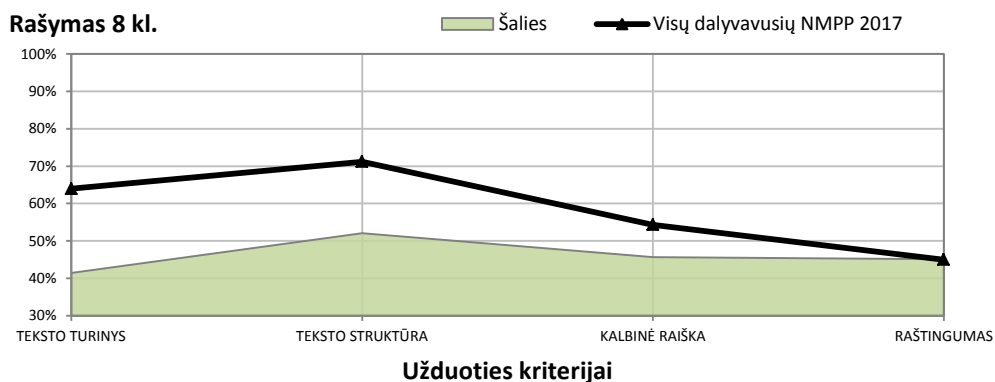
1 paveikslas. 8 klasės matematikos testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

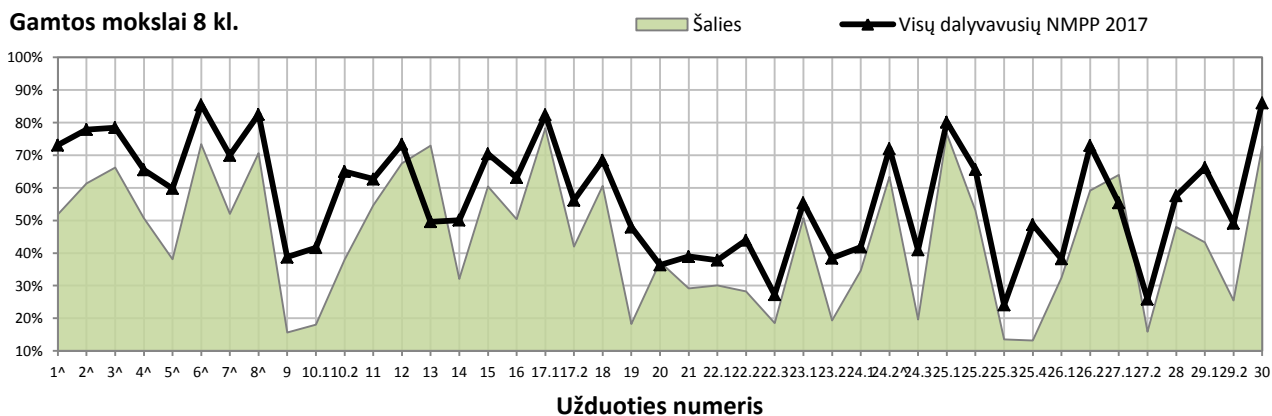
2 paveikslas. 8 klasės skaitymo testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

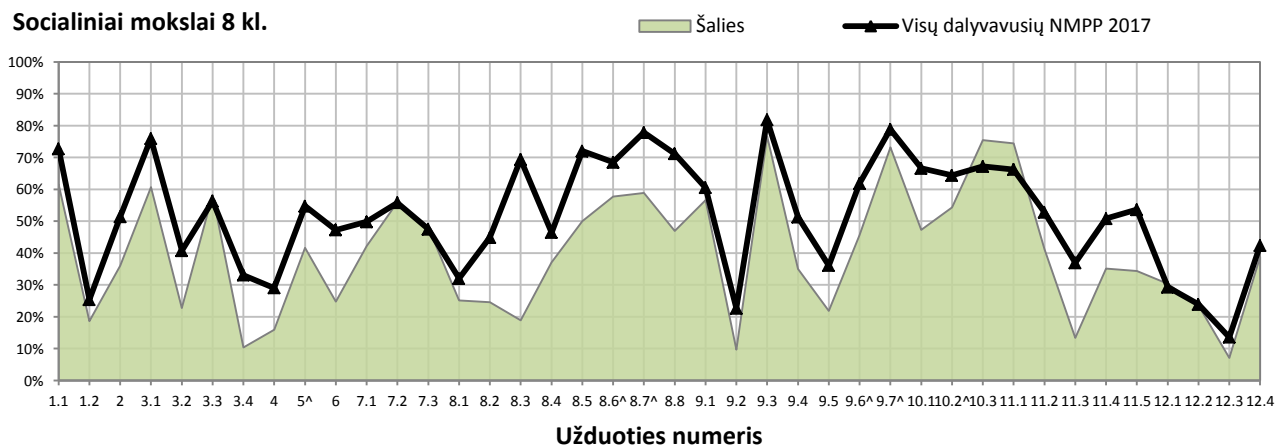
3 paveikslas. 8 klasės rašymo (teksto kūrimo) testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

4 paveikslas. 8 klasės gamtos mokslų testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

5 paveikslas. 8 klasės socialinių mokslų testo rezultatai pagal užduotis (teisingai kiekvieną užduotį atlikusių mokinių procentinė dalis)

8 KLASĖS NMPP 2017 TESTŲ CHARAKTERISTIKOS

8 klasės NMPP 2017 testai sudaryti laikantis nustatytų proporcijų pagal vertinamo dalyko ugdymo turinio sritis ir kognityvinių gebėjimų grupes (žinias ir supratimą; įgytų žinių taikymą; aukštesniuosius mąstymo gebėjimus). Tai reiškia, kad mokiniams pateikiama įvairaus sunkumo klausimų ir užduočių, sudarančių galimybę įvertinti kiekvieno mokinio gebėjimus ir objektyviai išsiaiškinti, ar jie atitinka pasiekimus, aprašytus Bendrosiose ugdymo programose.

8 klasės matematikos testo charakteristikos

1 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal pasiekimų lygius

		Pasiekimų lygiai		
		Patenkinamas lygis	Pagrindinis lygis	Aukštesnysis lygis
Užduočių Nr.		1.1, 2.1, 3, 4, 5, 7, 9.1, 12, 13.2, 14* (1 t.) 20.1, 21, 22, 30	1.2, 1.3, 8*(1 t.), 10, 11, 13.1, 14** (2 t.), 17, 18, 19.1, 19.2, 25, 26, 27.1, 27.2, 28, 29, 33, 34*(1 t.)	2.2, 6, 8**(2 t.), 9.2, 13.3, 15, 16, 20.2, 23.1, 23.2, 24, 31, 32, 34**(2 t.)
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	14	19	14
	proc.	29,8	40,4	29,8

2 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal turinio sritis

		Turinio sritys				
		Skaičiai ir skaičiavimai	Reiškiniai, lygtys, nelygybės, sąryšiai ir funkcijos	Geometrija, matai ir matavimai	Stochastika	Problemų sprendimas
Užduoties Nr.		2.1, 2.2, 3, 6, 9.1, 20.1, 25, 27.1, 27.2, 32, 34	4, 9.2, 10, 13.1, 13.2, 22, 23.1, 23.2, 26	8, 11, 14, 15, 18, 21, 29, 31, 33	1.1, 1.2, 1.3, 19.1, 19.2, 24	5, 7, 12, 13.3, 16, 17, 20.2, 28, 30
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	12	9	11	6	9
	proc.	25,5	19,1	23,4	12,8	19,1

3 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal kognityvinių gebėjimų grupes

		Kognityvinių gebėjimų grupės		
		Žinios ir supratimas	Taikymas	Aukštesnieji mąstymo gebėjimai
Užduoties Nr.		1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3, 4, 9.1, 13.1, 15, 18, 21, 23.2, 24, 29, 32	1.3, 8, 9.2, 11, 13.2, 14, 16, 19.1, 19.2, 20.1, 20.2, 22, 23.1, 25, 26, 27.1, 27.2, 33, 34	5, 6, 7, 10, 12, 13.3, 17, 28, 30, 31
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	15	22	10
	proc.	31,9	46,8	21,3

8 klasės skaitymo testo charakteristikos

1 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal pasiekimų lygius

		Pasiekimų lygiai		
		Patenkinamas lygis	Pagrindinis lygis	Aukštesnysis lygis
Užduočių Nr.		1.1*(1 t.), 1.2, 1.3, 2.3, 2.4, 2.5, 2.7, 2.8, 2.12, 2.14, 2.17, 2.19	1.1**(2 t.), 1.4*(1 t.), 2.1, 2.2, 2.6, 2.10, 2.11, 2.15*(1 t.), 2.15** (2 t.), 2.16, 2.18*(1 t.), 2.18*(2 t.), 2.20*(1 t.), 2.21	1.4**(2 t.), 1.5, 1.6, 2.9, 2.13, 2.18**(3 t.), 2.20**(2 t.)
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	12	14	7
	proc.	36,4	42,4	21,2

* Iš dalies teisingai atlikta užduotis

** visiškai atlikta užduotis

2 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal skaitomo teksto suvokimo vertinimo aspektus

		Skaitomo teksto suvokimo aspektai			
		Informacijos radimas	Išvadų darymas	Analizavimas	Interpretavimas/vertinimas
Užduoties Nr.		1.2, 2.5, 2.9, 2.11, 2.14, 2.15, 2.18	1.3, 1.5, 2.1, 2.3, 2.4, 2.6, 2.10, 2.19	1.1, 1.4, 1.6, 2.2, 2.17, 2.20	2.7, 2.8, 2.12, 2.13, 2.16, 2.21
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	10	8	9	6
	proc.	30,3	24,2	27,3	18,2

3 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal kognityvinių gebėjimų grupes

		Kognityvinių gebėjimų grupės	
		Žinios ir supratimas	Aukštesnieji mąstymo gebėjimai
Užduoties Nr.		1.2, 1.3, 1.4, 1.6, 2.5, 2.10, 2.11, 2.14, 2.18, 2.19	1.1, 1.5, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.12, 2.13, 2.15, 2.16, 2.17, 2.20, 2.21
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	13	20
	proc.	39,4	60,6

8 klasės gamtos mokslų testo charakteristikos

1 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal pasiekimų lygius

		Pasiekimų lygiai		
		Patenkinamas lygis	Pagrindinis lygis	Aukštesnysis lygis
Užduočių Nr.		2, 3, 5, 8, 12, 13, 15, 17.1, 18, 24.2, 25.1, 26.2, 27.2, 28* (1 t.), 30	1, 4, 6, 7, 10.1, 11, 14, 16, 17.2, 20, 21, 22.1, 22.2, 23.1, 24.1* (1 t.), 24.1** (2 t.), 25.2, 26.1, 29.1	9, 10.2, 19, 22.3, 23.2, 24.3, 25.3* (1 t.), 25.3** (2 t.), 25.4, 27.1, 28** (2 t.), 29.2
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	15	19	12
	proc.	32,6	41,3	26,1

* Iš dalies teisingai atlikta užduotis

** Visiškai atlikta užduotis

2 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal turinio sritis

		Turinio sritys			
		Gamtos tyrimai	Organizmai ir aplinka	Medžiagos ir jų kitimai	Fizikiniai procesai
Užduoties Nr.		1, 6, 11, 13, 19, 23.1, 24.1, 24.2	2, 3, 5, 9, 10.1, 10.2, 14, 15, 16, 23.2, 29.1, 29.2, 30	6, 7, 17.1, 17.2, 22.1, 22.2, 22.3, 27.1, 27.2, 28	8, 12, 18, 20, 21, 24.3, 25.1, 25.2, 25.3, 25.4, 26.1, 26.2
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	9	13	11	13
	proc.	19,5	28,3	23,9	28,3

3 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal kognityvinių gebėjimų grupes

		Kognityvinių gebėjimų grupės		
		Žinios ir supratimas	Taikymas	Aukštesnieji mąstymo gebėjimai
Užduoties Nr.		3, 4, 7, 8, 9, 10.1, 11, 14, 17.1, 19, 22.1, 25.1, 27.2, 29.1, 29.2, 30	1, 2, 5, 6, 10.2, 12, 15, 16, 17.2, 18, 21, 22.3, 24.3, 25.2, 25.3, 26.2, 27.1, 28	13, 20, 22.2, 23.1, 23.2, 24.1, 24.2, 25.4, 26.1
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	16	20	10
	proc.	34,8	43,5	21,7

8 klasės socialinių mokslų testo charakteristikos

1 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal pasiekimų lygius

		Pasiekimų lygiai		
		Patenkinamas lygis	Pagrindinis lygis	Aukštesnysis lygis
Užduočių Nr.		1.1., 2* (1 t.), 3.1*(1 t.), 3.3, 7.2*(1 t.), 8.6, 8.7, 8.8*(1 t.), 9.1, 9.3, 9.7, 10.2, 10.3, 11.1, 11.4*(1 t.)	3.1**(2 t.), 3.2, 3.4*(1 t.), 4, 5, 7.1, 7.2**(2 t.), 7.3, 8.1*(1 t.), 8.2, 8.4, 8.5, 8.8**(1 t.), 9.2*(1 t.), 9.4, 9.5, 9.6, 10.1, 11.2, 11.5, 12.1, 12.2, 12.4	1.2, 2**(2 t.), 3.4**(2 t.), 6, 8.1**(2 t.), 8.3, 9.2**(2 t.), 11.3, 11.4**(2 t.), 12.3
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	15	23	10
	proc.	31,3	47,9	20,8

* Iš dalies teisingai atlikta užduotis

** visiškai atlikta užduotis

2 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal veiklos sritis

		Veiklos sritys				
		Orientavimasis istoriniame laike ir geografinėje erdvėje	Istorinės raidos supratimas	Bendrieji geografiniai dėsningumai ir jų modeliavimas	Tyrimas ir interpretavimas	Visuomenės pažinimas
Užduoties Nr.		2, 8.1, 8.7, 9.1, 9.2, 9.6	3.3, 3.4, 4, 5, 6, 8.2, 9.7, 11.1, 12.2	1.1, 1.2, 8.3, 8.4, 8.6, 9.3, 9.4, 9.5, 12.3, 12.4	3.1, 3.2, 7.2, 8.5, 8.8, 11.2, 11.3, 11.4, 11.5, 12.1	7.1, 7.3, 10.1, 10.2, 10.3
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	9	10	10	14	5
	proc.	18,8	20,8	20,8	29,2	10,4

3 lentelė. Užduočių ir testo taškų pasiskirstymas pagal kognityvinių gebėjimų grupes

		Kognityvinių gebėjimų grupės		
		Žinios ir supratimas	Taikymas	Aukštesnieji mąstymo gebėjimai
Užduoties Nr.		3.3, 3.4, 5, 6, 7.1, 8.3, 8.6, 9.5, 9.7, 10.2, 10.3, 11.1, 11.2, 12.2, 12.3, 12.4	1.1, 2, 3.1, 3.2, 7.2, 7.3, 8.1, 8.5, 8.7, 8.8, 9.1, 9.2, 10.1, 11.4, 12.1	1.2, 4, 8.2, 8.4, 9.3, 9.4, 9.6, 11.3, 11.5
Testo taškų pasiskirstymas	taškai	17	22	9
	proc.	35,4	45,8	18,8

ŠALTINIAI

- 2014 m. nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo duomenų bazė
- 2015 m. nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo duomenų bazė
- 2016 m. nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo duomenų bazė
- 2017 m. nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo duomenų bazė

NMPP 2017

2017 metų Nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo ataskaita

Nacionalinis egzaminų centras, M. Katkaus g. 44, LT-09217 Vilnius

Prieiga per internetą: <http://www.nec.lt/342/>